

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
Filozofická fakulta
Katedra asijských studií

**COMING OUT VE VIETNAMSKÝCH RODINÁCH
ŽIJÍCÍCH V ČR: DYNAMIKA RODINNÝCH
VZTAHŮ A SOCIÁLNÍ REAKCE NA COMING
OUT**

**COMING OUT IN VIETNAMESE FAMILIES LIVING IN THE
CZECH REPUBLIC: DYNAMICS OF FAMILY RELATIONSHIPS
AND SOCIAL REACTIONS TO COMING OUT**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Thu Hong Nguyenová

Vedoucí práce: Filip Kraus PhD.

Olomouc 2024

Studijní program: Vietnamská filologie

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Coming out mezi vietnamskými rodiči a jejich dětmi: Dynamika rodinných vztahů a sociálních reakcí vypracovala samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato diplomová práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Datum

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych touto cestou vyjádřila upřímné poděkování vedoucímu práce, PhD. Filipu Krausovi, za jeho odborné vedení a trpělivost, které byly nezbytné pro vznik této práce. Také bych chtěla upřímně poděkovat všem respondentům, kteří se zúčastnili rozhovorů a přispěli tak k hodnotnému obsahu této práce.

NÁZEV:

Coming out mezi vietnamskými rodiči a jejich dětmi: Dynamika rodinných vztahů a sociálních reakcí

AUTOR:

Nguyenová Thu Hong

KATEDRA:

Katedra asijských studií Filozofické fakulty univerzity Palackého v Olomouci

VEDOUCÍ PRÁCE:

Filip Kraus PhD.

ABSTRAKT:

Diplomová práce zkoumá proces coming outu pro vietnamské LGBT+ osoby v České republice a jeho vliv na rodinné a sociální vztahy. Práce odhaluje, jak tradiční kulturní hodnoty ovlivňují reakce vietnamských rodin na coming out a jaké faktory přispívají k různorodým výsledkům tohoto procesu. Výzkum zahrnuje kvalitativní rozhovory s LGBT+ osoby a jejich rodinami, které zdůrazňují pozitivní i negativní reakce rodiny. Zjištění ukazují, že zatímco některé rodiny své LGBT+ členy postupně přijímají, jiné se drží tradičních postojů, což může vést k citovému odstupu a konfliktům. Tato práce přispívá k pochopení toho, jak kulturní faktory ovlivňují přijetí LGBT+ lidí ve vietnamské komunitě, a zdůrazňuje potřebu empatie a otevřené komunikace k překonání kulturních bariér.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Coming out, LGBT+ identita, vietnamská komunita, rodinné vztahy, kulturní hodnoty, vietnamská diaspora, sociální přijetí, multikulturní dynamika, gender

TITLE:

Coming out between Vietnamese parents and their children: Dynamics of family relationships and social responses.

AUTHOR:

Nguyenová Thu Hong

DEPARTMENT:

Katedra asijských studií Filozofické fakulty univerzity Palackého v Olomouci

SUPERVISOR:

Filip Kraus PhD.

ABSTRACT:

The diploma thesis examines the process of coming out for Vietnamese LGBT+ individuals in the Czech Republic and its effect on family and social relationships. The work reveals how traditional cultural values influence the reactions of Vietnamese families to coming out and what factors contribute to the diverse results of this process. The research includes qualitative interviews with LGBT+ individuals and their families, highlighting both positive and negative family responses. The findings show that while some families are gradually accepting their LGBT+ members, others cling to traditional attitudes, which can lead to emotional distance and conflict. This work contributes to the understanding of how cultural factors influence the acceptance of LGBT+ individuals in the Vietnamese community and highlights the need for empathy and open communication to overcome cultural barriers.

KEY WORDS:

Coming out, LGBT+ identity, Vietnamese community, family relations, cultural values, Vietnamese diaspora, social acceptance, multicultural dynamics

Obsah

1	Úvod.....	8
1.1	Přehled existující literatury	10
1.2	Výzkumné otázky	19
1.3	Hypotéza	20
1.4	Základní pojmy a teoretická východiska	21
1.4.1	LGBT+.....	22
1.4.2	Gender.....	25
1.4.3	Sexuální orientace.....	26
1.4.4	Diskriminace LGBT+ osob.....	32
1.4.5	Homofóbie	33
1.5	Metodologie	35
2	LGBT+ ve Vietnamu	39
2.1	Historie LGBT+ ve Vietnamu	39
2.1.1	14. – 19. století od tradiční tolerance ke koloniálnímu odsouzení	40
2.1.2	Dvacáté století.....	41
2.1.3	Současnost	43
2.2	Práva LGBT+komunity ve Vietnamu.....	44
3	Diskriminace LGBT+ komunity ve Vietnamu	47
3.1	Dopady diskriminace na homosexuály a transgender osoby	49
3.2	Diskriminace LGBT+ osoby ve škole	50
4	Coming out: Odhalení vlastní sexuální orientace	56
4.1	Proces sdělení vlastní sexuální orientace a/nebo genderové identity	58
4.2	Rizika procesu coming out	62
5	Objevení vlastní identity	67
5.1	Aspekty a důsledky procesu coming out	72
5.2	Reakce rodičů na coming out u svých dětí	76

5.3	Nynější vztah s rodinou	80
5.4	Pohledy rodičů	83
6	Zkušenosti jedinců s homofobií a diskriminací	86
7	Závěr	91
8	Literatura.....	96

1 Úvod

V České republice, kde naše rodina zakotvila před více než čtvrt stoletím, se stále hledá most mezi kulturami, které formují naše životy. Rodiče s hlubokými kořeny ve Vietnamu a jejich děti, vyrůstající na pomezí dvou světů, se neustále potýkají s výzvami spojenými s uchováním tradičních hodnot v prostředí, které je těmto hodnotám často cizí. Přestože jsem se již v bakalářské práci zabývala konflikty mezi druhou generací Vietnamců a jejich rodiči ve vztahu k výběru partnerů, v diplomové práci se zaměřuji na ještě intimnější a složitější téma – na proces coming outu mezi vietnamskými rodiči a jejich dětmi patřícími do LGBT+ komunity.

Vietnamští rodiče zpravidla bývají velice přísní, v oblasti výběru partnera pro své děti, a často se v těchto situacích angažují. Ve vietnamských rodinách žijících v České republice mnohdy dochází ke sporům, kdy se dospívající dítě začne stýkat s Čechem nebo Češkou. Vietnamští rodiče si jen těžko představují, že by do jejich rodiny někdo z jiné kultury přišel. Vztah s Čechem/Češkou je pro ně velkým problémem. Pokud už mají problém s tím, že jejich dítě přivede domů partnera z jiné kultury, zajímalo mě, jak by reagovali, kdyby zjistili, že jejich dítě patří do LGBT+ komunity.

V diplomové práci se věnuji reakcím a postojům vietnamských rodičů k této problematice, stejně jako prožívání a perspektivám jejich dětí, které se rozhodly vykročit na cestu coming outu. Zajímalo mě, jak se tyto zkušenosti liší mezi jednotlivými rodinami a jaký vliv mají na jednotlivce a rodinnou dynamiku. Můj dlouholetý přítel se svou LGBT+ identitou dlouho bojoval v tichosti. Jeho rodina, která se pevně držela vietnamských tradic, očekávala, že si najde hezkou vietnamskou dívku a založí rodinu, jak to dělaly generace před ním. Místo toho se Minh zamiloval do svého nejlepšího kamaráda, se kterým sdílel nejen lavici ve škole, ale i tajemství jeho duše. O své orientaci se rozhodl promluvit jednoho večera, kdy celá rodina seděla u večeře. Atmosféru naplněnou očekáváním a tradičními jídly z jeho rodné země náhle narušila jeho slova: "Musím vám něco důležitého říct. Jsem gay a miluji člověka, který není z naší komunity." Ticho, které následovalo, bylo těžké a plné nevyřčených otázek.

Tato situace prozrazuje nejen odvahu vystoupit v kontextu, kde se tradiční hodnoty a očekávání střetávají s osobní skutečností, ale také složitost rodinných vztahů a boje s identitou druhé generace Vietnamců v České republice. Tento příběh zdůrazňuje, jak

důležité je porozumění, empatie a otevřená komunikace v multikulturním prostředí České republiky.

Prostřednictvím těchto příběhů jsem se pokusila nabídnout ucelenější pohled na komplexitu a rozmanitost vietnamské komunity v České republice a přispět k hlubšímu porozumění a výzvam, kterým čelí v současné společnosti. Práce byla založena na přesvědčení, že přijetí a pochopení rozmanitosti v rodinách a komunitách je klíčem k budování pevných a zdravých vztahů. Zkoumáním tématu konfliktu a coming outu mezi vietnamskými rodiči a jejich LGBT+ dětmi byla otevřena diskuse o důležitosti empatie, vzájemné podpory a otevřené komunikace v multikulturním prostředí České republiky.

Ve své diplomové práci jsem se setkala s řadou překvapení, jedno však vyniklo svou vážností a tím, jak hluboce jsou některé předsudky zakořeněny v myšlení vietnamských rodičů. Mnoho z nich totiž stále považuje homosexualitu za nemoc, což svědčí o hlubokém nepochopení a kulturním stigmatu, kterému LGBT+ komunita čelí. Jako příklad tohoto nedorozumění mi slouží příběh mé kamarádky a její matky. Když se kamarádka rozhodla otevřít o své homosexualitě, její matka reagovala zoufalstvím a nepochopením, dokonce ji donutila vybrat si mezi „být normální“, nebo muset opustit domov a celou rodinu. Její matka hledala „léčbu“, která zahrnovala návštěvy psychologů a šamanů, aby vymítali „zlého ducha“, kterého obviňovala z homosexuality své dcery, což odráželo hluboce zakořeněné přesvědčení, že homosexualita je nemoc, která se musí léčit. Tento příběh ukazuje, jak hluboce mohou být rodinné vztahy a porozumění ovlivněny kulturními předsudky a nevědomostí.

Ve své diplomové práci se tedy zamýšlím hlouběji zkoumat, jak druhá generace Vietnamců žijících v České republice, stejně jako jejich rodiny, vnímají a zpracovávají otázky spojené s coming outem a identitou v LGBT+ komunitě. Zajímalo mě, zda a jak tyto zkušenosti ovlivňují jejich vztahy, rodinnou komunikaci a vnímání sebe sama v širším sociokulturním kontextu. Jak se jednotlivci a jejich rodiny vyrovnávají s výzvami coming outu ve společnosti, která může být stále rezervovaná nebo dokonce nepřátelská k otázkám LGBT+? Jaké strategie přistupují k řešení případných konfliktů či nedorozumění a co to vypovídá o dynamice vietnamských rodin v ČR?

Mým cílem také bylo prozkoumat, jaké faktory ovlivňují rozhodovací proces jednotlivců při coming outu, jak ke coming outu dochází, a jak toto rozhodnutí ovlivňuje jejich postavení v rodině a komunitě.

Tato práce si klade za cíl nejenom dokumentovat a analyzovat zkušenosti vietnamských LGBT+ jedinců a jejich rodin, ale také přispět k širšímu pochopení a diskuzi o multikulturalismu, integraci a rozmanitosti v České republice.

1.1 Přehled existující literatury

Tato kapitola je zaměřena na souhrnný přehled literatury a zkoumá problematiku coming outu ve vietnamských rodinách, s důrazem na zkušenosti vietnamských rodičů a jejich dětí identifikujících se jako LGBT+. Přehled reflektuje široké spektrum aspektů od historického vývoje LGBT+ komunity přes sociální a kulturní dynamiku ve vietnamské diaspoře po specifické výzvy, s nimiž se tato komunita potýká.

Studie Huynh *Family Is the Beginning but Not the End”: Intergenerational LGBTQ Chosen Family, Social Support, and Health in a Vietnamese American Community Organization* (2022) přináší ucelený pohled na intergenerační podporu a zdraví v kontextu vietnamsko-americké komunity, zdůrazňujíc význam vybraných rodin pro LGBT+ jedince. Tato studie je klíčem k pochopení role „vybraných rodin“ jako zdroje podpory a posiluje argument, že tradiční biologické rodinné struktury nejsou jediným zdrojem sociální podpory. Huynh práce také zdůrazňuje souvislost mezi sociální podporou a zdravotním stavem, což může sloužit jako základ pro diskusi o potřebě efektivních podpůrných systémů pro LGBT+ jednotlivce ve vietnamské komunitě. Avšak, studie se zaměřuje na vietnamské Američany a nemusí tak plně odrážet dynamiku a specifika rodinných vztahů a sociálních reakcí ve Vietnamu. Moje práce bude muset dále prozkoumat, jak se liší sociální podpora a rodinné vztahy ve vietnamské společnosti, zejména v kontextu reakcí na coming out.

Horton ve svém článku *Recognising shadows: masculinism, resistance, and recognition in Vietnam* (2019) pojednává o měnících se normách a hodnotách týkajících se pohlaví, sexuality, manželství a rodiny ve Vietnamu, jak dokazují události, jako jsou průvody hrdosti, demonstrace za práva LGBT a revize zákona o manželství a rodině. Zkoumá, jak tyto události zpochybňují tradiční genderové mocenské vztahy ve vietnamské společnosti. Horton čerpá z etnografické terénní práce provedené v Hanoji a Ho Či Minově Městě v roce 2012. Článek konkrétně zkoumá vztah mezi těmito mocenskými dynamikami, dominantním diskursem maskulinity (nebo maskulinismu) ve Vietnamu a politikou uznání. Zaměřuje se na to, jak gayové ve Vietnamu odolávají heteronormativním praktikám ve snaze o sebepoznání a uznání od ostatních. Celkově si

článek klade za cíl poskytnout hlubší pochopení zkušeností a odporu LGBT ve vietnamské společnosti. Hortonova práce je pro můj výzkum důležitá, protože poskytuje etnografický pohled na to, jak jsou genderové normy a sexualita vnímány a vyjednávány ve vietnamské společnosti. Tento pohled je zásadní pro porozumění širšímu kontextu, ve kterém vietnamské LGBT+ komunity existují a bojují za uznání. Nicméně, Hortonův článek se převážně zaměřuje na zkušenosti gay mužů, čímž omezuje zastoupení a perspektivy dalších členů LGBT+ spektra. V mé diplomové práci bude nutné rozšířit šetření na širší spektrum LGBT+ identity, zahrnout zkušenosti lesbických žen, bisexuálů, transgender jedinců a dalších, což zajistí komplexnější pohled na problematiku uznání a odboje v kontextu vietnamské společnosti.

Nguyen Minh Tri ve svém výzkumu *Understanding the LGBT subculture in Vietnam: Toward theories of cultural studies* (2022) pojednává o postavení LGBT (lesbické, gayové, bisexuální, transgender/transsexuální) komunity ve Vietnamu, zejména se zaměřením na její uznání jako kulturní entity ve vietnamské společnosti. Zdůrazňuje nedostatečnou pozornost věnovanou této sociální menšinové skupině historicky, ale upozorňuje na rostoucí zmínku o LGBT komunitě v sociálních médiích a její začlenění do výzkumu prováděného nevládními organizacemi. Dále poukazuje na to, že LGBT komunita ve Vietnamu nebyla oficiálně uznána jako kulturní entita vládou, výzkumnou komunitou, a dokonce ani v rámci samotné LGBT komunity. Autor si klade otázku, zda citlivost kolem LGBT problematiky přispívá k tomuto nedostatku uznání, nebo zda kulturní výzkumníci aktivně odmítají myšlenku LGBT subkultury jako součásti rozmanité vietnamské kultury. Výzkum si klade za cíl revidovat kulturní definice a analýzy s cílem potvrdit, že LGBT komunita je skutečně kulturní entitou hodnou studia a že LGBT subkultura ve Vietnamu je nedílnou součástí vietnamské kultury. Tato studie je pro mou práci zásadní, protože přináší důležité teoretické základy pro pochopení LGBT jako kulturní entity. Tento pohled pomáhá zdůraznit význam kulturního uznání při zlepšování sociálního postavení LGBT lidí ve Vietnamu. Ačkoli autor zdůrazňuje nedostatek oficiálního uznání, jeho práce méně zkoumá konkrétní příčiny a důsledky tohoto stavu. V mé diplomové práci bude proto nutné tyto aspekty prozkoumat hlouběji, abychom lépe pochopili, jaké faktory přispívají k marginalizaci LGBT komunity a jaký vliv má neuznávání na každodenní život jednotlivců.

Výzkum *Vietnamese LGBTQ Youth's Transition to Adulthood: Expressions of Agency* od autorky Mai (2023) zkoumá, jak vietnamští LGBTQ mladí dospělí vyjadřují svou svobodu jednání při přechodu do dospělosti. Pomocí hloubkových rozhovorů s LGBTQ mládeží ve věku 18 až 28 let studie identifikuje různé formy strategií, které tito mladí lidé používají k definování, pochopení nebo potvrzení své genderové a sexuální identity. Kromě řízení své viditelnosti pro zajištění bezpečnosti tito mladí lidé mohou porozumět svým pocitům a zkušenostem prostřednictvím inkluzivních znalostí o LGBTQ, nebo se mohou veřejně vyjadřovat a vyzývat heteronormativitu a cisnormativitu. Použití sociálních médií jim může poskytnout nástroje k sebe prezentaci a obhajobě, zatímco finanční nezávislost a mobilita jim mohou pomoci vyjednávat autonomii proti normativním očekáváním. Jako přínos pro výzkum LGBTQ mladých dospělých a mládeže studie zdůrazňuje, jak sociální krajiny mohou omezovat dostupné možnosti pro vyjádření agentury mládeže, zatímco současně poskytují materiál k vykonání kontroly. Tento výzkum je pro mou práci důležitý, protože ilustruje složité způsoby, jakými mladí lidé procházejí svou LGBTQ identitou ve vietnamském kontextu. Poskytuje konkrétní příklady strategií, které mohou být klíčové pro pochopení rozdílů ve vyjadřování jednání mezi vietnamskou mládeží. Výzkum by však mohl být rozšířen tak, aby zahrnoval další demografické skupiny a regionální kontexty, aby získal širší pohled na rozmanitost zkušeností mladých lidí LGBTQ ve Vietnamu.

Práce Nguyenthi a kol. *HOMOSEXUAL RIGHTS AND SAME-SEX MARRIAGE IN VIETNAM* (2023) pojednává o problémech, kterým čelí homosexuálové ve Vietnamu kvůli předsudkům, stigmatům a diskriminaci z různých aspektů společnosti, včetně rodiny, přátel a komunity. Zdůrazňuje, že ačkoli bylo dosaženo určitého pokroku v uznávání práv homosexuálů v právním systému, zejména od roku 2005 uznáním práva určovat pohlaví, stále existují značné mezery v právním rámci. Autoři naznačují, že i přesto, že byly v posledních pěti letech provedeny změny a doplňky právního systému, stále existují nedostatky při řešení otázek, jako jsou soužití osob stejného pohlaví, vlastnické vztahy, práva dětí a vykonávání trestního rozhodnutí. Práce diskutuje o stavu práv homosexuálů ve Vietnamu, poznamenává pokrok, který byl dosažen, ale také upozorňuje na oblasti, ve kterých je třeba dalšího zlepšení k dosažení souladu s

mezinárodními standardy. Výzkum je pro mou práci stěžejní, protože poskytuje podrobný pohled na legislativní výzvy a pokrok v oblasti práv gayů ve Vietnamu. Tato studie ukazuje, jak právní systém reaguje na potřeby LGBT+ komunity, což je klíčové pro pochopení sociálních a právních aspektů, které ovlivňují životy gayů v zemi. Studie se však primárně zaměřuje na homosexualitu, což znamená, že ostatní skupiny v rámci LGBT+ komunity mohou být nedostatečně zastoupeny.

Horton a Rydstrom ve svém článku *Reshaping boundaries: Family politics and GLBTQ resistance in urban Vietnam (2019)* diskutují současnou situaci práv a vnímání gayů, lesbiček, bisexuálů, transgenderů a queer (GLBTQ) jedinců ve Vietnamu. Hlavní důraz je kladen na to, jak dominantní sociokulturní normy, zejména ty, které se týkají genderu, sexuality a důležitosti patrilinéárního rodinného režimu, stále negativně ovlivňují životy GLBTQ jedinců v současné vietnamské společnosti. Článek zdůrazňuje, jak tyto heteronormativní normy přispívají k politickému, právnímu a sociálnímu vyloučení sexuality osob stejného pohlaví, což vede k systematickému vylučování GLBTQ jednotlivců ze zákonných práv. Pojednává však také o případech odporu mezi GLBTQ jednotlivci, jako je podvratná opozice, strategie vyhýbání se a hledání nových příležitostí v městských prostorech mimo dominantní společenské normy. Článek poskytuje podrobnou a kvalitativní analýzu rodinné politiky a odporu GLBTQ v městském Vietnamu a nabízí pohled na komplexní sociálně-politickou dynamiku ve hře v zemi. Autoři ve svojí práci poskytují podrobnou a kvalitativní analýzu rodinné politiky a odporu GLBTQ v městském Vietnamu a nabízí pohled na komplexní sociálně-politickou dynamiku ve hře v zemi. Studie Hortona a Rydstroma je pro můj výzkum důležitá, protože poukazuje na sociokulturní bariéry a mechanismy odporu, které GLBTQ osoby používají v městském prostředí. Tato perspektiva je klíčem k pochopení toho, jak genderové a sexuální normy formují rodinnou politiku a individuální strategie odporu ve Vietnamu. Článek by však mohl rozšířit diskuzi více do venkovských oblastí, aby poskytl ucelenější obrázek o životě GLBTQ jedinců mimo městská centra.

Výzkum *The Influence of Internalized Homophobia on Vietnamese Gays' Partnering Processes* od autora Huynh Gia Bao (2023) zkoumá vztah mezi

zakořeněnou homofobií a partnerským procesem mezi gayi ve Vietnamu. Zabývá se jejich kritérii pro výběr angažovaného partnera, která jsou ovlivněna vnímáním genderových rolí, genderového vyjádření a sexuálních rolí. Výzkum odhaluje, že jejich ideální partnerské a vztahové ideály jsou utvářeny společenskými normami naučenými a přijatými v heteronormativním prostředí, které má tendenci devalvovat androgynní genderové vyjádření a genderovou nekonzistenci. Kromě toho studie zkoumá používání seznamovacích aplikací mezi vietnamskými gayi, a jak tato metoda partnerství může zhoršit vnitřní homofobii a diskriminaci v komunitě LGBTQ+. Tato práce přispívá k hlubšímu porozumění LGBTQ+ jedincům ve Vietnamu a jejich mezilidským vztahům a zároveň přidává k souboru znalostí v queer studiích, zejména v asijských a konfuciánských regionech. Tato studie je pro můj výzkum zásadní, protože poskytuje důležité poznatky o tom, jak internalizovaná homofobie ovlivňuje partnerské vztahy a sociální interakce mezi gayi ve Vietnamu. To umožňuje hlubší analýzu specifických sociokulturních faktorů, které utvářejí tuto dynamiku. Výzkum by však mohl prozkoumat širší spektrum LGBTQ+ identit, aby poskytl komplexnější obrázek o dopadu internalizované homofobie napříč různými segmenty komunity.

D. Ha a kol. ve své práci *LGBTQIA+ at the Blue Sky Club in Ho Chi Minh City* (2020) diskutují o výzvách, kterým čelí komunita LGBTQIA+ ve Vietnamu, zejména pokud jde o diskriminaci a její důsledky na jejich zdraví, včetně zvýšeného rizika infekce HIV a pohlavně přenosných chorob. Kladou otázky o praktických metodách, které by mohly být implementovány na podporu komunity LGBTQIA+ při ochraně jejich zdraví a pohody, a to jak individuálně, tak v rámci jejich rodin a společnosti jako celku. Autoři této práci provedli výzkum v klubu Blue Sky v Ho Či Minově Měšti, kde vyhodnotili efektivitu komunikace v oblasti zdravotní výchovy. Uvědomují si, že komunita LGBTQIA+ má odlišný pohled na diskriminaci a považuje ji za motivující sílu ve svých životech. Výzkum uznává rozmanitost sexuální orientace v rámci komunity LGBTQIA+ a zároveň zdůrazňuje jejich touhu po rovném uznání ve společnosti. Autoři se v jejich práci snaží osvětlit jedinečné výzvy, kterým čelí komunita LGBTQIA+ ve Vietnamu, a navrhnout strategie pro lepší podporu a uznání. Tato studie je zásadní pro mé chápání efektivitu zdravotní výchovy v komunitě LGBTQIA+ a zdůrazňuje potřebu strategií, které jsou citlivé k jejich specifickým zdravotním a sociálním potřebám. Avšak, práce může více zkoumat vliv rodinného

prostředí a širší sociální sítě na zdravotní výsledky členů LGBTQIA+, což je oblast, kterou plánuji rozvíjet v rámci své diplomové práce. Tento náhled mi pomůže lépe porozumět tomu, jak rodinná a sociální dynamika ovlivňuje zdraví a psychickou pohodu LGBTQIA+ lidí ve Vietnamu.

Kirstie Taylor, S. Coulombe, Todd A. Coleman ve své studii *Social support, discrimination, and Self-Esteem in LGBTQ + high school and Post-Secondary students* (2020) diskutují o diskriminaci a sociální podpoře, kterou zažívají LGBTQ+ (lesby, gayové, bisexuálové, transgenderové, queer, plus) jednotlivci, zejména ve srovnání s jejich heterosexuálními a/nebo cisgender (netransgender) protějšky. Na základě údajů ze studie The OutLook Study provedené v regionu Waterloo, Ontario, Kanada, se jejich práce zaměřuje na diskriminaci a sociální podporu mezi studenty středních škol a postsekundárních studentů v komunitě LGBTQ+ a na to, jak tyto faktory souvisí se sebevědomím. Bylo zjištěno, že nepřímá homofobie a transfobie mají významný negativní dopad na sebevědomí. Práce zdůrazňuje, že sociální podpora od přátel byla spojena s vyšším sebevědomím mezi cisgender LGBQ studenty, ale ne nutně u transgender studentů. Autoři pomocí této práce naznačují, že je důležité řešit diskriminaci a podporovat sociální podporu ve vzdělávacím prostředí. Tato studie je zásadní pro mé chápání dopadu sociální podpory a diskriminace na sebevědomí LGBTQ+ studentů, což mě vede k tomu, abych se zaměřil na roli školního prostředí a vzdělávací politiky při podpoře duševního zdraví. Studie je však omezena na region Ontario a nemusí zachycovat kulturní a regionální rozdíly, které existují v zemích, jako je Vietnam.

K. Boustani, K. A. Taylor ve svém článku *Navigating LGBTQ+ discrimination in academia from : where do we go from here?* (2020) ukazují o nedostatečném zastoupení a výzvách, kterým čelí LGBTQ+ (lesbičtí, gayové, bisexuální, trans a sexuálně/genderově různorodí) jednotlivci v oblasti vědy, technologie, inženýrství a matematiky (STEM). Navzdory obecnému názoru, že na osobní identitě v těchto oblastech nezáleží, LGBTQ+ jedinci se často cítí nuceni potlačovat svou genderovou identitu a vyjádření, což vede k nepřátelskému pracovnímu prostředí, kde mohou potřebovat skrývat svou identitu. Toto potlačení může nepříznivě ovlivnit jejich

výkonnost a duševní zdraví. Autoři zdůrazňují, že četné zprávy publikované v posledním desetiletí zkoumaly zkušenosti LGBTQ+ jednotlivců ve vědě, přičemž všechny naznačovaly převládající problém diskriminace na základě sexuální orientace nebo genderové identity ve vědecké komunitě. Autoři sdílejí své vlastní zkušenosti LGBTQ+ jednotlivců pracujících v biovědě a diskutují o různých formách diskriminace, se kterými se mohou LGBTQ+ vědci setkat na akademické půdě. Tato studie je ústředním bodem mého výzkumu, protože zdůrazňuje specifické výzvy, kterým čelí LGBTQ+ jednotlivci ve vysoce technických a často přísně strukturovaných disciplínách, jako je STEM. Poskytuje důležitý kontext pro diskusi o tom, jak institucionální kultura a politiky mohou ovlivnit projev a pohodu sexuálních a genderových menšin. Avšak, výzkum se soustředí převážně na zkušenosti ve vyspělých zemích a může nepostihovat kontexty v méně rozvinutých zemích, jako je Vietnam.

Leah Keating, R. T. Muller ve své práci *LGBTQ+ based discrimination is associated with ptsd symptoms, dissociation, emotion dysregulation, and attachment insecurity among LGBTQ+ adults who have experienced Trauma (2020)* se zaměřuje na dopad diskriminace založené na LGBTQ+ na psychické fungování jedinců, kteří zažili trauma. Studie si klade za cíl řešit nedostatek výzkumu na toto téma a předpokládá několik souvislostí mezi zkušenostmi s diskriminací a různými psychologickými faktory. Do studie bylo zapojeno 157 LGBTQ+ dospělých, kteří zažili trauma, a tito vyplnili dotazníky týkající se diskriminace a psychologického fungování. Kromě toho studie zjistila, že zkušenosti se specifickými formami diskriminace, jako je bifobie, homofobie a transfobie, byly spojeny s různými aspekty psychologického fungování. Autoři ve své práci zdůrazňují důležitost zvážení účinků diskriminace na psychickou pohodu LGBTQ+ jedinců, kteří zažili trauma, zejména pro klinické lékaře pracující s touto populací. Tato studie je pro můj výzkum důležitá, protože zdůrazňuje komplexní psychologické účinky, které může mít diskriminace na jednotlivce z LGBTQ+ komunity, a poukazuje na potřebu cílených terapeutických intervencí. Nicméně výzkum by mohl prohloubit porozumění tomu, jak se tyto účinky liší v závislosti na různých kulturách a sociálních kontextech, což je aspekt, který plánuji rozvíjet v rámci své diplomové práce.

Jeff Weeks ve své knize *"Coming Out"* (1977) zkoumá vývoj homosexuálního vědomí a boje o rovnoprávnost mezi lesbickými a homosexuálními osobami. Sleduje historickou cestu lesbických a homosexuálních identit, dokumentuje tvrdý právní a sociální útlak, které LGBTQ+ jednotlivci čelili v devatenáctém století. Kniha také analyzuje vliv hnutí za osvobození gayů, zejména během sedmdesátých let, a jeho trvalý vliv i po této době. Celkově *"Coming Out"* poskytuje komplexní přehled o vývoji LGBTQ+ identit a trvalém boji o rovnoprávnost a akceptaci. Tato kniha je ústředním bodem mého výzkumu, protože poskytuje historický kontext, který je nezbytný pro pochopení současných výzev, kterým LGBTQ+ komunita čelí. Tato kniha se však primárně zaměřuje na coming out v západním kontextu, což může omezovat její přímou použitelnost na vietnamský kontext.

Jan Kaňák, Michal Kniha a kol. *Děti a jejich sexualita: rádce pro rodiče a pedagogy* (2014). Tato kniha se zabývá dětskou sexualitou a poskytuje radu pro rodiče a pedagogy, kteří se s touto problematikou setkávají. Autoři chtějí čtenářům poskytnout potřebné informace a inspiraci pro práci s dětmi a mládeží ohledně sexuality. Kniha se zaměřuje na komunikaci s dětmi o sexualitě, otázkách homosexuální orientace a coming outu a dotýká se i sexuálních problémů mladých lidí s postižením. Autoři uvádějí modelové příklady a praktické zkušenosti z práce s klienty, aby poskytly užitečné návody a příklady pro práci s dětmi a mládeží v oblasti sexuality. Tato kniha je zásadní pro můj výzkum, neboť poskytuje komplexní průvodce, jak efektivně komunikovat s dětmi o otázkách týkajících se sexuality, což je klíčové pro budování zdravého a otevřeného dialogu v rodinách i ve školách. Výklad a rady autorů mohou pomoci překonat tabu a nejistoty, které mohou mnozí rodiče a pedagogové při řešení těchto témat pocítovat. S ohledem na zaměření na český kontext však může mít kniha omezenou použitelnost ve specificky vietnamském sociokulturním prostředí.

Dana Štěrbová, Miluše Rašková, Ivo Procházka a kol. *Specifika komunikace ve vztahu k sexualitě I: Pomáhající profese ve vztahu k sexualitě, včetně osob s mentálním postižením* (2016). Tato kniha je monografií, která se zaměřuje na aspekty lidského sexuálního a reprodukčního chování, které mají zásadní sociální dopady. Přináší informace, které mohou vést ke zvýšení odpovědnosti za vlastní sexuální zdraví a k

podpoře bezpečného a odpovědného sexuálního chování. Zvláštní pozornost je věnována problematice sexuálního zneužívání, včetně situací, kdy jsou oběťmi osoby s mentálním postižením. Kniha dále zkoumá oblast pomáhajících profesí, postoje k sexualitě a reprodukci v rodině, kde žije jedinec s postižením, a problematiku sexuality ve výchově, včetně jejího zohlednění v kurikulárních dokumentech na státní a školní úrovni. Tato monografie je pro můj výzkum klíčová, protože poskytuje hloubkový pohled na komplexní problematiku komunikace o sexualitě v kontextu pomáhajících profesí a zdůrazňuje důležitost vhodného přístupu k lidem s mentálním postižením. Jeho obsah může pomoci informovat a utvářet politiky a postupy v oblasti sexuální výchovy a ochrany. Kniha se však soustředí na české prostředí a specifika, která mohou limitovat její použitelnost v jiných kulturních kontextech.

Kniha „*Sexual Behavior in the Human Male*“ od Alfreda C. Kinseyho je průkopnické dílo, které bylo poprvé publikováno v roce 1948. Tato kniha představuje výsledky rozsáhlých výzkumů prováděných Kinseyem a jeho kolegy na Institutu pro sexuální výzkum na Indianě University. Kniha zkoumá sexuální chování amerických mužů a poskytuje podrobné statistické údaje o různých aspektech jejich sexuálního života. Tato kniha poskytuje historický kontext a odborné informace o sexuální diverzitě a chování. Tyto informace pomáhá pro pochopení, jak se sexuální normy a přístupy k LGBT+ komunitě vyvíjely, což je relevantní pro analýzu dynamiky rodinných vztahů a sociálních reakcí na coming out. Kniha se ale primárně zaměřuje na americké muže a může chybět specifický kontext nebo hlubší vhled do vietnamské kultury nebo zkušeností s coming outem v kontextu vietnamské diaspory.

Kniha „*Sexual Behavior in the Human Female*“ od autora Alfreda C. Kinseyho je dílo, které bylo publikováno v roce 1953 a pokračuje ve výzkumu sexuálního chování zahájeném jeho předchozí knihou o mužích. Tento svazek se zaměřuje na sexuální chování žen a poskytuje rozsáhlé kvantitativní i kvalitativní informace o široké škále témat, včetně sexuálních zvyků, předmanželského a mimomanželského sexu, masturbace, sexuální orientace a psychologických aspektů sexuálního chování. Poskytuje důležité poznatky o sexuálním chování a orientacích žen, což může pomoci lépe pochopit dynamiku rodinných vztahů a sociální reakce na coming out z pohledu žen. Nicméně, kniha se soustředí převážně na americké populace. Není zde kontext o vietnamské kultury a specifika projevů coming outu v kontextu vietnamské diaspory v ČR

Dokument s názvem „*Vietnam LGBT Dialogue Report*“ od UNDP, USAID, poskytuje podrobnou analýzu právního a sociálního prostředí pro LGBT osoby ve Vietnamu, zejména v kontextu občanské společnosti. Jedná se o rozsáhlou studii s příspěvky různých autorů, která se zaměřuje na participativní přezkumy a analýzy. Tento dokument je mojí práci přínosný, protože poskytuje podrobný vhled do právních a sociálních výzev, kterým čelí LGBT komunita ve Vietnamu. Také diskutuje o postojích společnosti a jejich dopadech na LGBT+ komunitu, což poskytuje širší kontext pro analýzu společenských reakcí v mé práci. Akorát tento dokument se zaměřuje pouze na Vietnam a není tam nic přímo na zkušenosti vietnamských komunit žijících v zahraničí, například v České republice.

1.2 Výzkumné otázky

1. Rozhodnutí o coming outu ve vietnamské komunitě:
 - a. Co ovlivňuje rozhodnutí LGBT+ osob z vietnamské diaspory v České republice přiznat se k jejich orientaci?
 - b. Jaké jsou hlavní důvody pro a proti coming outu pro tyto osoby?
2. Realizace coming outu:
 - a. Jak a kde (např. v rodině, škole, na pracovišti) LGBT+ osoby z vietnamské komunity přistupují k coming outu?
 - b. Jak se zkušenosti s coming outem liší mezi různými lidmi v této komunitě?
3. Reakce rodiny na coming out:
 - a. Jak obvykle reagují rodiče z vietnamské diaspory na coming out svých dětí?
 - b. Jaké změny nastávají v rodinných vztazích po coming outu?
 - c. Jaké faktory ovlivňují pozitivní či negativní reakci rodiny?
4. Reakce společnosti a prožívání homofobie:
 - a. Jaké jsou zkušenosti s negativními reakcemi a diskriminací ve veřejném prostoru po coming outu pro LGBT+ osoby z vietnamské diaspory?

1.3 Hypotéza

1. Předpokládám, že rozhodnutí osoby vyjít s coming outem je ovlivněno složitým působením osobních, rodinných a sociokulturních faktorů. Považuji za klíčové motivy tohoto procesu touhu žít s pravdou o sobě a být otevřený ve vztahu k vlastní identitě. Jako hlavní překážky se jeví obavy z nepřijetí, riziko ztráty společenského postavení či negativní reakce ze strany rodiny a širšího okolí. Dále se domnívám, že vliv sociokulturních faktorů, jako jsou společenské normy a hodnoty, náboženské přesvědčení, má významný dopad na proces coming outu, a tento vliv se může lišit v závislosti na konkrétním sociálním a kulturním kontextu, ve kterém osoba žije.

Domnívám se, že přístup k coming outu je výrazně ovlivněn nejen sociálním kontextem, jako je rodina, škola nebo pracoviště, ale také individuálním vnímáním bezpečí a přijetí v těchto prostředích. Domnívám se, že v rodinném prostředí mohou být strategie pro coming out přizpůsobeny tak, aby minimalizovaly potenciální konflikty nebo zklamání, zatímco ve škole nebo na pracovišti se mohou strategie soustředit na ochranu před diskriminací a posílení sociální podpory.

Dále předpokládám, že vliv genderové identity a sexuální orientace na proces coming outu je značný. Zkušenosti s coming outem se mohou lišit nejen mezi lidmi s různou sexuální orientací (například gay, lesbická, bisexuální), ale také mezi jednotlivci s různými genderovými identitami (například transgender osoby, nebinární). Tato různorodost zkušeností ukazuje, že coming out je hluboce osobní proces, který je ovlivněn řadou faktorů, včetně sebepřijetí, strachu z odmítnutí a potřeby náležitosti.

2. Kromě toho předpokládám, že důležitou roli v procesu coming outu hrají digitální média a sociální sítě, které mohou poskytovat platformy pro vyjádření identity, hledání podpory a sdílení zkušeností. V dnešní době, kdy digitální prostředí otevírá nové možnosti pro interakci a budování komunit, může být pro některé jedince coming out online preferovanou nebo doplňkovou formou sdílení své identity.
3. Vycházím z přesvědčení, že reakce rodičů na coming out jejich dětí budou velmi rozmanité a ovlivněné řadou faktorů, včetně jejich osobních hodnot, kulturního pozadí a úrovně informovanosti o LGBT+ tématu. Domnívám se také, že někteří rodiče mohou projevit odmítavé nebo negativní postoje. Myslím si, že někteří rodiče

mohou projevit iniciální odmítání nebo zděšení, ale s časem mohou projevit otevřenost a snahu porozumět a přijmout identitu svých dětí.

Předpokládám, že rodinné dynamiky se po coming outu mohou významně změnit. Zdá se mi, že někteří jedinci mohou zažívat rozporuplné pocity, jako je úleva a obava z reakce rodiny, zatímco jiní mohou čelit ostrému odmítnutí nebo izolaci. Můj názor je, že existují různé strategie, které jednotlivci používají k obnovení nebo posílení rodinných vztahů po coming outu. Tyto strategie mohou zahrnovat otevřenou komunikaci, rodinnou terapii, hledání podpory v LGBT+ komunitě nebo hledání porozumění a společného prostoru pro rodinu.

4. Podle mého názoru může být reakce společnosti na coming out LGBT+ jedinců velmi různorodá a často zahrnuje prvky homofobie a diskriminace. Myslím, že mnoho jedinců po coming outu zažívá různé formy negativních reakcí ve veřejném prostoru, jako je pohrdání, urážky nebo dokonce fyzické útoky.

Domnívám se, že zkušenosti s homofobií a diskriminací mohou být pro mnohé jedince značně traumatizující a mohou negativně ovlivnit jejich pocity sebevědomí, pohody a kvality života. Očekávám, že mnoho jedinců bude na takové projevy homofobie reagovat pocitem strachu, úzkosti nebo zoufalství.

Předpokládám, že prožívání homofobie ve veřejném prostoru může mít dopad i na sociální interakce a vztahy jedinců s okolím. Je pravděpodobné, že se mnozí mohou ve společnosti cítit izolovaní nebo vykořenění, což může vést k stažení se, snížení sociální aktivity nebo dokonce potlačení jejich sexuální identity.

Zároveň předpokládám, že zkušenost s homofobií může také motivovat některé jedince k aktivnímu zapojení do boje za práva LGBT+ komunity a k budování podpůrných sítí a prostředí, která jsou bezpečná a inkluzivní pro všechny.

1.4 Základní pojmy a teoretická východiska

Vzhledem k rozmanitosti a složitosti tématu coming outu ve vietnamských rodinách je nutné si nejprve ujasnit klíčové pojmy a teoretická východiska. Tímto způsobem bude poskytnut jednotný základ pro další diskusi a analýzu. Tato kapitola definuje a vysvětlí základní pojmy, které jsou pro tuto práci nezbytné.

1.4.1 LGBT+

Zkratka, představující lesbičky, gaye, bisexuály a transgender osoby, je doplněna symbolem „+“, který pokrývá další sexuální orientace a genderové identity. Rozmanitost těchto identit odhaluje složitost lidské sexuality a genderu (Smith & Gates, 2014). Tato komunita představuje širokou škálu individuálních zkušeností, identit a životních příběhů, které se liší nejen v sexuální orientaci a genderové identitě, ale také v rase, příjmu a dalších charakteristikách (Chhabra a Kapadia, 2023).

V rámci sociologické a historické analýzy je LGBT hnutí řazeno do širšího spektra nových sociálních hnutí, která se zformovala a získala na významu ve druhé polovině 20. století. Tato skupina osob, historicky vnímaná skrze optiku tabu a sociálního vyloučení, se postupem času více zviditelnila a byla společensky přijata, což vedlo k vzniku a posílení podpůrných spolků a organizací. I když je možné v mnoha zemích pozorovat pokrok ve vnímání a právech LGBT+ lidí, je třeba konstatovat, že existují i země, kde je homosexualita trestně postihována nebo kde jsou v platnosti legislativní akty, které výrazně omezují možnosti LGBT+ osoby vést šťastný a bezpečný život (Dufková, 2023).

V kontextu sociálních hnutí je LGBT aktivismus přiřazen k novým sociálním hnutím, která se zaměřují na práva a uznání menšinových skupin a rozmanitost sexuální orientace a identity. Za klíčový moment ve vývoji moderního LGBT hnutí lze považovat Stonewallské nepokoje. Tyto nepokoje, které se odehrály v newyorské čtvrti Greenwich Village na přelomu 60. a 70. let 20. století, představují důležitý bod zlomu v historii hnutí. Byly reakcí na policejní razie a široce rozšířenou diskriminaci, které čelila LGBT+ komunita. Tato událost posílila organizaci a politizaci LGBT hnutí, což vedlo ke zvýšené viditelnosti a boji za práva LGBT+ lidí (History.com Editors, 2017).

Symbyly nabývají zásadní roli v kultivaci kolektivní identity a stávají se nástrojem pro vyjádření solidarity, diverzity a boje za rovnoprávnost (Dufková, 2023).

Jedním z nejvýraznějších a celosvětově rozpoznatelných symbolů LGBT komunity je duhová vlajka. Tento symbol, zahrnující širokou paletu barev, reprezentuje rozmanitost a jednotu lidí napříč spektrem sexuální orientace a genderové identity. Každá barva v duhovém praporu nese specifický význam, který odráží různé aspekty LGBT existence a zkušenosti: růžová představuje sexualitu; červená život; oranžová

zdraví; žlutá sluneční světlo; zelená přírodu; tyrkysová umění; modrá mír; a fialová duchovní dimenzi jedince (Symboly v LGBT+ komunitě, 2020).

Jiné varianty vlajky představují subkultury a rozmanitost v rámci komunity, včetně bisexuálů, asexuálů, intersexuálů a aromantických osob, z nichž každá má své vlastní barvy a vzory, které odrážejí specifické identity a zkušenosti. Vlajka Pride, kterou poprvé navrhl Gilbert Baker v roce 1978, symbolizuje naději a svobodu a stala se univerzálním symbolem hnutí LGBT (Dufková, 2023).

Růžový trojúhelník, původně používaný nacisty k označení homosexuálů v koncentračních táborech, byl hnutím LGBT převzat jako symbol odporu a památník historického utrpení. Další symboly, jako je lambda, dvojitý mužský a ženský symbol a překrývající se růžový a modrý trojúhelník symbolizující bisexualitu, rozšiřují jazyk vizuálního vyjádření spojený s LGBT komunitou (Wolowicz J. M., Heston L. V., Saewyc E. M., Porta C., a Eisenberg M. E., 2017)

Zelený karafiát, který se stal symbolem pro homosexuály v Anglii v 19. století, popularizovaný Oscarem Wildem, a červené oděvní doplňky, které signalizovaly homosexualitu v New Yorku ve 20. století, jsou příklady toho, jak se symbolický výraz může vyvíjet a přizpůsobovat v různých historických a kulturních kontextech. V současnosti červená barva často připomíná boj proti AIDS, což ukazuje na pokračující vývoj symboliky a její adaptaci na současné výzvy (Symboly v LGBT+ komunitě, 2020).

Jednorožec s duhovou hřívou, i když je méně formální, je dalším hravým a pozitivním symbolem, který odráží snahu o začlenění, představivost a přijetí rozmanitosti v rámci LGBT komunity (Dunin-Wąsowicz, 2016).

Tyto symboly LGBT+ komunity mají pro mou práci zásadní význam. Tyto symboly nejen vyjadřují rozmanitost, jednotu a politický odpor, ale poskytují také důležitý kontext pro pochopení dynamiky rodinných vztahů a sociálních reakcí. Duhová vlajka, růžový trojúhelník, zelený karafiát a další symboly nejsou pouhými ozdobami; jsou klíčovými nástroji, které umožňují hlubší diskusi a porozumění mezigeneračním a interkulturním interakcím v rámci vietnamské komunity.

Duhová vlajka se svou širokou paletou barev symbolizuje rozmanitost a inkluzivitu, což je zásadní pro LGBT+ děti, které se snaží najít společný jazyk s rodiči z

tradičtějšího kulturního prostředí. Tento symbol pomáhá překlenout rozdíly v chápání genderových a sexuálních identit a stává se mostem, který může usnadnit dialog a porozumění mezi rodiči a dětmi. Použití duhové vlajky a dalších symbolů v rodinném prostředí může ukázat otevřenost a přijetí, což je nezbytné pro posílení rodinných vztahů a zlepšení komunikace. Vizuelní vyjádření podpory a otevřenosti může posílit důvěru a otevřenost mezi rodinnými příslušníky, snížit pocit izolace LGBT+ dětí a sloužit jako edukativní nástroj pro rodiče, kteří se snaží pochopit genderové a sexuální identity. Tato vlajka je také připomínkou odolnosti a může posílit rodinné pouto a sebezpečí LGBT+ osob v rodině (Smith, 2019).

Symbol růžového trojúhelníku, který nacisté používali k hanbě a pronásledování homosexuálů, dnes znamená stále trvající sílu a odpor LGBT+ komunity. Ve specifickém kontextu vietnamské rodiny může jeho začlenění do rodinného diskurzu zprostředkovat vážné historické poznatky a ukázat dětem, že jejich zápasy a zkušenosti jsou součástí mnohem širšího vyprávění o boji za práva a uznání. Rodiče mohou růžový trojúhelník využít jako vzdělávací nástroj, umožnit nošení symbolů jako odznaky nebo trička, vést otevřené diskuse, účastnit se veřejných akcí a vystavovat tento symbol doma. Tyto aktivity mohou dětem pomoci lépe pochopit historický kontext a současné problémy, kterým čelí LGBT+ komunita, a zároveň poskytnout pocit podpory a přijetí v rodině (Conroy, 2021).

Další symboly, jako jsou vlajky pro bisexuální, asexuální a intersexuální osoby, reprezentují velkou diverzitu v rámci komunity LGBT+. Tyto symboly mohou poskytnout náhled na méně jasné aspekty sexuálních a genderových identit během rodinných diskuzí, což je klíč k pochopení. Každá vlajka má jedinečné barvy a vzory, které představují specifické identity a slouží pro vizualizaci a reprezentaci různých identit. Rodiče a další rodinní příslušníci mohou tyto vlajky využít k zahájení diskuzí o tom, co každá identita znamená, a tím eliminovat předsudky a nedorozumění. Nošení, zobrazování nebo zmínka o těchto vlajkách může jasně vyslat zprávu všem členům rodiny, včetně těch, kteří mohou mít odlišnou sexuální orientaci nebo genderovou identitu, že jsou v tomto domově vítáni a přijímáni. Jinými slovy, určité vlajky mohou podpořit průzkum a sebereflexi, zvýšit schopnost rodiny vcítit se do zkušeností ostatních a zvýšit úroveň empatie v rodinném prostředí (Dufková, 2023).

Význam těchto symbolů v rámci tématu coming outu mezi vietnamskými rodiči a jejich dětmi je nesmírný. Poskytují nejen způsoby, jak vyjádřit podporu a solidaritu, ale také fungují jako vzdělávací mosty pro lepší porozumění a komunikaci. Tyto symboly, jako jsou různé pride vlajky, pomáhají zjednodušovat složité koncepty tím, že poskytují vizuální reprezentaci různých identit, což usnadňuje zahájení konverzace. Například rodič se může zeptat, co konkrétní barva na vlajce znamená, což může vést k hlubokým diskuzím o sexuálních a genderových identitách. Tyto symboly podporují dialog a vzájemné učení se v rodině, což může pomoci odstranit bariéry nepochopení a předsudků. Dále, když jsou tyto symboly zobrazeny ve veřejných prostorách nebo na společenských akcích, mohou signalizovat otevřenost k diskuzi a podporu pro LGBT+ komunitu, což může posilovat rodinné vazby tím, že umožňuje rodinám sdílet zkušenosti a podporovat se navzájem v atmosféře vzájemného respektu a porozumění. Tyto symboly nakonec pomáhají kultivovat prostředí, kde jsou rozdíly uznávány a oceňovány a kde rodinné vztahy mohou růst a rozvíjet se v atmosféře vzájemného respektu a porozumění.

1.4.2 Gender

Termín gender, často označovaný jako sociální pohlaví, představuje klíčový pojem ve studiu lidské identity a sociálních vztahů. Jeho význam a obsah závisí na rozlišení mezi biologickými a sociálně konstruovanými aspekty genderu. Zatímco biologické pohlaví je určeno genetickými a fyziologickými charakteristikami jedince, gender odkazuje na soubor sociálních očekávání, rolí a norem, které společnost připisuje jedincům na základě jejich biologického pohlaví (Pavlica, 2021).

Biologické pohlaví, obvykle přiřazené jedinci ihned po narození, se tradičně dělí do dvou kategorií: mužské a ženské. Toto rozdělení však nezahrnuje celou škálu biologické rozmanitosti, která se projevuje u intersexuálních jedinců. Intersex jedinci mají charakteristiky obou pohlaví, což komplikuje jednoznačnou kategorizaci pouze na základě biologických znaků. Termín 'intersex' je odvozen od 'sex' (gender), nikoli 'sexualita', a odkazuje na biologickou rozmanitost, nikoli na sexuální orientaci (Nguyen M. T., 2022).

Gender jako sociální konstrukt zahrnuje očekávání a předsudky ohledně chování, které společnost považuje za vhodné pro muže a ženy. Tato očekávání se liší v závislosti na kulturním a historickém kontextu. Jedinci se s genderovými rolami

seznamují od útlého dětství prostřednictvím rodiny, vzdělávání a médií, což vede k formování jejich sociální identity. Genderové stereotypy, vyplývající z těchto očekávání, často posilují tradiční představy o maskulinitě a ženskosti a mohou vést k diskriminaci a nerovnosti (Grau a Zotos, 2018).

Vnitřní pocit příslušnosti k určitému pohlaví, známý jako genderová identita, je hluboce osobní záležitostí. Jedná se o komplexní pocit, zda se jedinec identifikuje jako žena, muž, nebo se možná neztotožňuje s některou z těchto tradičních kategorií. Vývoj genderové identity je ovlivněn nejen biologickými faktory, jako jsou hormony, ale i sociálním a kulturním prostředím (Jenšovský, 2022).

Pro osoby, jejichž genderová identita nesouhlasí s pohlavím přiřazeným po narození, se často používá termín transgender, zatímco jedinci, jejichž genderová identita a biologické pohlaví jsou v souladu, jsou označováni jako cisgender. Tyto rozdíly jsou důležité pro pochopení široké škály lidských zkušeností a pro podporu respektu vůči všem lidem bez ohledu na jejich genderovou identitu (Steensma, Kreukels, Vries a Cohen-Kettenis, 2013).

Jedná se o způsob, jakým lidé vyjadřují svou genderovou identitu prostřednictvím vnějších charakteristik a chování, jako je oblečení, gestikulace, způsob mluvy a volba aktivit. Tyto projevy lze kategorizovat jako ženské, mužské nebo někde mezi tím. Společnost často kladně hodnotí ty, kteří se drží tradičních genderových norem, zatímco jedinci s genderově nekonformním projevem mohou čelit nepochopení, odmítání nebo dokonce agresi. Tento fenomén poukazuje na potřebu větší tolerance a otevřenosti vůči rozmanitosti genderových projevů a identit (Pavlica, 2021).

1.4.3 Sexuální orientace

Sexuální orientace je komplexní aspekt lidské identity, zabývající se primárně vzorcem romantické, emoční a sexuální přitažlivosti jedince k ostatním. Liší se od genderové identity, která odkazuje na vnímání vlastního pohlaví jedincem, ať už je to muž, žena, genderqueer nebo jiná identita. Zatímco genderová identita reflektuje, kým se jedinec cítí být, sexuální orientace určuje, koho tento jedinec považuje za atraktivní na romantické nebo sexuální úrovni (Procházková, 2016: 17,18).

Vědecké studie kategorizují sexuální orientaci do několika hlavních kategorií: heterosexuální, homosexuální, bisexuální a asexuální. Heterosexualita se vztahuje k

přitažlivosti k osobám opačného pohlaví, homosexualita k osobám stejného pohlaví, bisexualita zahrnuje přitažlivost k oběma pohlavím a asexualita je charakterizována absencí sexuální přitažlivosti k jakémukoli pohlaví (Bailey a Pillard, 1995). Je důležité pochopit, že tyto kategorie nezahrnují celé spektrum možných sexuálních orientací, a mnoho lidí se může identifikovat s jinými termíny, jako je pansexualita, queer nebo nejednoznačná orientace (Bogaert, 2012).

Sexuální orientace je určena kombinací biologických, environmentálních a psychologických faktorů. Ačkoliv se může v průběhu života jedince měnit, pro mnohé je stabilní součástí jejich identity. Uznání a přijetí vlastní sexuální orientace je klíčovým krokem v procesu osobního rozvoje a sebepoznání (Diamond, 2008).

Uznání fluidity a diverzity sexuální orientace je důležitou součástí současné diskuse. V současné společnosti se stále více uznává, že sexuální orientace není binární a existuje široké spektrum způsobů, jakými lidé svou orientaci prožívají a definují. Toto pochopení přispívá k rozbití stereotypů a podporuje inkluzivnější a otevřenější přístup k sexuální rozmanitosti (Diamond, 2008).

Lidská sexualita je komplexní fenomén. Při pokusech o její definici se obvykle věnuje pozornost dvěma aspektům: biologickému (esencialistický přístup) a sociokulturnímu (konstruktivistický přístup). Ačkoli sexualita zahrnuje důležitou biologickou složku, obvykle spojenou s reprodukčním imperativem, jsou stejně klíčové i další složky, jako jsou osobní potřeby a touhy, emoce, praktiky a identity. Světová zdravotnická organizace sexualitu definuje jako: *„ústředním aspektem bytí člověkem po celý život (který) zahrnuje sex, genderové identity a role, sexuální orientaci, erotiku, potěšení, intimitu a reprodukci. Sexualita je prožívána a vyjádřena v myšlenkách, fantaziích, touhách, přesvědčcích, postojích, hodnotách, chování, praktikách, rolích a vztazích. Zatímco sexualita může zahrnovat všechny tyto dimenze, ne všechny jsou vždy prožívány nebo vyjádřeny. Sexualita je ovlivněna interakcí biologických, psychologických, sociálních, ekonomických, politických, kulturních, právních, historických, náboženských a duchovních faktorů.“* (who.int, 2023).

Pevné kategorie sexuality a představa neměnných základních genderových identit jsou zpochybňovány historií sexuality, která odhaluje měnící se praktiky a hodnoty spojené s formami sexuálního chování. Michel Foucault, francouzský filozof, ve svých třídílných 'Dějinách sexuality' ukazuje, jak před kategorizací 'homosexuality' jako

sexuální identity v devatenáctém století byly sexuální vztahy mezi muži v různých kontextech vnímány jako akty oslavované či trestané, ale ne jako definice identity účastníků. Foucault poukázal na to, jak byla sexualita historicky určována a jak se stala nástrojem moci, ovlivňujícím jak queer, tak feministické myšlení a hnutí.

Vnímání lidské sexuality se historicky mění a dnes je čím dál více chápáno jako dimenze života, kterou si každý může definovat a utvářet dle vlastních specifických potřeb. Každá společnost však stanovuje určité normy týkající se sexuálního chování, které se učí v procesu socializace. Tyto normy jsou často zakotveny v zákonech, zakazujících nebo omezujících určité sexuální praktiky. Například, 'věk souhlasu' definuje věk, kdy jsou lidé považováni za schopné učinit informované rozhodnutí o zapojení do sexuálních vztahů, a je součástí trestního zákoníku. Tento věk se liší v různých zemích, obvykle je mezi 14 a 18 lety. Sexuální násilí, legální pouze pokud je konsensuální, je dalším příkladem normy promítnuté do legislativy (Fafejta, 2016).

Existuje mnoho kontroverzních témat spojených s lidskou sexualitou, jako sexuální práce, pornografie nebo potraty, které vyvolávají vášnivé debaty. Tyto otázky jsou stále předmětem sporů, protože se dotýkají hodnot a zavedených společenských norem, které nikdy nemohou být neutrální: co se někomu zdá přirozené a důležité pro udržení společenského řádu, může se jinému zdát nespravedlivé a omezující autonomii a právo na sebeurčení (Foucault, 1988).

Lidé mohou trvat dlouho, než zjistí, co je pro ně 'správné' v kontextu sexuality, která zahrnuje aspekty jako genderová identita, sexuální identita nebo sexuální orientace. Lidé se mohou identifikovat jako heterosexuální, gayové nebo lesbické, bisexuální, ale často to není pouhá volba mezi těmito možnostmi platná na celý život. Sexuální orientace by měla být spíše chápána jako spektrum s mnoha možnostmi mezi nimi, a někteří lidé možná nechtějí být identifikováni s žádnou specifickou sexuální orientací (Fafejta, 2016).

Sexuální diverzita je však mnohem širší než jen sexuální orientace a zahrnuje asexuální, transsexuální (transgender) nebo intersexuální lidi.

Ne každý potřebuje sex, aby se vyjádřil a cítil se šťastný. Asexuál je někdo, kdo necítí sexuální přitažlivost a nemá žádnou nebo jen velmi malou sexuální touhu. To není totéž jako celibát, který si lidé volí. Asexualita je nedílnou součástí člověka,

součástí jeho identity. Ačkoli nepřítomnost sexuální přitažlivosti nebo sexuální touhy může být ve zvláštních případech důsledkem obav o zdraví, asexualita se dnes nepovažuje za patologický stav. Lidé, kteří se identifikují jako asexuálové, mají stejné emocionální potřeby jako všichni ostatní a mohou se rozhodnout žít život po svém a dokonce i randit a navazovat romantické vztahy. Necítí však potřebu zapojovat se do sexuálních praktik a chování. Asexuální lidé se mohou cítit přitahováni ke konkrétnímu pohlaví, a mohou se proto identifikovat jako gay, lesba, bisexuál nebo heterosexuál (Krejčová A., 2018).

Heterosexualita je romantická a sexuální přitažlivost nebo chování mezi lidmi opačného pohlaví. Jako sexuální orientace představuje heterosexualita trvalý vzor emocionální, romantické a sexuální přitažlivosti k osobám opačného pohlaví a je spojena s osobním pocitem identity. Studie Alfreda Kinseyho, 'Sexual Behavior in the Human Male' (1948) a 'Sexual Behavior in the Human Female' (1953), podstatně rozšířily pochopení o sexuálních orientacích a sexuálním chování, včetně heterosexuality. Edward O. Laumann a jeho kolegové ve své knize 'The Social Organization of Sexuality: Sexual Practices in the United States' (1994) nabízejí komplexní přehled sexuálních praktik a orientací ve Spojených státech, včetně podrobných informací o heterosexualitě. Většina lidí napříč kulturami je heterosexuální, a heterosexuální aktivita představuje nejběžnější typ sexuální aktivity.

Termín 'heterosexualita' vznikl v 19. století a byl zaveden vedle termínu 'homosexualita' k popisu sexuální přitažlivosti a chování mezi muži a ženami. Jonathan Ned Katz ve své práci 'The Invention of Heterosexuality' (1995) zkoumá historický vývoj konceptu heterosexuality, její sociokulturní význam a poskytuje kritický pohled na konstrukci sexuální orientace. V 18. století, s rozvojem biologických konceptů pohlaví a genderu, se začala formovat současná podoba heterosexuální identity, zvláště v reakci na narůstající regulaci a odsuzování homosexuálního chování. Hanne Blank ve své knize 'Straight: The Surprisingly Short History of Heterosexuality' (2012) naznačuje, že sama heterosexuální orientace má relativně krátkou historii, což přispívá k pochopení sociální konstrukce heterosexuality.

John D'Emilio a Estelle B. Freedman ve své knize 'Intimate Matters: A History of Sexuality in America' (1988) zkoumají historii sexuality v Americe, včetně proměn v pojetí heterosexuality a jejího vnímání ve společnosti. V moderních společnostech se

procento lidí identifikujících se jako heterosexuální pohybuje velmi vysoko, což odráží převládající sociální a kulturní normy.

Homosexualita je termín používaný k popisu sexuální, romantické nebo emocionální přitažlivosti mezi lidmi stejného pohlaví. Je to jedna z forem sexuální orientace spolu s heterosexuální (přitažlivost pro opačné pohlaví) a bisexualitou (přitažlivost pro obě pohlaví). V širším smyslu homosexualita zahrnuje také sociální a kulturní aspekty života, identity a komunity jedinců, kteří takovou orientaci zažívají.

Homosexuální chování bylo pozorováno u mnoha druhů v celé živočišné říši, což naznačuje, že je přirozenou součástí biologické a sociální rozmanitosti. V lidské společnosti je vnímání a přijímání homosexuality různorodé a liší se podle kulturních, náboženských a právních norem (Kolajová, 2019). U homosexuálních jedinců lze také rozlišovat mezi tzv. egosyntonní homosexualitou, kde jedinec svou sexuální orientaci plně přijímá, a egodystonní homosexualitou, kde jedinec svou orientaci odmítá a může zažívat vnitřní konflikt nebo duševní nepohodu (Herek a Garnets, 2007: 119).

Rozvoj osobní identity, včetně sexuální orientace, je důležitým aspektem lidského rozvoje. Umožňuje jednotlivcům porozumět sami sobě, najít smysl ve svých vztazích s ostatními a orientovat se ve společenském světě. Pro mnoho homosexuálů je proces „coming out“, neboli otevřeného přijetí a vyjádření své sexuální orientace před sebou samými i před ostatními, zásadním krokem k utváření identity a životní pohody. (Herek G. M., 2000)

Příčiny homosexuality jsou předmětem mnoha let vědeckých výzkumů a diskuzí. Existuje několik hlavních teoretických přístupů, které se pokoušejí vysvětlit, proč někteří osoby vykazují homosexuální orientaci.

1. Biologické teorie zdůrazňují genetické, hormonální a neurobiologické faktory. Studie na dvojčatech a rodinné studie naznačují, že genetická predispozice hraje významnou roli v sexuální orientaci, ale není jediným faktorem (Bailey a Pillard, 1991:1087). Výzkumy také poukazují na možný vliv prenatální hormonální expozice na sexuální orientaci (LeVay, 1991: 1034).
2. Psychosociální teorie připisují významnou roli výchově, raným zážitkům a sociálnímu prostředí. Tyto teorie však čelí kritice za nedostatečné empirické

podložení a za přehlížení vnitřních biologických mechanismů (Herek, 2000: 316).

3. Kombinované teorie navrhuji, že sexuální orientace je výsledkem složité interakce mezi genetickými, biologickými, environmentálními a psychosociálními faktory. Tento přístup umožňuje komplexnější pochopení sexuální orientace jako dynamického a multidimenzionálního jevu (Diamond, 2012: 219).

Je důležité zdůraznit, že žádná teorie nevysvětluje všechny aspekty sexuální orientace a že sexualita je hluboce individuální a variabilní součástí lidské identity.

„Narodit se ve špatném těle“ – tak by se popsala zkušenost mnoha transsexuálních lidí. Například, jejich biologické tělo může být ženské, zatímco jejich pohlavní identita je mužská. Nebo naopak: narodili se s mužským tělem, ale cítí se být ženské. Tento jev se v lékařské literatuře označuje jako transsexualita (nebo genderová dysforie). Je popisován jako stav, kdy jedinec má typickou fyzickou anatomii jednoho pohlaví, ale identifikuje se s pohlavím opačným. Někteří transsexuálové dávají přednost označení transgender (slovo transsexuál je často vnímáno jako podmnožina pojmu transgender), zatímco jiní tuto identifikaci odmítají. Narodit se ve špatném těle je velmi bolestivá zkušenost. Život transsexuálů je neustálým bojem – proti vlastnímu tělu, zhoršujícímu se duševnímu zdraví, diskriminaci a násilí. Obecně platí, že jediným způsobem, jak zmírnit tyto obtíže, je operace změny pohlaví, která jedinci umožní získat tělo odpovídající jeho genderové identitě. Tento proces obvykle vyžaduje řadu psychologických hodnocení, dlouhodobou hormonální terapii – často až do konce života – a změnu jména a právního pohlaví, pokud to zákony státu umožňují (Maroszczyková I., 2010).

Pohlaví osoby je určeno při narození. Lékaři nebo porodní asistentky obvykle na základě pohlavních charakteristik, jako jsou pohlavní orgány, rozhodují, zda je novorozenec muž nebo žena. Intersexuální lidé se rodí s pohlavními charakteristikami (včetně genitálií, gonád a chromozomů), které nespádají do typické binární klasifikace mužských nebo ženských těl. V některých případech mohou být intersexuální rysy zřetelné již při narození, ale často se projeví až v pubertě. Některé chromozomální intersexuální charakteristiky nemusí být vizuálně rozpoznatelné (coe.int, 2023).

Být intersex je otázkou biologických pohlavních charakteristik a liší se od sexuální orientace nebo genderové identity jedince. Bohužel v mnoha případech o pohlaví intersexuála rozhoduje lékař, často po konzultaci s rodiči, a dítě je poté nuceno podstoupit chirurgické zákroky, aby se jeho genitálie shodovaly s přiřazeným pohlavím. V pubertě se může ukázat, že pohlaví, které bylo dítěti přiřazeno, neodpovídá jeho skutečné genderové identitě. Zpráva zvláštního zpravodaje OSN pro mučení z roku 2013 odsuzuje nedobrovolné provádění normalizačních operací u intersexuálních lidí, upozorňuje, že “mohou způsobit zjizvení, ztrátu sexuálního citění, bolest, inkontinenci a celoživotní deprese a byli také kritizováni jako být nevědecký, potenciálně škodlivý a přispívající ke stigmatizaci.“ (Mendez, 2013).

1.4.4 Diskriminace LGBT+ osob

Diskriminace založená na sexuální orientaci nebo genderové identitě představuje hluboce zakořeněný společenský problém, který významně ovlivňuje duševní zdraví LGBT+ komunity. Studie Keatinga a Mullera (2020) poukazuje na to, že diskriminace spojená s LGBT+ identitou funguje jako forma zákeřného traumatu, manifestujícího se zvýšenými symptomy posttraumatické stresové poruchy (PTSD), emoční dysregulací a nejistotou vazby u LGBT+ dospělých, kteří zažili trauma. Výzkum odhaluje, že samotná diskriminace je závažným problémem vedoucím k vážným dopadům na duševní zdraví. Zkušenosti s diskriminací souvisí u LGBT+ osob s vyšší úrovní emoční dysregulace a symptomů PTSD, což podtrhuje potřebu hlouběji porozumět specifickým psychologickým účinkům diskriminace na jedince.

Studie také zkoumá dopady konkrétních forem diskriminace, jako je transphobie, bifobie a homofobie, na duševní zdraví. Zjištění naznačují, že tyto specifické formy diskriminace souvisejí s vyššími úrovněmi emoční dysregulace, PTSD a disociativními symptomy, což upozorňuje na komplexní a multidimenzionální povahu diskriminace a její dopady na LGBT+ jedince.

Diskriminace je klíčovým faktorem negativně ovlivňujícím duševní zdraví LGBT+ lidí a přispívá k rozvoji rozsáhlých psychických problémů. Rozpoznání a řešení diskriminace v jejích různých podobách je zásadní pro podporu duševního zdraví a pohody LGBT+ komunity.

1.4.5 Homofobie

Homofobie je definována jako iracionální strach, nenávist a netoleranci vůči homosexuálním mužům a ženám heterosexuálními jedinci. Tato definice pochází od Weinberga a byla původně zaměřena na negativní postoje heterosexuálů vůči homosexuálům, včetně psychologické a sociální averze a v některých případech i projevů násilí. Význam homofobie je zde rozšířený o diskusi o psychologických a sociálních motivacích, které vedou k homofobním postojům a akcím. Mezi tyto motivace patří latentní homosexualita, tedy podvědomá nebo nevědomá přitažlivost k osobám stejného pohlaví, která byla spojována s homofobním chováním. Dalšími faktory jsou hypermaskulinita, misogynní postoje a sociální předsudky. Důraz je kladen na význam pochopení psychopatologických a osobnostních charakteristik, které mohou přispět k vývoji homofobních postojů a na potřebu zahrnout tyto aspekty do hodnocení a preventivních programů proti homofobii (Ciocca et al., 2015).

Pochopení příčin homofobie vyžaduje hluboký pohled skrze genderovou perspektivu, která odhaluje, jak silně jsou naše sociální, kulturní a osobní postoje zakořeněny v genderové struktuře společnosti. Toto uspořádání rozděluje lidi, činnosti, hodnoty a dokonce i barvy do dvou předem určených kategorií: ženské a mužské. Převládá představa, že muži a ženy se liší nejen biologicky, ale také svými schopnostmi, chováním a sociálními rolemi. Tato dichotomie je dále posílena stereotypy, které určují, co je pro každé pohlaví považováno za „přirozené“ (Nketiah, 2022).

Homofobie se rodí a udržuje právě v těchto předpokladech o „přirozených“ genderových rozdílech a rolích. Předpokládaná komplementarita mezi mužem a ženou nejen formuje základy společenského řádu, ale vytváří i očekávání ohledně sexuální orientace. Heterosexualita je vnímána jako ideál, zatímco jakékoli odchylky od tohoto ideálu vyvolávají nedůvěru a odmítání. Historicky byly netradiční sexuální orientace dokonce považovány za zlo nebo nemoc, a i když se společenský pohled v mnohém posunul, stále přetrvávají předsudky (Smetáčková 2009: 17).

Tento genderový řád přímo vede ke dvěma hlavním formám homofobie:

1. Negativní postoj vůči lidem, kteří otevřeně vyjadřují svou homosexualitu, bisexualitu či transsexualitu.

2. Negativní postoj vůči lidem, jejichž vzhled nebo chování se odchyluje od tradičních genderových norem a kteří jsou proto nesprávně označováni za homosexuály.

V obou případech je homofobie odrazem hlubších sociálních struktur a stereotypů, které určují, co je považováno za „správné“ chování mužů a žen. Tyto předsudky a stereotypy jsou v naší společnosti pevně zakořeněny a jejich změna vyžaduje nejen osvětu a vzdělání, ale také zásadní změnu v chápání genderu, sexuality a lidské rozmanitosti (Fraïssé C. a Barrientos J., 2016).

Homofobie tak není jen otázkou individuálního předsudku, ale je zakořeněna v základních strukturách a představách, které formují naši společnost. Boj proti homofobii je proto nejen bojem za práva LGBT+ komunity, ale i za hlubší pochopení a respektování lidské rozmanitosti v širším kontextu (Nketiah, 2022).

Projevy homofobního obtěžování a šikany se vyznačují širokým spektrem chování, které sahá od zdánlivě neškodných žertů až po zjevné fyzické násilí. Tyto projevy se prolínají a často vytvářejí nepřátelské prostředí pro neheterosexuální osoby. Rozlišujeme verbální, fyzickou, přímou, nepřímou, aktivní a pasivní formu šikany, které se projevují různými způsoby:

- Verbální šikana zahrnuje vtipy, komentáře a obrázky zesměšňující nebo znevažující homosexualitu, bisexualitu a transsexualitu. Tyto projevy nemusí směřovat přímo na konkrétní jedince, ale vytvářejí nepřátelské prostředí obecně.
- Přímé osobní útoky mohou být verbální nebo neverbální, jako jsou výrazy obličeje, gesta, nevhodné dotyky nebo předstírané sexuální pohyby, které znevažujícím způsobem zdůrazňují neheterosexualitu konkrétních jedinců.
- Elektronické obtěžování představuje zasílání urážlivých e-mailů, textových zpráv nebo jiné komunikace zaměřené na neheterosexuální jedince.
- Fyzické napadení je jednou z nejzávažnějších forem šikany, kdy jsou jednotlivci napadeni kvůli své sexuální orientaci.
- Ignorování a sociální vyloučení konkrétních osob kvůli jejich ne-heterosexualitě je také formou pasivní šikany, která může mít hluboký dopad na psychickou pohodu obětí (Smetáčková 2009: 23, 24).

Je zásadní si uvědomit, že i zdánlivě „lehčí“ formy šikany, jako jsou vtipy nebo nevhodné komentáře, mohou otevřít cestu k vážnějším projevům homofobie. Všechny tyto projevy šikany a obtěžování mají za následek vytváření atmosféry strachu, nepřátelství a izolace pro neheterosexuální osoby, což podkopává jejich právo na bezpečné a respektující prostředí. Je proto nezbytné, aby všechny formy homofobního obtěžování a šikany byly řádně rozpoznány, odsouzeny a řešeny, aby se předešlo jejich negativním dopadům na jednotlivce a společnost jako celek (Smetáčková, 2009).

1.5 Metodologie

Účelem této kapitoly je podrobně popsat metodický přístup zvolený ke zkoumání procesu coming outu u vietnamských rodičů a jejich dětí. Tento výzkum se opírá o kvalitativní metody, přesněji o polostrukturované rozhovory, které umožňují hlubší průnik do osobní, rodinné a sociokulturní dynamiky spojené s coming outem v kontextu vietnamské komunity.

V rámci teoretické části mého výzkumu jsem se primárně spoléhala na široké spektrum sekundárních zdrojů, které zahrnovaly nejen rozsáhlé odborné literární dílo, ale také rozličné internetové materiály a akademické texty, včetně učebnic z vyšších vzdělávacích institucí a diplomových či bakalářských prací. Tyto zdroje byly pečlivě vybrány na základě jejich relevance k tématu mé práce, přičemž jsem kladla velký důraz na ty, které přinášely nové pohledy a hlubší pochopení zkoumané problematiky. Tento přístup mi umožnil sestavit solidní teoretický základ, který sloužil jako výchozí bod pro další analýzu a výzkum.

Pro praktickou část mé studie jsem se zaměřila na shromažďování primárních dat, k čemuž mi posloužily metody kvalitativního výzkumu, zejména polostrukturované neboli narativní rozhovory. Tyto rozhovory byly provedeny s deseti respondenty, kteří jsou sami homosexuální a mají přímou zkušenost s tématem mé práce, což mi umožnilo získat hluboký a nuancovaný pohled na zkoumaný fenomén. Kromě toho jsem využila informace dostupné na veřejných internetových platformách, jako jsou sociální sítě, kde lidé často sdílejí své osobní zkušenosti a názory. Další významnou zdrojovou platformou byl YouTube, kde jsem analyzovala video obsah, který doplňoval a

rozšiřoval mé porozumění zkoumanému tématu. Tyto metody a zdroje informací mi umožnily sestavit komplexní a multidimenzionální obraz o předmětu studie, který přesahuje tradiční teoretické rámce a poskytuje hlubší vhled do praktických aspektů a dopadů zkoumaného jevu.

Kvantitativní metodiky byly pro účely mé diplomové práce shledány jako nedostatečné, neboť by neumožňovaly získat podrobné a hluboké vhledy do zkoumané problematiky. Kvalitativní přístup prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů byl proto zvolen pro jeho schopnost odhalit nuance rodinných, školních, vrstevnických a komunitních vztahů, jak je vnímají a prožívají konkrétní jedinci během procesu coming outu. Také umožňuje flexibilní a otevřenou formu dialogu, díky které je možné hlouběji proniknout do individuálních zkušeností respondentů, pochopit jejich osobní příběhy a interpretace.

Autor Hendl ve své knížce Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace (2023) uvádí, že významný metodolog Creswell definoval kvalitativní výzkum takto:

„Kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách.“ (Hendl, 2023: 48)

Narativní rozhovor se vyznačuje nestrukturovaným, volným, většinou autobiografickým vyprávěním respondenta, které není omezeno usměrňujícími otázkami. Teprve později, když dotazovaný sám vyše signál k ukončení vyprávění, jsou kladeny doplňující nebo upřesňující otázky hledající významy, které respondent přikládá konkrétním zkušenostem ze svého života (Zoufalá 2012: 72).

Sběr dat probíhal prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s deseti respondenty, z nichž čtyři identifikovali jako gay, čtyři jako lesbické a dva jako transgender jedinci. Kromě toho byly také vedeny rozhovory s pěti matkami a dvěma otci LGBT+ respondentů, kteří mi vyprávěli své názory na své děti patřící do komunity LGBT+ a s heterosexuálními jedinci s cílem získat širší spektrum pohledů na problematiku coming outu. Rozhovory probíhaly v přátelském a klidném prostředí

kaváren, kde se respondenti mohli cítit pohodlně a bezpečně. Každý rozhovor trval přibližně hodinu nebo více. V případě příznivých podmínek jsem během dialogu kladla doplňující otázky, které jsem v konkrétní situaci považoval za vhodné rozšířit a zodpovědět dílčí otázky. Tento přístup pomohl vytvořit uvolněnější a důvěrnější atmosféru, která podporovala otevřenost a upřímnost v odpovědích.

V rámci sběru dat byly shromážděny základní informace o respondentech, které pomohou lépe pochopit kontext jejich zkušeností s coming outem. Respondenti byli ve věku 18 až 30 let, což umožňuje zastoupení širokého spektra životních etap, od pozdní adolescence po ranou dospělost. Toto věkové rozpětí zahrnuje období, kdy mnoho LGBT+ jedinců začíná aktivně prozkoumávat a vyjadřovat svou sexuální orientaci nebo genderovou identitu.

- Věk: Respondenti byli ve věku od 18 do 30 let. Toto rozpětí umožňuje pokrytí široké škály zážitků, od těch, kteří mohli mít svůj coming out v dospívání, až po dospělé, kteří se mohli rozhodnout, že vyjdou později v životě.
- Vzdělání: vzdělání respondentů se pohybovalo od středoškolského po vysokoškolské. Tato variace ve vzdělávání poskytuje užitečný kontext pro analýzu toho, jak mohou různá vzdělávací prostředí a zkušenosti ovlivnit proces coming outu a vnímání sebe sama.
- Povolání: spektrum povolání respondentů bylo rozmanité, zahrnující studenty, zaměstnance a nezaměstnané. Tato rozmanitost pomáhá pochopit, jak různá pracovní prostředí a životní situace ovlivňují coming out zkušenosti a interakce s rodinou a společností.

Před zahájením každého rozhovoru jsem respondenty informovala o účelu výzkumu a záznamu rozhovoru, zdůraznila možnost odmítnutí odpovědi na jakoukoliv otázku a zaručila anonymitu. Základní dotazy zahrnovaly jméno, věk, místo bydliště, rodinné pozadí, vzdělání a povolání, následované otázkami zaměřenými na proces coming outu, rodinné reakce, zkušenosti s homofobií a diskriminací.

Data z rozhovoru budou analyzována s důrazem na identifikaci vzorců ve vyprávění respondentů a sledování neverbálních projevů, jako jsou váhavé zvuky, váhání, opakování slov a argumenty. Tyto projevy mohou ukazovat na problematické aspekty diskutovaného tématu.

Rozhovory byly přepisovány a analyzovány, aby bylo zachyceno, jak respondenti interpretovali svůj coming out příběh, jaký význam přisuzovali různým aspektům svého příběhu a jak se tyto interpretace lišily v závislosti na jejich rodině, škole a komunitním kontextu.

Výzkum byl prováděn s maximálním respektem k etickým principům. To zahrnovalo zajištění informovaného souhlasu, anonymitu a důvěrnost informací. Respondenti byli informováni o možnosti kdykoliv odmítnout odpovídat na otázky nebo rozhovor ukončit.

Jméno	Věk	Identita	Povolání	Vzdělání
Trần Quốc Huy (TQH)	31	homosexuál gay	fotograf	SŠ vzdělání s maturitou
Trung Hoàng Duy (THD)	32	homosexuál gay	podnikatel	SŠ vzdělání s maturitou
Nguyễn Tuấn Hoàng (NTH)	29	homosexuál gay	kuchař	VŠ vzdělání
Ngọc Minh Hiên (NMH)	24	homosexuál gay	student	VŠ vzdělání
Trần Thị Hoa (TTH)	28	homosexuál lesba	designérka	VŠ vzdělání
Hồ Phương Thảo (HPT)	28	homosexuál lesba	servírka	SŠ vzdělání bez maturity
Lê Thu Trang (LTT)	27	homosexuál lesba	průvodkyně	SŠ vzdělání s maturitou
Kiều Giang Lê (KGL)	26	homosexuál lesba	sekretářka	SŠ vzdělání s maturitou
Ngô Đình Tuấn (NDT)	24	transgender	influencer	SŠ vzdělání s maturitou
Trần Văn Anh (TVA)	26	transgender	projektový manažer	VŠ vzdělání

Všechna jména a údaje týkající se respondentů v této práci byly změněny, aby byla zajištěna jejich anonymita a soukromí. Toto opatření je nutné proto, aby nebylo možné identifikovat jednotlivé účastníky studie a zaručit tak jejich soukromí.

2 LGBT+ ve Vietnamu

Vietnamská společnost, bohatá na historii a kulturní dědictví, přistupuje k LGBT+ komunitě s určitými výhradami. I když tradiční konfuciánské hodnoty, které jsou hluboce zakořeněné ve vietnamské společnosti, kladou velký důraz na rodinné vztahy a pokračování rodové linie, v posledním desetiletí dochází k větší otevřenosti a toleranci vůči sexuálním menšinám (Yên M., 2023).

Malá část toho může být pravděpodobně připsána zvýšenému mezinárodnímu vlivu a globalizaci, která umožňuje diskusi o právech a svobodách LGBT+ lidí.

Vietnamská vláda učinila několik kroků k legalizaci některých prvků života LGBT+ komunity tím, že v roce 2015 zrušila zákaz stejnopohlavních manželství, což bylo viděno jako velký krok v regionu. Toto rozhodnutí samozřejmě neumožnil gay a lesbickým párům, aby jejich svazky byly uznány v jakékoli oficiální kapacitě. Nicméně to bylo docela rozšíření v zaujímání oficiálního postoje k věci. Ačkoli byla v posledních letech zaznamenána legislativní zlepšení, mnoho LGBT+ Vietnamců se stále potýká s problémy v osobním a rodinném životě (Pham Q.T., 2022).

Jinými slovy, proces coming outu, tedy otevřeného sdílení sexuální orientace nebo genderové identity s rodinou a blízkými, se stále jeví jako obtížný. Obavy z odmítnutí, nepochopení a ztráty sociálního postavení jedince i celé jeho rodiny jsou často komplikované a vyžadují značnou míru odvahy a pečlivé zvážení možných následků (Yên M., 2023).

Tato kapitola se nyní podrobněji zaměří na to, jak sociální a kulturní faktory ovlivňují jednotlivce z LGBT+ komunity ve Vietnamu. Pokusíme se pochopit, jaký vliv mají na jejich životy a jejich schopnost žít otevřeně. LGBT+ komunita si konečně začíná vytvářet své místo ve vietnamské společnosti, překonává mnohé překážky a usiluje o společenské přijetí a rovná práva.

2.1 Historie LGBT+ ve Vietnamu

Historie LGBT+ ve Vietnamu je příběhem postupné transformace od tradičních společenských struktur, které nekladly zvláštní důraz na sexualitu nebo genderovou identitu, až do současné doby, kdy se LGBT+ komunita stále více zviditelňuje a hledá právní a společenské uznání.

Ve vietnamské historii byly případy, kdy homosexualita a transgender identita byly vnímány s určitou mírou tolerance. Tradice naznačovaly otevřenější postoj k sexualitě, který však postupně měnil vlivem náboženských a kulturních proměn. Příklady z historických záznamů a královského dvora dokládají existenci homosexuálních vztahů a transgender osob, aniž by byly tyto identity předmětem zvláštní stigmatizace či právního postihu (Horton, 2014).

2.1.1 14. – 19. století od tradiční tolerance ke koloniálnímu odsouzení

Ve 14. až 19. století byla sexualita ve Vietnamu považována za harmonickou a přirozenou součást života, což dokazují některé prehistorické vietnamské artefakty. Místní festivaly podporovaly sexuální objevování a aktivitu, včetně homosexuality mezi mladými lidmi, s cílem podpořit plodnost a prosperitu. Tabuizace sexuálních vztahů začala teprve s obdobím dynastie Nguyen. Toto období bylo charakteristické zvýšeným důrazem na konfuciánské hodnoty, které prosazovaly sociální harmonii a vhodné chování, což se odrazilo i v pohledu na sexualitu. Byly zavedeny zákony a regulace omezující veřejné projevy sexuality a přísně kontrolované morální chování (Britannica, 2011). Striktní pohled na ženskou sexualitu a morálku se uplatňoval především ve vyšších vrstvách společnosti, kde konfuciánské ideály byly dodržovány přísněji, zatímco v nižších vrstvách mohly přetrvávat tradiční víra a lokální zvyky (Pham Q.T., 2022).

Praxe převlékání do oděvů opačného pohlaví, nebo převzetí role opačného pohlaví, byla ve vietnamské kultuře běžná. Muži, kteří se oblékali a chovali jako ženy, byli často známí jako léčitelé v zemědělských oblastech a na jihu se jim říkalo „bóng cáí“ a na severu „đông cô“. Tyto praktiky, často spojené s duchovními schopnostmi, byly nezávislé na sexuální orientaci nebo genderové identitě dětí (UNDP, USAID, 2014).

První záznamy o transgender lidech a homosexuálních vztazích ve Vietnamu pocházejí ze 14. a 16. století. Mezi pozoruhodné případy patří proměna ženy v muže v Nghe An, zdokumentovaná v Dai Viet Su Ky Toan Thu, a příběh An Vuong Tuan, člena královské rodiny, jehož preferování nošení ženského oděvu bylo poznamenáno jeho výjimečnými intelektuálními schopnostmi. A silnou osobností. Situace, jako byla změna ženy na muže v Nghe An nebo homosexuální vztah mezi dvěma ženami, které

spolu žily, a jedna z nich otěhotněla, nebyly považovány za sociální zlo nebo trestný čin (UNDP, USAID, 2014).

Zajímavé je, že homosexualita a transgender identita byly dlouho považovány za přirozené a integrované součásti kulturního a společenského života ve vietnamské společnosti, a to až do období, kdy francouzská koloniální vláda začala prosazovat západní normy a hodnoty. Tento posun ve vnímání byl značně ovlivněn francouzskými kolonialisty a západní literaturou, která začala tyto identity a praktiky označovat za hříšné a deviantní. Zvláště ironické je, že zatímco francouzští kolonizátoři připisovali původ homosexuálních praktik vlivu čínské kultury, sami Vietnamci je často vnímali jako fenomény importované ze západní civilizace, odrážející složitost a proměnlivost kulturních vlivů a interpretací (Horton, 2014).

Tento kulturní a historický kontrast je jasně viditelný v případě krále Khai Dinh, jehož preference a životní styl se odchylovaly od tradičních genderových a sexuálních norem. Jeho sexuální orientace a extravagantní způsoby oblékání, které zahrnovaly lásku ke šperkům a oblékání v ženském stylu, posloužily jako příklady rozmanitosti pohlaví a sexuálních identit historicky akceptovaných ve vietnamské společnosti. Tento příběh také odráží složitost genderové identity a sexuální orientace ve vietnamské historii a kultuře, které byly v průběhu času ovlivněny různými vnějšími i vnitřními faktory (UNDP, USAID, 2014).

První diskuse o homosexualitě, transgender identitě a převlékání se jako hříchu se objevila v západní literatuře na konci 19. století, kdy o ní francouzští kolonialisté psali a popisovali domorodé kultury. Během francouzské koloniální éry byla homosexualita v Kočincíně (dnešní jižní Vietnam) popisována kolonisty jako dědictví čínské kultury (Horton, 2014).

Homosexualita a transgender identity byly ve vietnamské společnosti od 14. do 19. století vždy spojovány s kulturními praktikami a duchovními přesvědčeními, až do přijetí západních konceptů během francouzské koloniální nadvlády. Přístup k sexuální a genderové identitě se tak v průběhu staletí výrazně změnil.

2.1.2 Dvacáté století

Ve 20. století došlo v rámci modernizace Vietnamu k rozvoji městských center, která poskytla LGBT komunitě místo pro setkávání a stala se místem pro jejich větší

sociální zviditelnění. Přesto během války ve Vietnamu (1945–1975) společnost odsuzovala homosexuální chování, zejména na jihu země, i když se homosexuálové setkávali otevřeně v luxusních restauracích v centru Saigonu. V té době existovalo více zařízení pro gaye než pro lesby, a některá z nich dokonce zaměstnávala transvestitní zpěváky. Vztahy a manželství mezi lesbami byly společností tolerovány a genderové role nebyly definovány maskulinitou nebo ženskostí, ale spíše senioritou, což odráželo obecný respekt ve vietnamské kultuře k věkové hierarchii (Pham Q.P., 2022).

Transgender lidé byli často zaměstnáni v zábavních skupinách, které cestovaly po jižních provinciích, zatímco na severu jejich role zůstaly z velké části omezeny na náboženské rituály. Historicky byla vietnamská společnost tolerantní vůči transgender osobám, které zastávaly určité ceremoniální a sociální role. V moderním Vietnamu však dochází k většímu neschvalování odchylek od tradičních genderových norem. V důsledku toho jsou transgender lidé často nuceni pracovat v sexuálním průmyslu nebo jako pohřební zpěváci kvůli omezeným pracovním příležitostem a nedostatku rodinné podpory, což je dáno stigmatizací a diskriminací (Pham Q.T., 2022).

S příchodem epidemie HIV/AIDS v 90. letech se situace LGBT komunity výrazně změnila. První případ HIV byl hlášen v roce 1990 v Ho Či Minově Městě. Mezi lety 1992 a 2005 se počet případů prudce zvýšil z 11 na 104 111. Vietnamská vláda se zaměřila především na mladé mužské uživatele drog, což vedlo k zanedbávání dalších zranitelných skupin, včetně komunity MSM (muži, kteří mají sex s muži). Situace se dále zhoršila v roce 2002, kdy státní média prohlásila homosexualitu za „sociální zlo“, srovnatelné s hazardními hrami, prostitucí a obchodováním s drogami, a vyzvala k zatýkání homosexuálních párů (Yên M., 2023). V roce 2006 dosáhla prevalence HIV mezi MSM v Hanoji až 20 %. Stigma a diskriminace na základě sexuální orientace a genderové identity vedly mnoho LGBT lidí k tomu, aby žili své životy v úkrytu, což jim ztěžovalo přístup ke zdravotnickým službám a programům (Horton, 2014).

Na druhou stranu epidemie HIV přinesla LGBT komunitě zahraniční pomoc v podobě programů léčby a prevence HIV. Právě prostřednictvím sítí pomoci proti HIV se gayové a transgender ženy spojili a vytvořili komunity po celé zemi, bojovali s epidemií (UNDP, USAID, 2014).

2.1.3 Současnost

Přestože stereotypy a diskriminace přetrvávají, dnešní společenské přijetí LGBT+ komunity ve Vietnamu je výrazně větší než před dvěma desetiletími. Debaty v Národním shromáždění z roku 2014 o sňatcích osob stejného pohlaví ukázaly jak potenciál, tak i meze aktivismu v rámci přesně definovaných limitů občanské společnosti ve Vietnamu. Tyto diskuse také odhalily roztříštěnost stranického státu a výzvy, kterým čelí úředníci při řešení konkurenčních vizí – progresivní a konzervativní – s hlavním cílem zachovat sociální stabilitu a politickou kontrolu (Pham Q.P., 2022).

V roce 2024, kdy bude probíhat desetiletá revize zákona o manželství a rodině, se naskýtá nová příležitost pro legalizaci manželství osob stejného pohlaví. Zkušenosti z roku 2014 ukazují, jak klíčové je pro aktivisty pokračovat ve vzdělávání společnosti a dialogu napříč generacemi, což je podstatné i pro podporu rodinných příslušníků v procesu coming outu. Uznání práv a sociální akceptace může vést k otevřenějším rodinným vztahům a k pozitivním reakcím na coming out. Je důležité udržet vyváženost mezi logickými argumenty a emoční podporou, stejně jako aktivně budovat sítě, které mohou pomáhat překonávat kulturní bariéry a předsudky ve vietnamské komunitě (Phuong, 2022).

I přes zákony, které jsou ve Vietnamu vůči LGBT lidem přátelštější, a vládní závazky ke zlepšení podmínek pro komunitu, LGBT lidé ve Vietnamu stále čelí značné diskriminaci ze strany společnosti a tlaku ze strany svých rodin, aby se přizpůsobili "normálnímu" heteronormativnímu životu.

Například je stále běžné, že homosexuální jedinci uzavírají manželství s osobami opačného pohlaví kvůli společenskému tlaku nebo rodinným očekáváním. Některé homosexuální lidé si berou i jiné homosexuální osoby opačného pohlaví, aby vyhověli očekáváním obou rodin, což vytváří komplexní sociální a osobní dilemata (Le Thanh, N. 2022).

Problémy se setkáváním s nepochopením a odmítnutím nezažívají jen dospělí z LGBT+ komunity. Ještě větší výzvy čelí LGBT+ děti a studenti ve Vietnamu. Když se tyto mladí lidé otevřou o své identitě rodině, učitelům, či přátelům, často se setkají s reakcemi, že mají 'nemoc'. Tato stigma a obecná neinformovanost ve společnosti tvoří pro mladé LGBT+ lidi velké překážky v hledání přijetí a pochopení, včetně sociální izolace, psychických zdravotních problémů, poklesu školních výkonů a omezeného

přístupu k podpurným službám, což jim komplikuje plné zapojení do společenského a rodinného života (Horton, 2014).

Ačkoliv se vietnamská společnost stává otevřenější a tolerantnější, mnoho jedinců z LGBT komunity nadále čelí obtížím v dosahování šťastného a plnohodnotného života. Zatímco někteří, jako jsou celebrity, úspěšní lidé a obyvatelé městských oblastí s bohatými rodinnými zázemími často nacházejí přínosy v pozitivních změnách a větší viditelnosti LGBT+ témat. Naproti tomu obyvatelé z tradičnějšího a venkovského prostředí, zejména ti z konzervativních rodin, stále čelí každodenní realitě plné výzev a kompromisů (Nguyen, 2021).

Celkově lze říci, že situace LGBT lidí ve Vietnamu se vyvíjí, ale stále existuje řada překážek, které je třeba překonat. Pokračující aktivismus a společenské změny jsou nezbytné, aby se dosáhlo skutečné rovnosti a akceptace pro LGBT komunitu ve Vietnamu. S nadějí do budoucna mohou iniciativy a reformy, které se aktuálně rozvíjí, vést k lepší a inkluzivnější společnosti, kde každý může žít bez strachu a diskriminace.

2.2 Práva LGBT+komunity ve Vietnamu

Ve Vietnamu se práva LGBT+ komunity vyvíjela ve složitém kontextu společenských, právních a politických změn. Přestože země dosáhla určitého pokroku v uznávání práv homosexuálů a transgender osob, stále existují značné mezery v právní ochraně a společenském přijetí.

Práva LGBT+ osob ve Vietnamu začala být více zviditelňována během ekonomických a sociálních reforem známých jako Doi Moi, zavedených v roce 1986. Ačkoliv tyto reformy přinesly ekonomický rozvoj a otevřenost zahraničnímu vlivu, stigmatizace a diskriminace LGBT+ lidí pokračovala, často podporované státními politikami a sociálními normami, které považovaly heterosexuality za jediný přijatelný model. Až do roku 2000 ve Vietnamu neexistovaly žádné zákony, které by se přímo zaměřovaly na homosexualitu. V roce 2000 se však homosexualita ve vietnamském právu poprvé výslovně zabývala revizí zákona o manželství a rodině, který zakazoval sňatky osob stejného pohlaví. Tento zákaz byl zrušen v roce 2013, čímž byly odstraněny pokuty za provádění obřadů pro páry stejného pohlaví, ale stát stále neuznával sňatky stejného pohlaví za právně platné (Duong D.C., Luong T.B.N., a Nguyen T.K.T., 2020).

Další posun nastal v roce 2014, kdy Národní shromáždění projednávalo legalizaci sňatků osob stejného pohlaví. Aktivismus a kampaně za práva LGBT+ lidí, včetně práva uzavřít manželství, přispěly k jejich větší viditelnosti a přijetí ve vietnamské společnosti (UNDP, USAID, 2014).

I když Vietnam podnikl určité kroky ke zlepšení práv LGBT+ lidí, stále přetrvávají značné překážky. Právní uznání sňatků osob stejného pohlaví, adopce dětí páry stejného pohlaví a další občanská práva jsou oblasti, kde je zapotřebí dalších reforem. Zákony, které párům stejného pohlaví umožňují uzavřít manželství, adoptovat děti a mít stejná práva jako heterosexuální páry, jsou zásadní pro plné uznání a integraci LGBT+ lidí do společnosti (Lê, L.C. a Nguyễn, A.D., 2022).

Právní rámec ve Vietnamu dosud neodráží potřeby LGBT+ komunity v plném rozsahu. Přestože byly podniknuty kroky k dekriminálníci homosexuality a byly odstraněny některé překážky, jako jsou pokuty za svatby osob stejného pohlaví, sňatky osob stejného pohlaví nejsou ve Vietnamu stále uznávány. Tato právní mezera nejen ponechává LGBT+ osoby bez důležité právní ochrany, ale také přispívá k společenské stigmatizaci a diskriminaci (Duong D.C., Luong, T.B.N. a Nguyen T.K.T., 2020).

Dalším důležitým problémem je nedostatečná ochrana před diskriminací na pracovišti a ve veřejném životě. Ačkoliv vietnamské zákony formálně zakazují diskriminaci na základě pohlaví, ustanovení specificky chránící osoby na základě jejich sexuální orientace či genderové identity chybí. To ponechává prostor pro přetrvávající předsudky a diskriminaci, které mohou negativně ovlivnit životy mnoha LGBT+ Vietnamců, od přístupu k zaměstnání až po zdravotní péči (Lê L.C. a Nguyễn A.D., 2022).

V oblasti zdravotní péče se transsexuální a transgender osoby ve Vietnamu potýkají s významnými překážkami při získávání hormonálních terapií a chirurgických zákroků souvisejících s potvrzením jejich pohlaví, které státní zdravotnické programy nedostatečně podporují. Problém je umocněn také nedostatkem informovanosti zdravotnického personálu a chybějícími specializovanými službami (hrw.org, 2022).

Ministerstvo zdravotnictví vydalo následující pokyny pro všechna lékařská centra po celém Vietnamu:

- 1) Posílit šíření a šíření informací tak, aby lékaři, personál a pacienti v lékařských vyšetřovacích a léčebných centrech správně pochopili homosexualitu, bisexualitu a transgender osoby.
- 2) Při provádění lékařského vyšetření nebo léčby LGBT pacientů musí zdravotníci zajistit rovnost pohlaví a respekt, aby se vyhnuli diskriminaci a předsudkům vůči těmto skupinám.
- 3) Nepovažujte homosexualitu, bisexualitu a transgender za nemoc.
- 4) Nezasahujte ani nevnučujte léčbu těmto skupinám pacientů, pokud existuje, musí mít formu psychologické pomoci a provádět ji pouze ti, kteří rozumí sexuální identitě.
- 5) Zvýšit úsilí interních kontrol a inspekci u lékařských vyšetřovacích a léčebných center a praktických lékařů, aby bylo zajištěno dodržování profesních kodexů ve zdravotnických službách podle zákona (hrw.org, 2022).

Ministerstvo zdravotnictví Vietnamu sice vydalo pokyny pro všechna lékařská centra v zemi, aby posílila informovanost o homosexualitě, bisexualitě a transgender osobách a zajišťovala rovné zacházení s LGBT+ pacienty, realita však ukazuje, že změny jsou pomalé a nedostatečné. Navzdory tomu, že tato nařízení zdůrazňují, že homosexualita, bisexualita a transgender nejsou nemoci a že by měla být poskytována pouze adekvátní psychologická pomoc, mnoho lékařů a zdravotních zařízení stále neaplikuje tyto principy v praxi. Tento pomalý pokrok a setrávající diskriminace v medicíně vedou k intenzivnějšímu aktivismu. Aktivisté a organizace se snaží zvýšit povědomí a vzdělání veřejnosti i politiků o důležitosti skutečného provádění těchto změn, což má podpořit větší integraci a rovnost pro LGBT+ komunitu. Tento aktivismus je nezbytný pro dosažení skutečné změny ve vnímání a zacházení s LGBT+ osobami ve vietnamské společnosti a ve zdravotnictví (Yên M., 2023).

Pro vietnamskou diasporu v České republice je tato problematika obzvláště relevantní. Mnozí Vietnamci žijící v ČR nejsou dostatečně informováni o nových pokynech vydávaných ministerstvem zdravotnictví ve Vietnamu, které se týkají LGBT+ komunity. Kvůli náročné práci a omezenému přístupu k vietnamským médiím se mnoho z nich nemůže pravidelně dozvídat o důležitých právních a sociálních změnách, které by mohly ovlivnit jejich životy nebo životy jejich přátel a rodin ve Vietnamu. Tento

nedostatek informací může vést k zpoždění v akceptaci a integraci LGBT+ osob v rámci vietnamské komunity v České republice.

Z tohoto důvodu je potřeba, aby aktivity zaměřené na zvyšování povědomí a vzdělávání nejen pokračovaly, ale byly cíleně adresovány i vietnamské diaspory v zahraničí, aby mohly lépe pochopit a podporovat práva LGBT+ lidí.

3 Diskriminace LGBT+ komunity ve Vietnamu

Abychom plně pochopili, co prožívá vietnamská komunita homosexuálů a transgender osob, a abychom to dokázali náležitě ocenit, je zásadní se hlouběji zaměřit na sociální a kulturní dynamiku, která utváří jejich každodenní život.

Přestože v posledních letech došlo ve vietnamské společnosti k určitému posunu ve vnímání a přijímání homosexuálů a transgender lidí, stále existují silné bariéry. Tyto komunity často čelí vážným formám diskriminace, které významně ovlivňují jejich sociální a psychologickou pohodu. Jedná se především o sociální stigma spojené s tradičními rodovými rolami, což vede k sociálnímu vyloučení a diskriminaci. Zastaralé zdravotnické názory stále považují homosexualitu a transgender identitu za duševní choroby, což komplikuje přístup k adekvátní zdravotní péči. Kromě toho právní a politické bariéry ve Vietnamu neposkytují dostatečnou ochranu před diskriminací na pracovišti, ve vzdělávání a dalších oblastech. Navíc rodinný tlak a očekávání, že jednotlivci budou následovat tradiční životní dráhy, způsobují, že mnoho LGBT+ osob čelí odmítnutí a nepochopení ve vlastních rodinách. Ačkoli existuje narůstající podpora od určitých nevládních organizací a aktivistických skupin, základní sociokulturní názory a předsudky stále přetrvávají, což je patrné v odsouzení homosexuality a transgender identity, často spojovaném s nesprávnými a zastaralými představami. Tyto představy vedou k široce rozšířenému posměchu, strachu a nenávisti, což často vyústí v izolaci gay a transgender osob (Thu H., Thị Y. 2015).

Nesprávné společenské vnímání a očekávání ohledně genderových rolí způsobují, že mnoho gayů a transgender lidí o sobě pochybuje a vidí se jako abnormální nebo nemocní. Tato situace je ztížena tím, že tyto lidé se často setkávají s nepřijetím ve svém nejbližším sociálním a rodinném prostředí, což je vede k vážným psychickým problémům až depresím. Tlak na splnění genderových očekávání společnosti někdy

vede jednotlivce k extrémním řešením, jako je heterosexuální manželství nebo dokonce sebevražedné myšlenky (Vũ L., 2018).

Diskriminace se projevuje ve všedním životě homosexuálů a transgender osob na mnoha úrovních. Potýkají se s násilím a sociálním vyloučením jak v rodině, tak ve společnosti (Bao H. T. G., 2023).

Transgender jedinci čelí ještě intenzivnější diskriminaci než gayové a bisexuálové, zejména ti, kteří jsou viditelně genderově nekonformní. Často jsou terčem urážek a diskriminace, která se projevuje jak v běžném životě, tak při hledání práce či vzdělání. Například, verbální útoky na ulici nebo ve veřejné dopravě jsou běžné a mohou být velmi zraňující. Při hledání práce se transgender osoby často setkávají s předsudky od potenciálních zaměstnavatelů, kteří je mohou odmítnout nebo jim nabízet horší pracovní podmínky. Ve školním prostředí mohou čelit šikaně jak od spolužáků, tak od učitelů a může jim být odepřen přístup k vhodným šatnám nebo toaletám, což komplikuje jejich každodenní vzdělávací zkušenost. Mnoho transgender osob musí žít dvojitý život, skrývat svou pravou identitu a omezovat svou veřejnou prezentaci na minimum, což výrazně ovlivňuje jejich psychickou pohodu a kvalitu života. Aby přijali své skutečné pohlaví, mnoho transgender lidí se rozhodlo skrýt svou identitu před rodinou z lásky k rodičům a ze strachu z negativních reakcí. Někteří se poté, co se potýkají s obtížemi, rozhodnou pro zaměstnání, kde mohou uplatnit svůj genderový projev, i když jsou stále vnímáni jako muži. Ti, kteří prošli kompletní operací změny pohlaví, se často vyhýbají společenským kontaktům ze strachu odhalit svou minulost a kvůli obavám ze společenské stigma, které v jejich životech hraje velkou roli (Nam, 2016).

Lidé, kteří jsou veřejnosti známí (jako Cindy Thai Tai, Cat Tuyen, zpěvačka Huong Giang Idol), mohou být společností přijati, ale mnoho transgender lidí se stydí, když je odhalena jejich bývalá identita. V dospělosti mnoho transgender lidí zapomíná na sociální diskriminaci a hledá vlastní způsoby, jak se vypořádat s výsměchem a pohrdavými postoji. Mnoho transgender osob, které jsou často nespravedlivě obviňovány z pedofilie, se stává necitlivými vůči sociální diskriminaci a snaží se ji ignorovat (Thu H., Thị Y. 2015).

Násilí založené na sexuální orientaci a genderové identitě je často motivováno hluboko zakořeněnými stereotypy. Tyto stereotypy mohou zahrnovat představu, že muži

by měli být výrazně maskulinní a ženy femininní, a jakékoli odchylky od těchto norem jsou považovány za 'nepřirozené' nebo 'nepřijatelné'. Dále jsou často spojeny s názorem, že homosexuální a transgender osoby narušují tradiční rodinné a společenské struktury, což vyvolává strach a odpor, který se může projevit agresivně. Tento druh násilí a diskriminace je tak odrazem nejen nevědomosti, ale i odmítnutí akceptovat rozmanitost lidských projevů pohlaví a sexuality (Vũ L., 2018).

V případě domácího násilí se genderové stereotypy často prolínají s přesvědčením některých rodičů, že použití síly je přijatelným způsobem výchovy. Tyto rodiče mohou své jednání, které zahrnuje kritizování, bití, spoutávání nebo dokonce vyhladovění dětí, či jejich posílání do psychiatrické léčebny, považovat za prospěšné, aniž by si uvědomovali jeho násilný charakter. Domácí násilí založené na pohlaví a sexuální identitě bývá často skryto za dveřmi rodiny, což komplikuje jeho odhalení a řešení a zvyšuje utrpení obětí (Bao H. T. G., 2023).

3.1 Dopady diskriminace na homosexuály a transgender osoby

Diskriminace gayů a transgender lidí ve Vietnamu ze strany společnosti, rodiny a přátel má hluboké psychické následky. Tito lidé často trpí depresemi, úzkostmi a dokonce mají sebevražedné myšlenky nebo se snaží o sebevraždu. Strach z odhalení jejich skutečné sexuální orientace je běžný. To vede k tomu, že jsou ve svých vztazích opatrní, žijí uzavřeně a nedokáží být sami sebou.

Stigma a diskriminace mají za následek, že mnozí gayové se necítí bezpečně vyjádřit svou pravou sexuální orientaci a jsou často nuceni vést dvojí život. Aby se vyhnuli diskriminaci ze strany komunity a zachovali svou sociální pozici, někteří gayové se mohou rozhodnout pro manželství s osobou opačného pohlaví a založení rodiny, zatímco tajně udržují vztahy s jinými gayi. Tato situace může vést k psychickému tlaku a emocionálním konfliktům. To je nejen nespravedlivé vůči jejich rodinným příslušníkům, ale může to vést ke skrytým důsledkům pro rodinu a společnost. Tyto skryté důsledky zahrnují emoční vzdálenost a nedůvěru mezi partnery, což může ovlivnit celkovou stabilitu a štěstí rodiny. Děti vyrůstající v takovém prostředí mohou být svědky neupřímnosti a napětí, což může ovlivnit jejich vlastní vnímání vztahů a důvěru v ostatní. Navíc, společnost jako celek trpí, když lidé nemohou žít otevřeně a autenticky, což vede k menší diverzitě a toleranci ve veřejném životě (Thu H., Thị Y. 2015).

Diskriminace a nutnost žít skrytý život často vedou gaye k depresím, které mohou zhoršit jejich emoční stav natolik, že sahají po alkoholu a drogách jako formě úniku. Tento způsob sebeobrany může vést k závislostem a zdravotním komplikacím. Transgender osoby rovněž trpí vážnými duševními problémy. Během dospívání a rané dospělosti často čelí tlaku rodiny, školy a společnosti a přemýšlejí o negativních řešeních. Některé případy vyústily v psychické krize, sebevražedné myšlenky, užívání drog a sebepoškozování. Jiní se rozhodnou stát se mnichy nebo dokonce spáchat sebevraždu (Keating, Muller, 2020).

Je zásadní, aby vietnamská společnost, média, vzdělávací systémy a zdravotnické instituce pracovaly na prolomení těchto bariér a prosazovaly rovnost a porozumění pro všechny. Vzdělávání a školení by měly klást důraz na respektování rozmanitosti jednotlivců a práv gayů a transgender osob, jakož i práv heterosexuálních osob. Jedině tak lze minimalizovat negativní dopady předsudků a diskriminace a umožnit členům LGBT+ komunity vést plnohodnotný a respektovaný život (Bao H. T. G., 2023).

3.2 Diskriminace LGBT+ osoby ve škole

Škola je prostředím, kde mladí lidé tráví většinu času, formují svou osobnost a navazují vztahy. Pro mnoho vietnamských LGBT+ studentů však školní prostředí představuje zdroj úzkosti a strachu z diskriminace a šikany.

K diskriminaci LGBT+ studentů ve školách dochází na mnoha úrovních nejen mezi spolužáky, ale i mezi učiteli a zaměstnanci školy. Studenti, kteří jsou LGBT+, často čelí posměchu a izolaci od ostatních, což se může projevit tím, že s nimi spolužáci přestanou komunikovat poté, co se dozvěděli o jejich sexuální orientaci nebo genderové identitě. Tento druh vyloučení může u těchto studentů vést k pocitům osamělosti a úzkosti (Vũ L., 2018).

Kromě vrstevníků se na šikaně bohužel někdy podílejí i samotní učitelé a školní úředníci. Mohou znevýhodnit LGBT studenty ve třídě, ignorovat jejich potřeby nebo jim dokonce přímo ublížit, ať už slovně nebo nepřímou, například snížením známek nebo jejich vyloučením z aktivit (Vũ L., 2018).

Nedávno se veřejná a mediální pozornost soustředila na politiku školy v Ho Či Minově Městě, která zpočátku zakázala gay studentům přístup do školních prostor. Toto

pravidlo, které vyžadovalo, aby studenti při vstupu do školy nosili oblečení odpovídající deklarovanému pohlaví na jejich oficiálních dokumentech, vyvolalo značné kontroverze a debaty o právech a rovnosti LGBT+ studentů. Kritika této politiky poukazovala na to, že podporuje diskriminační praktiky a může negativně ovlivnit duševní a emocionální pohodu dotčených studentů. Po veřejném tlaku byla tato politika nakonec přehodnocena a upravena tak, aby lépe reflektovala principy rovnosti a inkluzivity.

Ředitelka školy, paní Pham Thi Cam Tu, se ve svém prohlášení obrátila na veřejnost s vysvětlením, že původní uspořádání kolejí podle pohlaví bylo zavedeno proto, aby se předešlo případným „nepříjemnostem“, které by mohly nastat, když studenti sdílejí společné prostory, jako jsou ložnice a koupelny. Toto zdůvodnění však bylo považováno za nedostatečné a příliš konzervativní vzhledem k moderním požadavkům na otevřenost a rovnost. Po silném odporu veřejnosti, který zahrnoval debaty na sociálních sítích, tiskové zprávy a dokonce i protesty, škola nakonec změnila svá přijímací kritéria (Huyèn, 2016).

Diskriminační chování může mít vážný dopad na studijní výsledky a psychický stav LGBT studentů. Řada z nich má psychické problémy, má sníženou schopnost učení, trpí nervovým vyčerpáním, v krajním případě mohou mít sebevražedné myšlenky nebo se o sebevraždu pokusit. Tyto zkušenosti významně ovlivňují jejich schopnost začlenit se do společnosti a rozvíjet jejich osobnost (Huyèn, 2016).

Jedním z respondentů v mé práci je TVA, transgender muž, který své první zkušenosti s diskriminací získal již během základního vzdělání ve Vietnamu. V té době se setkal s nevráživostí a šikanou jednoho ze spolužáků, což vyústilo ve fyzický konflikt. Situaci dále zhoršovali někteří učitelé, kteří jeho problémy bagatelizovali a veřejně ho označovali za devianta, což způsobovalo psychické strádání a pocit izolace. Po přesídlení do České republiky a přechodu na střední školu zde TVA objevil skupinu spolužáků, kteří ho podporovali a oceňovali za jeho skutečnou identitu. Toto nové prostředí mu umožnilo lépe se vyrovnat s vlastní identitou a získat sebevědomí. Avšak i v ČR se TVA setkal s některými stereotypy, které byly přeneseny z vietnamského prostředí, zejména u vietnamských učitelů, kde chodil na doučování. Tato předsudková a diskriminační chování některých učitelů zdůrazňovala jeho odlišnost před celou třídou. Tyto zkušenosti nejen zkomplikovaly jeho školní život, ale také poukázaly na

potřebu širší školní politiky a programů na podporu rozmanitosti a otevřenosti, které by adresovaly potřeby vietnamské diaspory žijící v České republice.

„Nikdy nezapomenu na jednu situaci. Jednou, když jsem šel na záchod, někdo na mě z vrchu vyлил celý kýbl studené vody a pak jsem jen slyšel, jak se venku smějí spolužáci. Během základní školy jsem musel čelit každodenní výhrůžky, ponižování a pomlouvání ve škole. A na střední škole v hodinách dějepisu mě učitel vyhodil, jen proto, že jsem...nebyl normální jako ostatní.“ (TVA, transgender 26let)

Příběh TVA ilustruje, jak dlouhá a obtížná může být pro transgender lidi cesta k přijetí a rovnosti. Jeho zkušenosti zdůrazňují potřebu, aby se vzdělávací instituce aktivně zapojovaly do boje proti diskriminaci a podporovaly pozitivní prostředí pro všechny studenty bez ohledu na jejich genderovou identitu nebo sexuální orientaci.

„Nerad vzpomínám na svá školní léta. Byl jsem osamocen a neustále čelil ponižování, jak fyzickému, tak psychickému násilí. Toto období bylo pro mě jako noční můra, na kterou bych nejraději zapomněl. Nejhorší bylo ve čtvrté a páté třídě, kdy šikana vrcholila. Spolužáci mi roztrhali sešity a knihy, uráželi mě a já chodil domů zbitý a v roztrhaném oblečení.“ (NMH, gay 24let)

„Prošla jsem si mnoha školami, a v každé z nich jsem čelila šikaně, a to nejen ze strany spolužáků, ale i učitelů. Často jsem musela sedět oddělena od ostatních, jako bych byla něco méně. Učitelé mě vyvolávali k tabuli, aby mi zadali složité úkoly, a když jsem neuspěla, řekli, že to je proto, že jsem jiná – nikdy neřekli přímo „lesba“, ale všichni věděli, co tím myslí. Ve škole mě považovali za černou ovci, obviňovali mě ze všech možných špatností, jako by mé chování mohlo ospravedlnit jejich krutost. Tento tlak a nepochopení mi každý den znovu připomínaly, jak obtížné je být sám sebou v prostředí, které nerespektuje rozdíly.“ (LTT, lesba, 27let)

Tyto příběhy ilustrují bolestivé dopady šikany ve školním prostředí ve Vietnamu. Přestože oba respondenti nyní žijí v České republice, zkušenosti z Vietnamu stále rezonují v jejich každodenním životě a ovlivňují jejich vnímání v českém prostředí, kde setkávání se s vietnamskou diasporou často připomíná stereotypy a diskriminační chování, na které narazili ve své rodné zemi. Hlavní myšlenkou těchto vyprávění je ukázat, jaké následky může mít šikanování na psychické a fyzické zdraví jedinců a jaký dlouhodobý vliv má školní prostředí na formování identity a sebeúcty. Příběhy zdůrazňují potřebu větší začlenění a tolerance ve školách a upozorňují na nutnost změn v přístupu k odlišnosti, aby školy byly bezpečným prostředím pro všechny studenty bez ohledu na jejich sexuální orientaci, genderovou identitu či jiné osobní charakteristiky.

Zkušenosti vietnamských LGBT+ studentů s diskriminací a šikanou ve školním prostředí ve Vietnamu jsou hluboce znepokojivé a ovlivňují nejen jejich akademický výkon, ale i psychickou pohodu. Časté setkávání s negativními postoji a šikanou vede mnohé z nich k obavám, že podobné zkušenosti je mohou doprovázet i po přesídlení do České republiky.

Podle zprávy UNESCO a dalších studií jsou školy často místem, kde se setkáváme se šikanou zaměřenou na LGBT+ studenty. Tato šikana se nejčastěji odehrává na nehlídaných místech, jako jsou toalety nebo školní dvory. Ke zlepšení situace ministerstvo školství ve Vietnamu spolupracuje s UNESCO na tvorbě vzdělávacích materiálů a školení pro učitele a zaměstnance škol. Cílem je vzdělávat je v tom, jak rozpoznat šikanu a jak proti ní zasahovat, a také jak podporovat ve školách pozitivní atmosféru, která respektuje rozdílné pohlaví a sexuální orientaci žáků. Cílem těchto snah je omezit případy šikany a vytvořit bezpečnější a vstřícnější prostředí pro všechny studenty (Nam, 2016).

Zkušenosti a iniciativy z Vietnamu, které se zaměřují na boj proti šikaně a diskriminaci ve školách, jsou nejen důležité samy o sobě, ale také nás učí o širších politických a sociálních opatřeních, která je možné přijmout. Tyto snahy jsou odrazem širších politických trendů a přístupů k právům a ochraně LGBT+ komunity, které jsou klíčové pro formování inkluzivnější společnosti. Tento politický rámec ve Vietnamu je podstatný pro porozumění, jak mohou být podobné strategie a politiky implementovány nebo přizpůsobit i v jiných zemích, včetně České republiky.

4 Vietnamská diaspora v ČR

Vietnamská komunita v České republice představuje jednu z nejvýznamnějších a nejstabilnějších skupin imigrantů. Od 50. let, kdy přišli první vietnamští migranti za studiem nebo v rámci mezinárodní socialistické pomoci, se tato komunita vyvinula v dynamický a integrovaný prvek české společnosti (Freidingerová, 2019).

Vietnamská migrace do ČR začala výrazněji ve 2. polovině 20. století, s největšími vlnami příchodu během 70. a 80. let za účelem studia nebo jako pracovní síla do socialistického Československa. Po roce 1989 se Vietnamci začali v ČR trvale usazovat, a to z ekonomických důvodů (Brouček, 2005). Postupem času se zde vyvinula početná a soběstačná vietnamská komunita, která dnes tvoří jednu z největších imigrantských skupin v zemi (Ministerstvo vnitra, 2023).

Tento historický kontext migrace znamená, že mnoho Vietnamců v České republice vyrostlo a bylo vychováno v prostředí, kde převládaly tradiční hodnoty a konzervativní postoje. Tyto zakořeněné pohledy vedou k tomu, že informace o LGBT+ komunitě jsou v této skupině často omezené nebo zkreslené. Přestože se postoj k LGBT+ komunitě ve Vietnamu v posledních letech alespoň částečně zlepšil, mnoho starších a tradičně smýšlejících členů vietnamské diaspory v České republice tyto nové pohledy nepřijalo.

Vzhledem k udržování tradičních vietnamských hodnot, které často zahrnují silné rodinné vazby a konzervativní názory na rodinné a sexuální chování, lze na témata LGBT+ pohlížet s určitým odporem. Starší generace Vietnamců mají často negativější vztah k LGBT+ otázkám, zatímco mladší generace narozené v ČR, jelikož již mají evropské smýšlení a jsou vzdělanější, jsou výrazně tolerantnější a otevřenější (Vodáčková a Obrátilová, 2018).

Přestože vietnamská komunita v České republice udržuje silné vazby s Vietnamem, zejména prostřednictvím vietnamských médií a komunitních center, časová tíseň způsobená pracovními povinnostmi často členům vietnamské diaspory brání v podrobném sledování médií, včetně těch, která se věnují LGBT+ otázkám. Tento nedostatek času na vzdělávání a osvětu přispívá k omezené informovanosti o problémech LGBT+. Vietnamská komunita v ČR se navíc plně neintegruje do české kultury, což se projevuje i v omezeném přijímání a chápání LGBT+ problematiky, která je v české společnosti přijímána (Integrace vietnamské menšiny v ČR, 2020).

Vietnamská diaspora je jednou z největších a nejorganizovanějších v České republice. Přestože tato komunita vykazuje vysokou míru kulturní soudržnosti a udržuje silné vazby s původní vietnamskou kulturou, čelí výzvěm spojeným s integrací do české společnosti, zejména pokud jde o otázky moderních společenských norem, jako je akceptace LGBT+ komunity. Vietnamské rodiny v České republice často zachovávají tradiční rodinné struktury a hodnoty, což může být v rozporu s liberálnějšími společenskými normami, které se v českém prostředí postupně ujímají. Tento rozpor je patrný v otázkách souvisejících se sexuální orientací a genderovou identitou, kde starší generace Vietnamců může projevat větší konzervatismus a odpor, zatímco mladší generace, která vyrostla a byla vzdělána v České republice, vykazuje větší otevřenost a toleranci. Kulturní izolace, udržovaná silnými komunitními sítěmi a médii, která reagují především na potřeby a zájmy vietnamské diaspory, dále komplikuje snahy o plnou integraci.

5 Coming out: Odhalení vlastní sexuální orientace

„Coming out“, proces veřejného přiznání neheterosexuální orientace či genderové identity, je komplexní a multidimenzionální záležitostí, která ovlivňuje nejen jednotlivce, ale i jeho sociální prostředí a rodinné vztahy. Tato kapitola se zaměřuje na specifika a důsledky coming outu v kontextu vietnamské rodiny žijící v České republice, kde tradiční hodnoty a sociální očekávání mohou tento proces výrazně komplikovat. Dále se kapitola zaměří na strategické odhalování identity a rodinné dynamiky.

Coming Out, termín původem z Anglie, doslovně znamená "vyjít ven", "vyjít napovrch", nebo "vyjít najevo". V rámci LGBT+ komunity se tento proces týká odhalení vlastní odlišné sexuální orientace (Weeks, 1977: 124-125). V naší společnosti, kde heterosexuální norma převažuje, se Coming Out stává nutností. Lidé vychovávaní a socializovaní jako heterosexuální jedinci se v tomto procesu často ocitají před úkolem nahradit svou heterosexuální identitu identitou jinou, odlišnou od toho, co se od nich očekává (Rasmussen, 2004: 144-150).

Termín Coming Out má různé dimenze. Zahrnuje vnitřní přiznání si své skutečné identity, což lze nazvat vnitřním Coming Outem, a také sdělení této identity okolí, což představuje vnější Coming Out. Ze společenského hlediska je zásadní zejména vnější Coming Out, který se netýká pouze nejbližšího okruhu přátel. Proces vnějšího Coming Outu má širší dopady než jen hledání partnera se stejnou sexuální orientací. Jedinec se stává součástí sexuální menšiny, což zásadně ovlivňuje jeho životní styl. Změna sexuální identity může vést ke změně vztahů s ostatními lidmi a celou společností (Weeks, 1977: 124-125).

Každý jedinec uvědomuje svoji sexuální orientaci v různém věku, což může být ovlivněno mnoha faktory, jako je pohlaví, prostředí, kde žije, a další. Uvědomění si sexuální orientace často přichází v období puberty, kdy dochází k bouřlivým změnám, zejména u chlapců. Toto období může být doprovázeno erotickými sny, fantaziemi a sexuálními projevy, které mohou být původně potlačovány. Někteří jedinci si svoji homosexualitu uvědomí až později, často ve spojitosti s prvními homosexuálními zkušenostmi. Uvědomění si odlišné sexuální orientace může probíhat různě u různých

jedinců. Někteří lidé si svou orientaci uvědomují již v dětství, například zamilováním se do svého učitele, kamaráda nebo oblíbeného hrdiny. U žen může být toto uvědomění často pozdější věkovou záležitostí kvůli pomalejšímu dozrávání jejich sexuality. Výzkumy naznačují, že průměrný věk uvědomění si odlišné sexuální orientace se pohybuje kolem 15-25 let u žen a okolo 18,5 let u mužů (Rasmussen, 2004: 144-150).

Proces Coming Outu může být pro jedince náročný a zdlouhavý. Někteří lidé se snaží potlačit svoji odlišnou orientaci, často kvůli tlaku společnosti nebo vlastního strachu. Přestože přijetí a sdílení odlišné identity může být obtížné, může také přinést osvobození a nové možnosti. Jedinec, který je sám se sebou smířen a vyrovnán, může lehčeji projít procesem Coming Outu a začlenit se do komunity osob s podobnými zkušenostmi (Heatherington a Lavner, 2008: 329).

Ve Vietnamu, zemi, kde převládají konfuciánské a tradiční rodinné hodnoty, může být coming out obzvlášť náročný. Rodinná harmonie, úcta k rodičům a důraz na sociální konformitu hrají v životě Vietnamců významnou roli. V takovém prostředí může být otevřené vyjádření sexuální orientace nebo genderové identity vnímáno jako potenciální zdroj konfliktu nebo hanby pro rodinu. Důraz na rodinu a představa tradičního manželství hrají klíčovou roli v osobní identitě jednotlivce.

Pro mnoho LGBT+ Vietnamců je proces coming outu v rodině stresující. Častými obavami jsou strach z odmítnutí, ztráta emocionální podpory a sociální stigma. Rodiny mohou reagovat negativně, často z obav o sociální postavení a „tvář“ rodiny ve společnosti. Některé rodiny se však mohou pokoušet o porozumění a přijetí, což odráží postupný kulturní posun.

Komunitní tlak a názory nejbližšího sociálního okolí mohou výrazně ovlivnit jak reakci rodiny, tak i rozhodnutí jedince coming out. V posledních letech se však díky přístupu k internetu a sociálním sítím zvýšilo povědomí o LGBT+ právech a komunitě. To umožňuje mnoha mladým Vietnamcům najít podporu a informace, které dříve nebyly dostupné.

Jason Orne ve své práci zdůrazňuje koncept „strategického odhalení“, který odráží, že coming out není jednorázovou událostí, ale trvalým procesem, ve kterém jednotlivci zvažují, kdy a komu sdělit informace o své identitě v závislosti na sociální kontext.

Coming out je ovlivněn širokými sociálními a kulturními kontexty, ve kterých jednotlivci žijí. To zahrnuje veřejné vnímání homosexuality a postoje k sexuální rozmanitosti. Orne poukazuje na to, že sociální kontext, ve kterém se coming out odehrává, může zásadně ovlivnit, jak jedinec proces prožívá a jaké strategie používá pro odhalení své identity.

„Coming out“ není jen okamžikem osobního osvobození, ale také situací, která vyžaduje pečlivé zvážení a strategické plánování. Je důležité, aby byl přístup k coming outu chápán jako kontinuální proces, který je ovlivňován mnoha faktory, včetně rodinných vztahů a sociálních souvislostí. Souhra těchto faktorů může významně ovlivnit prožívání jedinců, ať už v dětství, během puberty nebo později v životě, kdy si jedinci uvědomí svou sexuální orientaci.

5.1 Proces sdělení vlastní sexuální orientace a/nebo genderové identity

Proces coming outu je náročnou cestou, během níž jedinec odkrývá svou odlišnou sexuální orientaci či genderovou identitu před svým okolím. Tento proces je obvykle důsledkem dlouhodobého sebepoznávání, které může trvat několik let, a přináší s sebou různé fáze, dilemata a emocionální výzvy. Jeffrey Weeks, významný autor v oblasti studií sexuálních menšin, vysvětluje, že coming out zahrnuje tři hlavní fáze: uvědomění, přijetí a sdělení (Weeks, 1977: 124-125).

V první fázi procesu sebeuvědomění je klíčová a začíná, když jedinec zaznamená odlišnost ve své sexuální orientaci nebo genderové identitě. V tomto období dochází k postupnému formování představy o sobě samém. Osoba začne porovnávat své vlastní zkušenosti s těmi, které pozoruje u druhých, což může vést k častým myšlenkám, že „je se mnou něco jinak“. Tyto myšlenky mohou s časem vést k silnějšímu pocitu, že tyto rozdíly mohou souviset právě se sexuální orientací nebo genderovou identitou. Tato uvědomění pak značí konec první fáze procesu (Smetáčková, 2020).

Ve fázi, kdy jedinec začíná tyto pocity rozpoznávat, může prožívat úzkost a zmatek, zvláště pokud začne pociťovat přitažlivost nebo citovou náklonost k osobám stejného pohlaví. Často se stává, že se snaží tyto pocity racionalizovat a odmítnout je jako relevantní. Toto období může trvat dlouho, někdy až do doby, než si jedinec všimne, že se více lidí v jeho okolí otevřeně hlásí ke své pravé identitě a žije beze strachu. Během

této doby může vyvstat mnoho otázek o vlastní identitě, například „Kdo jsem?“ nebo „Jsem gay/lesba?“. Osoba může také pozorovat, že se dopouští chování, které by mohlo být považováno za lesbu nebo gaye, ale zároveň se může snažit bránit svůj emoční vývoj vůči osobám stejného pohlaví. Často se také stává, že jedinec zřídka sdílí své myšlenky a pocity s ostatními, což může vést k pocitu izolace (Huynh, 2024).

Tato fáze je klíčová pro osobní rozvoj a může znamenat začátek dlouhé cesty k plnému přijetí vlastní identity.

Uvědomění odlišnosti vůči většinové společnosti neznamena automatické přijetí této identity. Jednotlivci, kteří si začínají uvědomovat, že patří do LGBT+ komunity, se snaží získat více informací a vytvořit si jasnější obraz o komunitě, do které by mohli patřit. Toto období hledání a sebepoznávání je často provázáno potřebou pochopení a akceptace ze strany blízkých – rodiny a přátel. Podpůrné prostředí může výrazně přispět k pozitivnímu sebevědomí a zdravému přijetí vlastní identity. Na druhé straně, v prostředí, kde převládá homofobie a nepochopení, může člověk zažívat bolest a vnitřní konflikty, které komplikují proces přijetí své odlišnosti (Smetáčková, 2020).

Jakmile jednotlivci postoupí do této fáze, začnou přijímat svou vnitřní identitu a identifikují se jako členové LGBT+ komunity. Často vyhledávají místa a aktivity, kde se mohou setkat s lidmi s podobnými zkušenostmi. Toto období však může být stále plné nejistoty. Někteří mohou pokračovat v navazování vztahů s heterosexuálními partnery a ospravedlňovat své skutečné pocity jako příležitostná přátelství, která mohou vést k pocitům studu a viny. Časté jsou otázky identity a srovnávání s ostatními, kdy se jednotlivci mohou cítit jako outsideri, kteří nepatří do žádné z komunit nebo společnosti obecně. Přesto existuje silná vnitřní touha spojit se s lidmi, kteří sdílejí podobné zkušenosti. Mnoho z nich se v této fázi může stále identifikovat jako bisexuál, než plně přijme svou skutečnou sexuální orientaci nebo genderovou identitu (Pospíšilová, 2016).

Postupně, jak se jednotlivci stávají jistějšími ve své identitě, cítí se méně osamělí a více zvědaví na lidi s podobnou orientací nebo identitou. Cítí se méně osamělí a více zvědaví na lidi s podobnou orientací nebo identitou. To je také čas, kdy jsou připraveni a otevření se zapojit do LGBT+ komunit. Tato fáze je charakterizována pocitem jistoty ohledně jejich sexuální orientace nebo genderové identity. Pokud během této fáze zažijí pozitivní reakce svého okolí, pomůže jim to přejít do další fáze přijetí. A naopak, pokud

se setkají s vnitřními konflikty nebo nedostatkem přijetí, mohou neustále zpochybňovat svou identitu (Huynh, 2024).

Během této fáze je pro jednotlivce typické, že vyhledávají bezpečné prostředí, kde mohou zkoumat a rozvíjet svou identitu beze strachu z úsudku. Mnozí navštěvují setkání a akce organizované LGBT+ organizacemi, které jim poskytují příležitosti k networkingu s lidmi, kteří mají podobné zkušenosti. Tato sociální interakce hraje klíčovou roli v jejich procesu sebepřijetí, protože jim umožňuje sdílet své zkušenosti a pocity s porozuměním, což může výrazně snížit pocity izolace a osamělosti (mbg-, 2023).

Dalším důležitým aspektem této fáze je postupné zvyšování sebevědomí. Jakmile jednotlivci získají pozitivní zkušenosti a podporu, začnou se cítit více integrováni do společnosti. Toto zvýšení sebevědomí může vést k větší ochotě vyjadřovat svou identitu veřejně, což je důležitý krok na cestě k plnému sebepřijetí (Pospíšilová, 2016).

V této fázi může být zásadní i to, jak jednotlivci řeší všudypřítomné vnitřní konflikty a vyrovnávají se s negativními reakcemi z vnějšího světa. Úspěšné zvládnutí těchto výzev je zásadní pro jejich schopnost pokročit v procesu přijetí.

V dalším stadiu procesu jednotlivci plně přijmou svou identitu a začnou se cítit nepříjemně v přítomnosti těch, kteří jsou proti LGBT+. Jsou ochotni distancovat se od přátel a rodinných příslušníků, pokud je nepřijímají takové, jací jsou. Postupně se stávají otevřenějšími ohledně své skutečné identity a volí způsoby vyjádření, jako je styl oblékání, tón hlasu a gesta, které odrážejí jejich skutečné pohlaví a sexuální orientaci (Smetáčková, 2020).

V tomto procesu jsou si jednotlivci již zcela jisti svou sexuální orientací. Odpovědi na otázky typu „Kdo jsem?“ a „Kam patřím?“ jsou nyní jasné a zřetelné. Jejich ochota být otevřená ohledně své sexuální orientace s ostatními se výrazně zvyšuje. Přesto si mohou zachovat určitou míru opatrnosti a nezveřejňovat svou identitu na místech, která neakceptují LGBT+ komunitu (Huynh, 2024).

Jedná se o dobu značného osobního růstu a posílení. Přijetí sebe sama a své role v komunitě a společnosti vede k hlubšímu pocitu spokojenosti a úplnosti. V tomto období jednotlivci často hledají způsoby, jak podpořit a inspirovat ostatní ve své komunitě, což může zahrnovat účast na veřejných akcích, aktivismus nebo prostě sdílení svých

zkušeností, aby pomohli ostatním, kteří jsou v procesu přijímání jejich identity (Huynh, 2024).

Další klíčovou vlastností této fáze je schopnost čelit a překonávat negativní vnější vlivy a reakce. Síla a odvaha ukázat světu svou pravou identitu bez strachu přináší nejen osobní osvobození, ale také významný příspěvek k posílení celé LGBT+ komunity (-mbg-, 2023).

Po této stádiu se jedinci plně asimilovali do své LGBT+ komunity. Většina jejich komunikačních partnerů, frekvence komunikace, počet přátel a nové vztahy jsou s lidmi z LGBT+ komunity, stejně jako oni sami. S tímto hlubokým spojením přichází také závazek „chránit komunitu a být připraven bojovat proti těm, kteří jsou proti LGBT+ komunitě“ (Huynh, 2024).

Jedinci v této fázi mají silnou sebejistotu ohledně své genderové identity, že se oblékají tak, aby viditelně dali najevo náležitost k LGBT+ komunitě. Časté jsou pocity hněvu vůči společenským normám upřednostňujícím heterosexuální orientaci, což je motivuje k aktivnější ochraně svých práv a práv své komunity. Toto období je definováno nejen silným pocitem sounáležitosti, ale také touhou změnit a zlepšit podmínky pro LGBT+ lidi (-mbg-, 2023).

Jednotlivci v období hrdosti často hledají způsoby, jak posílit svou komunitu, ať už organizováním nebo účastí na akcích, veřejným vystupováním nebo vzděláváním ostatních o LGBT+ otázkách. Jejich motivace ukázat odvahu a sílu komunity je doprovázena snahou o širší společenské přijetí a porozumění (Huynh, 2024).

Poslední fází je vnější coming out, tedy aktivní sdělení své odlišné identity okolí. Tato fáze je důležitá pro osvobození jedince od nutnosti předstírat a obav z odhalení. Před tímto krokem mohou LGBT+ osoby vystupovat anonymně nebo jako ochránci jiných, což jim umožňuje pomáhat a podporovat svou komunitu, aniž by přitom riskovali osobní odhalení. Tento způsob anonymního působení může poskytovat čas a prostor k posílení sebevědomí a odvahy nezbytné k veřejnému coming outu. Samotné sdělení může být komplikované a náročné, neboť vyžaduje nejen smíření se sebou samým, ale také schopnost čelit různým reakcím, včetně negativních (Smetáčková, 2020).

Klíčové je volit správný okamžik pro sdělení a respektovat rozhodnutí jednotlivce. Jedinec by měl mít možnost volby, komu, kdy a jak svou identitu sdělí. Zpráva by neměla být sdělována proti jeho vůli, a předčasný coming out může být traumatický. Důležité je také očekávání reakcí, protože smířený člověk ví, že první spontánní odezva nemusí být nutně pozitivní (Weeks, 1977: 124-125).

K poslední fázi patří Syntéza identity, což je období, kdy dochází k absolutní integraci, kde jedinci již necítí potřebu bojovat proti společnosti nebo projevovat hněv. V této závěrečné fázi procesu coming outu je jedinec plně smířen se svou identitou a s výrazným stíráním hranic mezi „já a společnost“. Mají heterosexuální přátele, kteří akceptují jejich pravé pohlaví a identitu. V této fázi již neexistují silné emoce hněvu, zášti nebo snahy chránit LGBT+ komunitu. Tím nejdůležitějším se stává hrdé ukazování své sexuální orientace každému beze strachu a omezení (Huynh, 2024).

Proces coming outu je individuální a složitý. Jedinec se vydává na cestu, na níž objevuje svou odlišnou identitu, přijímá ji a nakonec ji sděluje světu. Tato cesta může být plná vnitřního konfliktu a těžkostí, ale i osvobození a nových možností, a výsledek závisí na jednotlivci, jeho osobnostním nastavení a podpoře okolí. Podpora od okolí, ať už rodinná, přátelská, nebo od širší komunity, hraje zásadní roli ve všech fázích coming outu. Studie ukazují, že lidé, kteří mají silnou podpůrnou síť, mají nižší úroveň úzkosti a depresí a jsou schopni lépe čelit sociálním výzvám spojeným s coming outem. Navíc, sociální podpora může zásadně ovlivnit i veřejné vnímání LGBT+ lidí a přispět k širší společenské akceptaci (Smetáčková, 2020).

Coming out je hluboce individuální a zároveň universální zkušeností, která může být plná konfliktů a těžkostí, ale také osvobození a nových možností. Navzdory potenciálním pozitivním výsledkům, které může podpůrné prostředí nabídnout, je však důležité si uvědomit, že coming out může přinášet i značná rizika.

5.2 Rizika procesu coming out

Proces coming outu, kdy jednotlivci otevřeně sdílejí svou sexuální orientaci či genderovou identitu, je pro mnohé klíčovým momentem na cestě k sebebřijetí a integraci do společnosti. Tento proces však může představovat řadu rizik a výzev, které je třeba pečlivě zvážit.

Jedním z hlavních rizik je nejistota ohledně reakcí rodiny, přátel a kolegů. Ne všichni budou reagovat podporujícím a pozitivním způsobem. Někteří mohou být šokováni, zmateni nebo dokonce nepřátelští. To může vést k trvalým změnám v osobních vztazích, které byly dříve považovány za stabilní a podporující. Ztráta těchto vztahů může mít hluboký dopad na duševní pohodu osoby. Zejména mladí lidé do 18 let mohou čelit vážným následkům, jako je vyhození z domova nebo ztráta finanční podpory od rodičů, což může vést k sociální a ekonomické nestabilitě (NSVRC a PCAR, 2012).

Dalším významným rizikem je možnost čelit obtěžování nebo diskriminaci ve škole, na pracovišti nebo ve veřejném prostoru. Tato negativní zkušenost může mít za následek zvýšenou úzkost, depresi a další psychické problémy (Hemphill, 2020).

Obtěžování a diskriminace ve školách mohou mít pro LGBT+ osoby zvláště devastující dopady, neboť škola by měla být místem bezpečným a podporujícím. Pro mnoho LGBT+ studentů je však školní prostředí místem, kde čelí izolaci, šikaně a různým formám diskriminace. Častým jevem je verbální šikana, kdy jsou studenti LGBT+ terčem urážek, posměšků a zesměšňování od svých vrstevníků. Toto verbální obtěžování může zahrnovat používání hanlivých výrazů, šíření fám a posměšků ohledně jejich sexuální orientace nebo genderové identity. LGBT+ studenti mohou být také sociálně vyloučeni, často jsou vyloučeni ze sociálních skupin a aktivit, což zvyšuje jejich pocit izolace. V některých případech může šikana přerůst do fyzického násilí, kde jsou studenti LGBT+ fyzicky napadeni, šťoucháni, nebo jinak fyzicky obtěžováni. Nebo mohou ve škole platit pravidla, například zákazy nošení oblečení, které neodpovídá tradičním genderovým normám. Kromě toho, nedostatečná podpora ze strany učitelů a administrativy, kteří někdy nevědomky nebo úmyslně ignorují projevy obtěžování a diskriminace vůči LGBT+ studentům, vede k tomu, že tito studenti se cítí nechráněni a opuštěni (Richterová, 2020).

Přístup ke službám může být pro LGBT+ lidi složitější. Oběti sexuálního násilí, které jsou součástí LGBT+ komunity, mohou váhat se sdílením svých zkušeností s poskytovateli zdravotních a právních služeb ze strachu, že jejich sexuální orientace nebo genderová identita může být odhalena bez jejich souhlasu. To může být obzvláště problematické, pokud poskytovatelé služeb nejsou dostatečně informováni o specifikách procesu coming outu nebo problémech LGBT+ (NSVRC a PCAR, 2012).

Kromě zdravotních a právních služeb, LGBT+ lidé často čelí také diskriminaci při využívání dalších běžných služeb, jako jsou hotely, restaurace nebo obchody. Může dojít k odmítnutí služby nebo segregaci, což značně omezuje jejich možnosti a pohodlí. Například, mohou být odmítnuti v restauraci nebo hotelu jen na základě své sexuální orientace nebo genderové identity (Silva, 2021).

LGBT+ lidé rovněž často čelí výzvám ve veřejném prostoru, které mohou výrazně ovlivnit jejich každodenní život a pohodu. Veřejný prostor zahrnuje ulice, parky, obchody, restaurace, veřejnou dopravu a další místa, kde se lidé běžně setkávají. Časté jsou situace, kdy tyto osoby prožívají urážky a verbální obtěžování, což může vyvolávat pocit strachu a nejistoty. Někdy mohou tato slovní útoky přerůst i ve fyzické násilí, motivované homofobií nebo transfobií, s vážnými fyzickými i psychologickými následky (Denver, 2018).

Příkladem konkrétních rizik, se kterými se mohou LGBT+ osoby setkat, je také pracovní prostředí. Zatímco společnost udělala velké pokroky ve vnímání a přijímání queer lidí, coming out v práci zůstává pro mnoho LGBT+ pracovníků monumentální a někdy i riskantní úkol. Prvním velkým rizikem je možnost diskriminace či obtěžování ze strany kolegů či nadřízených. Tato negativní zkušenost může mít za následek sníženou pracovní výkonnost, zvýšenou úzkost a stres a může vést i k předčasnému ukončení pracovního poměru (Gattuso, 2021).

Někteří zaměstnanci mohou také zažít konflikty s firemní kulturou, která nemusí být vstřícná nebo inkluzivní vůči LGBT+ lidem. Tento nesoulad může vést k pocitu nesounáležitosti a může ovlivnit jejich celkovou pracovní spokojenost. V některých případech může coming out na pracovišti znamenat i profesní rizika, jako je ztráta pracovních příležitostí nebo snížení příležitostí k postupu, zejména v prostředích, kde existují silné předsudky vůči LGBT+ komunitě (Hemphill, 2020).

Rizika spojená s procesem coming outu mohou mít dlouhodobý vliv na životy jednotlivců. Zejména na pracovišti může být tento krok zatížen nejistotou a potenciálním rizikem, i když může přinést i značné osobní a profesní výhody v podobě větší autenticity a osobní pohody.

V pracovním prostředí, kde přetrvávají předsudky, může coming out vyvolat negativní reakce kolegů a nadřízených, což může vést k diskriminaci, sociální izolaci

nebo dokonce profesní stagnaci. Zaměstnanci, kteří se rozhodnou otevřeně mluvit o své sexuální orientaci nebo genderové identitě, čelí riziku ztráty pracovních příležitostí, omezeného kariérního postupu a mohou být vystaveni obtěžování. Tyto zkušenosti nejenže zhoršují psychickou pohodu, ale mohou mít i negativní dopad na jejich profesionální život a vztahy na pracovišti. Nedostatek podpory ze strany firemní kultury může navíc zvyšovat pocity odcizení a nesouladu s firemními hodnotami. To může vést ke snížení spokojenosti s prací a celkové angažovanosti ve firmě (Gattuso, 2021).

Vzhledem k rozsahu této problematiky je důležité připomenout, že každý jedinec má s coming outem svou vlastní cestu a zkušenost. Proto je klíčové, aby se jednotlivci cítili podporováni a respektováni v jejich rozhodnutí a procesu. Péče o prostředí, které aktivně podporuje rozmanitost a začlenění, může vytvořit bezpečný prostor pro jednotlivce, kteří se rozhodnou sdílet svou identitu (Hemphill, 2020).

Zaměstnavatelé by si měli pamatovat, že inkluzivní pracovní prostředí prospívá všem zaměstnancům, a to jak z hlediska jejich psychické pohody, tak z hlediska efektivity a produktivity práce. Investice do školení, které zvyšuje povědomí o problémech LGBT+ komunity a poskytují nástroje pro podporu a inkluzi, může vést k vytvoření prostředí, ve kterém se všichni zaměstnanci cítí respektováni a přijímáni (Gattuso, 2021).

Důležitou roli v tomto procesu hraje také vzdělávání veřejnosti a snaha o vytváření prostředí, které není založeno na předsudcích a diskriminaci. Prosazování rovnosti a respektu pro všechny jednotlivce, bez ohledu na jejich sexuální orientaci nebo genderovou identitu, by mělo být nedílnou součástí sociálního dialogu a politiky (Hemphill, 2020).

I když existují rizika, je důležité, aby jednotlivci zvažující vstup na pracoviště pečlivě zvážili svou situaci a hledali podporu u důvěryhodných kolegů, profesních sítí nebo prostřednictvím zdrojů zaměstnanců, aby zvýšili své šance na pozitivní zkušenost a ochránili svou kariéru a pohodu (NSVRC a PCAR, 2012).

Lze říci, že proces coming outu je individuální a komplexní záležitostí, která může přinést nejen výzvy, ale i osobní růst a osvobození. Je důležité, aby jednotlivci měli prostor pro svou autenticitu a aby byli podporováni ve snaze prosadit se.

Společnost a pracovní prostředí by měly být otevřené a inkluzivní, aby každý mohl žít svůj život naplno a beze strachu z diskriminace nebo vyloučení.

6 Objevení vlastní identity

V této kapitole mé diplomové práce přecházíme od teoretické části k praktickému zkoumání toho, jak proces coming outu ovlivňuje dynamiku rodinných vztahů a sociálních reakcí vietnamských rodin žijících v České republice.

Fáze „uvědomění“ je klíčovým aspektem procesu coming outu – okamžikem, kdy jedinec poprvé rozpozná a přijme svou sexuální orientaci nebo genderovou identitu. Tento proces uvědomění je základním předpokladem veškeré další komunikace a interakce s okolím, zejména s rodinou. Ve Vietnamu může být vnímání LGBT+ osoby ovlivněna převážně tradičními hodnotami, sociálními normami a nedávnými politickými změnami, vietnamská diaspora v České republice čelí specifickému spojení těchto tradičních názorů s přijímanými hodnotami evropské společnosti. Což často vytváří určitý tlak na lidi, kteří se snaží vyjádřit svou sexuální identitu. (Gammeltoft, 2002). Ve Vietnamu, kde jsou práva LGBT+ postupně akceptována, zůstává společnost i přes určité legislativní změny zaměřené na ochranu práv LGBT+ lidí stále značně konzervativní. Na druhou stranu se ve vietnamské komunitě žijící v ČR mísí setrvávání tradičních názorů. V kontextu vietnamské komunity, kde tradiční hodnoty a společenské normy mohou na člověka vyvíjet značný tlak, je vědomí vlastní odlišnosti často spojeno s hlubokými emocemi a obavami z možných reakcí. Tato situace je dále komplikována tím, že homofobní názory a heteronormativní postoje, které jsou již z části běžné ve Vietnamu, se s migrací přenesly i do ČR. I přes otevřenější prostředí a širší podporu práv LGBT+ lidí v ČR si zde vietnamská diaspora často zachovává své tradiční názory, které jsou v rozporu s progresivnějšími postoji většinové společnosti. To může vést k situaci, kde lidé z komunity, kteří procházejí coming out, nezískávají očekávanou podporu ani od rodiny, ani od širší společnosti (Huynh, 2023).

První klíčovou fází je osobní uvědomění si vlastní sexuální orientace či genderové identity. Tato chvíle často přichází po dlouhém období nejistoty a vnitřních konfliktů, jak dokládají příběhy několika respondentů. Respondent NTH například popisuje, jak si postupně uvědomoval svou odlišnost od ostatních chlapců a jak tento proces souvisel s pocitem izolace a strachem z reakce rodiny.

„Uvědomění si mojí sexuální orientace, to nebylo něco, co mě jen tak napadlo. Spíš to bylo takový postupný proces, víš? Kdy jsem si postupně začal uvědomovat, jak jsem vlastně jiný ostatní kluci kolem mě. Ty víš,

že v tom období dospívání toho člověk hodně zažívá a přemýšlí, a já jsem zjistil, že ty moje myšlenky a pocity nejsou úplně takový standard. Postupem času jsem ale začal chápat, kdo doopravdy jsem. Už na střední jsem měl takovej ten pocit, že sem trochu jinej než ostatní kluci. Nebylo to úplně jasné, proč to tak je, ale věděl jsem, že něco není úplně v pořádku s tím, jak se hodím do té klasický formy, co čekali rodina a lidi kolem. Víc jsem kamarádil s holkama než s klukama, a ty sporty pro chlapy mi vůbec nesedly, ani mě nebavily. No a tohle uvědomění mi přineslo docela tíživý pocit. V rodině, kde se vždycky kladl důraz na to, aby ses hodil do davu, bylo fakt děsivý mít v sobě něco, co jsem věděl, že by asi moc nechtěli slyšet. Takovej ten pocit viny a zmatku mě dostal, a k tomu ještě ta izolace doma, že jsem fakt neměl nikoho, s kým bych to mohl probrat. Jediný místo, kde jsem se cítil trochu svobodnější, byl ten internet.“ (NTH, gay 29 let)

Dále respondentka HPT, vypráví o dlouhém a složitém procesu, kdy musela přemýšlet nad tím, kým ve skutečnosti je, což zahrnovalo emocionální sebeobjevování a obavy z rodinného odmítnutí, pokud by se rozhodla vyjít s pravdou ven. Tento proces uvědomění je zásadním krokem, který předchází veškeré další interakci s vnějším světem, včetně rozhodnutí vyjít ven.

„Přijetí mé sexuální orientace nebylo žádná náhoda. Trvalo to dlouho a byl to fakt dost složitý proces, kdy jsem se pořádně musela zamyslet nad tím, kým ve skutečnosti jsem. Vážně jsem o tom dlouho přemýšlela, takže to byla docela slušná cesta emočního sebeobjevování. Procházela jsem příběhy online, příběhy lidí jako já, a najednou jsem se cítila méně sama. Pamatuji si, že už bylo opravdu pozdě a já byla zabalená do deky a jen jsem měla rozsvícenou lampu. Každý příběh byl jako malý kousek skládačky zapadající do místa, kterému jsem nerozuměla. Myslím si, že to byl okamžik, kdy jsem začala přijímat to, kdo jsem. V mé rodině se o tomto tématu nikdy nemluvalo. Měla jsem tedy obavy, že pokud bych se rozhodla vyjít s pravdou ven, čelila bych ostré kritice a možná i odmítnutí ze strany své rodiny. Také jsem měla boj s vnitřními konflikty a sebevědomím. Bála jsem se, že pokud se přiznám sama sobě, že jsem jiná, budu mít potíže se svou identitou a můj život se změní natolik, že nebudu schopná s tím zvládnout.“ (HPT, lesba 28 let)

Jedním z hlavních přínosů příběhů všech respondentů je identifikace motivací a bariér, kterým jednotlivci v procesu coming outu čelí. Mezi hlavní motivace patří touha po autenticitě a potřeba být otevřeně sám sebou, což vyjadřuje například NTH, který popisuje, jak důležité pro něj bylo přijmout svou odlišnost i přes strach z reakce rodiny. Na druhou stranu mezi hlavní bariéry patří strach z odmítnutí, ztráta rodinných a sociálních vazeb a potenciální diskriminace a izolace. Respondent TQH například sdílí, jak mu film o dvou mladých mužích pomohl uvědomit si jeho pravou identitu, ale také vyjadřuje obavy z tabu a rizik spojených s otevřeným vyjádřením své sexuality.

„Pamatuji si to, jako by to bylo včera. Byl jsem ve svém pokoji a díval se na svůj notebook a přemýšlel jsem, na jaký film se podívat. Narazil jsem na thajský film, moc jsem o něm nevěděl, kromě toho, že byl populární mezi teenagery v mém věku. Film se rozvinul příběhem, který jsem nečekal, příběhem, který nevědomky změní můj život. Bylo to o dvou chlapcích, jen o pár let starších než já, a jejich něžné, plnou cestou za láskou. Když jsem je sledoval, jak se ovlivňovali – sdíleli plaché úsměvy, ukradené doteky a upřímná vyznání, tak jsem ve svém hrudníku cítil takové zvláštní teplo. Byl to takový zvláštní nový pocit.“

Cítil jsem spojení, která byla děsivá i vzrušující. Stále jsem se vracel ke scénám, kdy se spolu smáli. Když všichni v domě spali, jsem si dovolil představit. Co kdybych našel někoho, kdo by se na mě díval tak, jak se na sebe ti kluci ve filmu dívali? Tyto myšlenky byly nebezpečné, dokonce tabu, ale pro mě to přišlo správné. Druhý den byl jak omámený, procházel jsem školou a v mysli mi hrál film. Sledoval jsem své spolužáky, kluky, jak se bavili na dvoře, děvčata, jak se chichotaly v úzkých kruzích, a cítil jsem hluboký pocit izolace. Ten film byl začátkem mé cesty k pochopení toho, kdo jsem. “(TQH, gay 31 let)

Strach z tvrdé kritiky a možného odmítnutí ze strany rodiny je zvýrazněn i v příběhu respondentky HPT, která se obávala, že ji rodina nepřijme, pokud se rozhodne vyjít s pravdou ven. Tyto příběhy ilustrují, jak hluboko se mohou lišit zkušenosti jednotlivců v závislosti na jejich osobních a sociálních kontextech, a jak významné mohou být tyto motivace a bariéry v jejich rozhodování o coming outu.

Vliv médií a technologií na proces coming outu je jedním ze zajímavých aspektů. Příběhy různých respondentů ukazují, jak mohou knihy, filmy a zejména online komunity poskytnout podporu a inspiraci (Vu, T. T. 2021). Příběh NDT například popisuje, jak přístup k širším informacím a komunitě ve městě, kam se přestěhoval za vzděláním, hrál klíčovou roli v jeho schopnosti porozumět a vyjádřit svou genderovou identitu. Informace získané online a setkání s podobně smýšlejícími lidmi mu poskytly potřebný kontext a podporu na jeho cestě.

„Až ve 20 letech jsem začal své city uznávat hlouběji. Když jsem žil na venkově bez velkého přístupu k internetu nebo externím zdrojům, vždy jsem se cítil odlišný od ostatních a od mládeže šel k mužskému oblečení a aktivitám. Jako dítě mě místo typicky ženských aktivit lákaly mužské hry a společnost chlapců. A často jsem chránil dívky ve své třídě před šikanou, což vnitřně posilovalo mou mužskou identitu. Zlom nastal, když jsem se přestěhovala za vzděláním do města, kde jsem získala přístup k širším informacím a komunitě, která mi pomohla pochopit a vyjádřit svou genderovou identitu. Navštívil jsem psychologa, který mi poskytl dotazník, který mi pomohl dále prozkoumat moji genderovou identitu. Toto uznání bylo zdrojem úlevy, ale také zdrojem smutku, protože jsem si uvědomil budoucí výzvy, zejména to, jak bude reagovat moje tradiční rodina. “ (NDT, transgender 24 let)

Dalším příkladem je respondentka TTH, která pomocí seznamovacích aplikací a online fór prozkoumala svou sexuální orientaci v bezpečném a anonymním prostředí. Tyto platformy jí umožnily setkat se s dalšími lidmi z LGBT+ komunity, což pomohlo posílit její sebevědomí a rozhodnutí být otevřenější ohledně své identity.

„Od malička, asi tak od 13 let, jsem nějak cítila, že mě přitahovaly dívky. Na střední škole jsem byla stydlivá a tichá a oblast, ze které pocházím, není příliš rozmanitá, takže jsem zpočátku své pocity připisovala tomu, že jsem mladá a zvědavá. Jak jsem dospívala, stáhla jsem si pár známých seznamovacích aplikací a zpočátku jsem nastavila nastavení na muže i ženy; jen abych viděla, co tam bylo... Měla jsem

problémy s coming outem a cítila jsem potřebu nechat své pocity v soukromí a zcela pro sebe. Na střední škole jsem měla pár rozhovorů s přáteli o své sexualitě a oni mě podporovali.“ (TTH, lesba 28 let)

Nebo u příběhu TQH, vypráví o tom, jak mu thajský film o vztahu dvou mladých mužů nevědomky změnil život a pomohl mu pochopit a přijmout vlastní sexuální orientaci. Tento film mu dal nový pohled a pocit spojení, což bylo klíčové pro jeho coming out. Tyto příklady zdůrazňují důležitou roli, kterou mohou média a technologie hrát v procesu sebepřijetí a coming outu, poskytují zdroje informací, inspirace a komunitní podporu, které jsou pro mnoho jednotlivců v LGBT+ komunitě zásadní (Tri, N. M. 2022).

Uvědomění si a přijetí sexuální orientace často začíná v raném věku a je charakterizován prožíváním silných emocí a pocitem, že se liší od vrstevníků.

„Svou sexuální orientaci jsem si uvědomil brzy v životě a od mládí jsem se cítil jinak. Na rozdíl od mých vrstevníků, kteří se zajímali o tradiční sporty, mě zajímaly hlavně aktivity považované za méně typické pro kluky v mé komunitě, jako je skákání přes švihadlo, o kterém jsem cítil, že je více v souladu s mým skutečným já. I když jsem se o své orientaci dozvěděl brzy, svou identitu jsem plně nepřijal. Dospívání pro mě bylo jako období vnitřního konfliktu a zmatku, kdy jsem nedokázal vyjádřit, kdo jsem. Teprve během školních let, zejména střední školy, jsem si začal otevřeněji přiznat svou sexualitu. Akorát strach z diskriminace a nedostatečné přijetí ze strany mých vrstevníků a rodiny mi však zpočátku bránily veřejně vystupovat.“ (THD, gay 32 let)

Proces přijímání vlastní identity je spojen s výrazným strachem z diskriminace a odmítnutí, který často jednotlivcům brání otevřeně vyjádřit svou orientaci.

„Začalo to už v prvních letech na střední škole, bylo mi asi jedenáct, když jsem začal cítit, že jsem jiný než ostatní kluci ve třídě. Věděl jsem, že něco není úplně v pořádku s tím, jak se hodím do té klasické formy kluka, co by měla být. Na rozdíl od většiny chlapců jsem se víc bavil s holkami než s kluky. Prostě jsem se k nim víc přitahoval nebo tak něco. V té době jsem o sobě začal přemýšlet hodně víc a postupně jsem si uvědomil, že tohle není jen tak nějaký obyčejný pocit, ale že se ve mně probouzí něco víc. Byl to docela zmatek a cítil jsem se dost osaměle, protože jsem neměl nikoho, s kým bych to mohl probrat. Ale nakonec jsem se s tím vyrovnal. Bylo to hodně práce na sobě, hodně toho přemýšlení a postupného přijímání toho, co jsem ve skutečnosti. Určitě jsem měl strach, že kdybych se otevřeně přiznal k tomu, kdo jsem, čelil bych odmítnutí od svých přátel a možná i rodiny. Ta představa byla děsivá. Cítil jsem se izolovaně a osaměle. Navíc jsem musel čelit i tlaku společnosti a stereotypům, které určovaly, jak bych měl vypadat a chovat se jako chlapec. Byl to neustálý boj s představou toho, co je „normální“, a tím, co jsem cítil já. Tato konfrontace mě vedla k hlubokému zmatku a nejistotě ohledně mé identity.“ (NMH 24let)

Rodinné prostředí a širší sociální a kulturní normy ovlivňují rozhodování o coming outu. Mnoho příběhů zmiňuje tlak rodinných očekávání a tradičních hodnot, které mohou působit jako výrazná bariéra (Nguyen P.A., 2007). Například, KGL,

popisuje, jak velké tabu byla homosexualita v její rodině, kde o tomto tématu nikdy nebylo možné mluvit a jakékoliv zmínky byly spíše negativní nebo vtipkování, což způsobovalo atmosféru strachu a obavy z odmítnutí vlastní rodinou. Tento tlak rodinných hodnot a očekávání pro ni představoval velkou překážku v coming outu.

„Během dospívání jsem si postupně uvědomovala, že se cítím přitahována k ženám, a nakonec jsem si přiznala, že jsem lesba. Ale měla jsem tu smůlu, že jsem vyrůstala v rodině, kde byla homosexualita velkým tabu. Pamatuji si, jak jsme doma nikdy o takových věcech nemluvili, a když ano, byly to spíše negativní poznámky nebo vtipy, které naznačovaly, že by to bylo něco špatného nebo nemorálního. Tyhle náznaky a atmosféra strachu mě děsily a já jsem si uvědomovala, že pokud bych se rozhodla o své sexualitě promluvit, mohla bych být odmítnuta svou vlastní rodinou. Tohle byla moje největší obava. Neměla jsem moc přátel, kteří by byli otevření vůči LGBT+ komunitě, takže jsem neměla nikoho, komu bych se mohla svěřit nebo kdo by mě mohl podpořit. Být v situaci, kde jsem cítila, že nemohu být sama sebou, mě dovedlo k úzkostem a pocitům izolace. Měla jsem pocit, že musím skrývat svou pravou identitu, abych uchránila rodinné vztahy, i když to znamenalo potlačit část sebe. Bylo to nesmírně těžké a bolestivé období mého života.“ (KGL, lesba 26 let)

Respondent TVA, 26letý transgender, sdílí zkušenost s konzervativním prostředím, kde bylo otevřené přiznání svých touhy a identity spojeno s rizikem ostré kritiky a možného vyčlenění ze společnosti. Tyto příklady ukazují, jak rodinné prostředí a sociokulturní faktory mohou významně ovlivnit proces coming outu a často znesnadňují otevřené vyjádření jiné sexuální orientace nebo genderové identity.

„Když jsem byla ještě mladší, hrávala jsem se se svou sestrou různé hry a role, jako to dělají většina sourozenců. Ale postupem času jsem si začala všimnout, že mě přitahují převážně ženské postavy a role. Bylo to takové intuitivní uvědomění si, které se mi neustále ukrádalo do mysli. Ale realita mého konzervativního prostředí, ve kterém jsem vyrůstala, byla jiná. Věděla jsem, že kdybych se rozhodla otevřeně přiznat své touhy a identity, čekala by mě zřejmě ostrá kritika, nepochopení a možná i vyčlenění ze společnosti, kterou jsem znala. Coming out by pro mě znamenal riskovat všechno, co jsem měla, včetně mého vztahu s rodinou a přáteli. Proto jsem tu myšlenku, že se cítím být více ženou, musela potlačit a odsunout na druhou kolej. Byla to jakási obranná reakce, která mě ochraňovala před bolestí a nepřijetím. I když jsem uvnitř věděla, co cítím, nebyla jsem připravená na důsledky toho, co by se stalo, kdybych to řekla nahlas. A tak jsem zůstala v utajení, i když jsem věděla, že to není to pravé já.“ (TVA, transgender 26 let)

Tyto příběhy odhalují, jak různorodé faktory ovlivňují osoby v jejich cestě k sebepřijetí a vyjádření své pravé identity světu. Poskytují nám hluboký vhled do procesu coming outu LGBT+ lidí. Zdůrazňují složitost a rozmanitost zkušeností jednotlivců z různých sociokulturních prostředí. Tento proces není jen o odvaze a sebevyjádření, ale je také značně ovlivněn osobními, rodinnými a společenskými faktory, které formují zkušenosti jedinců na jejich cestě k sebepřijetí.

Ze všech příběhů respondentů vyplývá, že osobní uvědomění a sebezpřijetí je prvním a zásadním krokem v procesu coming outu. Tento okamžik často přichází po období nejistoty a vnitřního boje, během kterého jednotlivci reflektují svou vlastní identitu ve světle očekávání a norem svého okolí. Příběhy respondentů jako NTH a HPT ukazují, jak důležité je toto povědomí pro další kroky, včetně rozhodnutí coming out.

Rodinné a sociální vlivy hrají klíčovou roli v rozhodování jednotlivců o coming outu (Vu T. T., 2021). Strach z odmítnutí, ztráty rodinných a sociálních vazeb je významnou bariérou uváděnou mnoha respondenty. Tyto obavy mohou vést k odložení nebo úplnému utajení jejich skutečné identity. Příběhy jako od respondentů KGL a TVA zdůrazňují, jak mohou tradiční hodnoty a očekávání těžce zatěžovat jednotlivce, kteří se snaží žít autenticky.

Na druhou stranu motivace vyjít ven často pramení z touhy po autenticitě a potřeby být otevřeně sám sebou, což může převážit případná rizika. Nezastupitelnou roli v tomto procesu hraje inspirace a podpora získaná prostřednictvím médií a technologií, jako jsou filmy, knihy a online komunity. Respondenti jako TQH a TTH ilustrují, jak přístup k těmto zdrojům může poskytnout nejen potřebné informace, ale také pocit spojení a porozumění.

Přestože proces coming outu může být plný problémů, příběhy zahrnuté v této analýze ukazují, že s přístupem k adekvátním zdrojům podpory a pozitivním příkladům z médií se jednotlivci mohou cítit méně izolovaní a připravenější čelit výzvám. Podpora a přijetí ze strany společnosti, rodiny a přátel jsou klíčem ke zlepšení duševního zdraví a celkové pohody těch, kteří se rozhodnou vyjít ven. Tato podpora umožňuje nejen jednotlivcům, ale i společnosti jako celku lépe porozumět a přijmout rozmanitost lidských zkušeností a identit.

6.1 Aspekty a důsledky procesu coming out

Coming out neboli proces otevřeného sdělování své sexuální orientace nebo genderové identity představuje jedinečnou a často složitou etapu v životě mnoha lidí z LGBT+ komunity. Je to krok, který může provázet emoce jako nervozita, strach nebo očekávání a zároveň přináší možnost otevřeně projevit svou autenticitu a sebezpřijetí (Kibria, 1994).

Mnoho osob volí přímou konfrontaci, kdy sdílí svou orientaci nebo identitu osobně během společných chvil, jako jsou rodinné večere. Tento přístup může být spojen s vysokým emocionálním nábojem a často vyvolává okamžité a intenzivní reakce, jak je vidět v případě respondenta TQH, který se rozhodl otevřít při večeři, což vyústilo ve velmi emotivní a konfliktní situaci.

„Rozhodnutí říct to rodičům mě těžce tížilo celé měsíce. Každý rozhovor, který jsem si představoval, končil výkřiky, slzami nebo ještě hůř...mlčením. Znal jsem jejich přesvědčení, ponořený do tradice a rigidních očekávání, ale tíha mého tajemství byla už na mě moc. Toužil jsem po svobodě, i když to znamenalo riskovat všechno. Jednoho večera, když jsme seděli kolem jídelního stolu a večereli jsme, jsem sebral odvalu. Ruce se mi pod stolem, skrytým před zraky, mírně třásly. Řekl jsem: „Mami, tati, musím vám říct něco důležitého.“ Oba vzhledli a jejich výrazy se během okamžiku změnilly z běžného zájmu na starost. „Jsem gay,“ konečně se mi podařilo zašeptat. Tvář mého otce ztvrdla a obočí se mu hluboce svraštilo. Matčina ruka letěla k jejím ústům a oči měla rozšířené šokem. Na dlouhých 5min bylo ticho a pak táta začal na mě křičet. Táta na mě křičel: „Jak to můžeš říct?“ „Víš, co říkáš? Mysli na naši rodinu, naši pověst!“ Moje máma jen tiše vzlykala a její tělo se třásl. „Kde jsme udělali chybu?“ zašeptala spíš pro sebe než pro mě. Snažil jsem se promluvit, vysvětlit, jak dlouho jsem to věděl, jak moc jsem bojoval, jak jsem k nim chtěl být upřímný, abych byl viděn takový, jaký doopravdy jsem. Ale slova mi selhala. Místo toho jsem čelil záplavě jejich otázek, jejich obvinění, jejich nedůvěry. Tu noc jsem ležel v posteli a poslouchal tlumené zvuky mých rodičů, kteří si povídali dole. Dolehla na mě tíha jejich zklamání, jejich zranění. Ale uprostřed toho zmatku se objevila i úleva. Pravda vyšla najevo, v dobrém i zlém. Doufal jsem v přijetí, v pochopení. Tato naděje byla, ale zmařena.“ (TQH,gay 31 let)

Příběh HPT poskytuje intenzivní pohled na osobní boj s coming outem v kontextu rodinného prostředí. HPT popisuje, jak se dlouhou dobu připravovala na okamžik, kdy oznámí svou sexuální orientaci své matce. Tento krok provázely silné emoce a nervozita, pramenící z nejistoty ohledně reakce matky. Silné emoce, které HPT prožívala během sdělování své pravdy, zdůrazňují emoční náročnost coming outu. Strach z odmítnutí a současně touha být přijata za to, kdo opravdu je, tvoří hluboký vnitřní konflikt.

„Po letech vnitřního neklidu a sbírání odvahy jsem konečně dospěla do bodu, kdy jsem nemohla déle skrývat své pravé já. Byl to běžný večer doma. Moje matka byla v kuchyni a já jsem přecházela po pokoji sem a tam a nacvičoval si slova, která mi už měsíce kolovala v mysli. Pamatuji si, jak mi bušilo srdce, když jsem vyšla ze svého pokoje. Každý krok do kuchyně mi připadal jako míle. Viděla jsem ji tam, zaneprázdněnou večeří, a na okamžik jsem se málem otočila a chtěla zas zpátky do pokoje. Ale pak matka vzhledla a usmála se a něco v tom úsměvu mi dodalo sílu, kterou jsem potřebovala. „Mami,“ řekla jsem s třesoucím se hlasem, „musím ti něco důležitého říct o tom, kdo jsem.“ Zastavila jsem se a shromáždila si myšlenky. „Uvědomila jsem si, že nejsem jako ostatní dívky, které mluví o chlapcích. Už to nějakou dobu vím a trvalo mi dlouho, než jsem to sama přijala, ale jsem gay.“ Místnost kuchyně úplně ztichla. V jejích očích jsem viděla zmatek a pak pomalý úsvit porozumění. Byla to ta nejtěžší věc, jakou jsem kdy udělala, otevřít se o své nejhlubší pravdě, nevědět, jestli mě přijme nebo odmítne.“ (HPT, lesba 28 let)

Někteří jedinci si raději postupně připraví půdu tím, že nejprve naznačí možnost jiné identity či orientace a později o ní otevřeněji mluví. Tento postupný přístup může pomoci rodině lépe přijmout informaci, jak ilustruje příběh NDT, který svou transgender identitu sdílel po pečlivém vysvětlení svých pocitů a zkušeností.

„Vybral jsem si jeden běžný, klidný večer doma, abych si s nimi promluvil, a zajistil si tak jejich plnou pozornost bez rozptylování. Rozhovor jsem zahájil tím, že jsem jim vyjádřil svou hlubokou lásku a úctu k nim a zdůraznil, že to, co se chystám sdílet, je rozhodující pro mé štěstí a pohodu. Vysvětlil jsem, že jsem se vždy cítil jinak a že tyto pocity nebyly volbou, ale základní součástí toho, kým jsem. Poté jsem prostě odhalil svou identitu jako transgender muž a svůj záměr přeměnit své fyzické tělo. První reakce mých rodičů byla šok a zmatek. Moje matka, přemožená emocemi, se snažila pochopit důsledky. Pak mi vyjadřovala, že má strach a smutek ze společenských výzev a osobních těžkostí, kterým budu já jako její dítě čelit. Otcova reakce byla zdrženlivější, poznamenaná mlčením a znatelnými potížemi se zpracováním zprávy.“ (NDT, transgender 24 let)

Některé osoby volí sdělení své pravdy prostřednictvím dopisu nebo elektronické zprávy, což umožňuje jak jim, tak jejich rodině čas na zpracování informace bez okamžité konfrontace. Tento způsob byl zvolen respondentkou LTT, která se rozhodla napsat dopis, aby vyjádřila své pocity a zkušenosti, což jí umožnilo sdělit svou pravdu bez přímého tlaku.

„Seděla jsem u stolu ve svém pokoji, před sebou list papíru a pero. Moje srdce tlouklo tak silně, že jsem slyšel tlukot vlastního srdce. Byla to chvíle, na kterou jsem se připravovala dlouho, a teď byl čas to udělat. Cítila, že není možné sdělit to rovnou tváří v tvář, a tak jsem se rozhodla napsat dopis. V mém dopise jsem psala, aby neměli strach, to, co chci říct, je důležité a miluju je všechny stejně, bez ohledu na to, co řeknu. Chci sdílet něco velkého, co má vliv na to, kdo jsem. A že už od té doby, co jsem byla malá, jsem cítila, že něco na mně není úplně v pořádku. Přemýšlela jsem o tom, co to může být, a nakonec jsem si uvědomila, že jsem lesba. Když dopis dokončila, pocítila smíšené emoce – strach, úlevu, ale také naději. Věděla jsem, že tímto způsobem můžu sdělit svou pravdu a zároveň poskytnout rodině čas na zpracování informací. Ať už bude jejich reakce jakákoli, věděla jsem, že to byl první krok k otevřené komunikaci a přijetí sebe sama.“ (LTT 27let)

Z uvedených příběhů a odpovědí respondentů vyplývá, že proces coming outu je velmi individuální a závisí na mnoha faktorech, včetně osobních okolností, rodinného prostředí a sociálního kontextu. Tyto příběhy ilustrují různé strategie a metody, které jednotlivci při coming outu používají, a odhalují, jak se zážitky coming outu liší v závislosti na genderové identitě a sexuální orientaci jednotlivců.

Zkušenosti s coming outem se liší v závislosti na tom, zda se osoba identifikuje jako gay, lesba, bisexuál nebo transgender. Transgender lidé, jako je NDT, mohou čelit specifickým problémům při vysvětlování své genderové identity, což často zahrnuje

diskusi o změně pohlaví nebo o tom, jak se cítí o svém těle, což může být pro rodinu obtížnější pochopit.

Rozdíly v rodinných a sociálních kontextech mohou výrazně ovlivnit způsob a průběh coming outu. V rodinách s přísnějšími a tradičnějšími názory může být coming out obtížnější a často méně přijímaný, což může vést k intenzivnějším konfliktům a emocionálním reakcím, jak ukazují příběhy TQH a NTH. Naopak v otevřenějším a liberálnějším rodinném prostředí může být proces coming outu přijímán s větším pochopením a podporou.

„Nervózně jsem se posadil vedle své matky na gauči v obývacím pokoji. Pocit úzkosti mě dusil, ale věděl jsem, že musím jednat. Pohlédl jsem na ni a zachytil jsem její oči plné lásky a starostlivosti. „Pamatuješ si, když jsme spolu trávili ty nádherné časy v horách?“ začal jsem tiše. „Ty momenty, kdy jsi mě učila, jak milovat přírodu a respektovat život kolem nás? To pro mě hodně znamenalo.“ Matka se na mě s úsměvem podívala. „Samozřejmě, pamatuji si,“ odpověděla. „Byly to nezapomenutelné chvíle.“ Polkl jsem a pokračoval: „Je něco, co potřebuji ti něco říct. Něco, co mi leží na srdci a co se snažím najít odvahu ti říct.“ Byl jsem hodně nervózní. Poté jsem se odvážil říct: „Jsem gay. To je pravda o mně. To je můj základní identita, a nedělám si srandu.“ Máma se na mě podívala, její pohled byl plného šoku a zmatku. Ale potom se její tvář změnila, a z obavy vyzařovala láska a pochopení. Řekla mi nakonec s láskyplným úsměvem. „Vždycky budeš mým milovaným synem, a nic na tom nic nemění.“ Spadl mi kámen ze srdce. Hrozně moc se mi ulevilo. To se ale rychle změnilo. Táta když si to dozvěděl...tak mě neuznal za jeho syna. Hodně se s mamkou kvůli mně hádali. Cítil jsem smutek a zároveň jsem měl pocit viny.“ (NTH, 29 let)

Příběhy jednotlivců ukazují, že coming out není univerzální záležitostí. Každý příběh je jedinečný a odráží osobní, rodinné a sociální souvislosti, ve kterých jednotlivci žijí. Někteří se rozhodnou pro přímý rozhovor, během kterého otevřeně sdílí svou pravdu s rodinou či blízkými. Tento přístup může být rychlý, ale často vyvolává intenzivní a okamžité reakce, které mohou být podpůrné nebo vysoce konfliktní.

Jiní zase volí postupnější a taktičtější metody, jako jsou naznačování nebo písemné zprávy, které dávají jak jim, tak jejich rodinám více prostoru a času na zpracování informací. Tyto metody mohou být účinné v rodinném prostředí, kde může být otevřený coming out problematický.

Zkušenosti s coming outem se liší v závislosti na genderové identitě a sexuální orientaci. Transgender jedinci často čelí specifickým problémům při vysvětlování svých zkušeností, kterým může být pro jejich okolí obtížné porozumět. Na druhé straně, gayové a lesby mohou mít sice podobné obavy z odmítnutí, ale často jsou jejich zkušenosti s coming outem více reflektovány a diskutovány ve veřejném diskurzu.

Důležitou roli hraje také rodina a sociální prostředí. V případě konzervativních či tradičních rodin může být coming out mnohem obtížnější s vyšším rizikem negativních reakcí. Naproti tomu v prostředí, které je otevřenější a liberálnější, může coming out probíhat plynuleji a s větší podporou.

Přestože může být cesta k coming outu náročná a plná překážek, je to zároveň cesta, která může vést k větší svobodě, autenticitě a osobnímu štěstí. Klíčem je najít správný přístup, který odpovídá individuálním potřebám a okolnostem a je podporován pochopením a přijetím ze strany společnosti a blízkých.

6.2 Reakce rodičů na coming out u svých dětí

Coming out v kontextu vietnamské rodiny je často doprovázen složitými emocionálními reakcemi. Přestože mnoho rodičů tvrdí, že vůči homosexuálům nemají předsudky, ale odhalení této identity vlastním dětem může způsobit hluboký šok a bolest (Tú An, 2022).

První reakcí mnoha rodičů může být popření. Tato fáze se často projevuje otázkami o zralosti a skutečné identitě dítěte, kdy rodiče předpokládají, že jejich dítě je „jen zmatené“ nebo prochází fází. V této fázi mohou rodiče hledat potvrzení svých domněnek konzultací s psychologem, nebo dokonce připisovat projevy svého dítěte vnějším vlivům, jako jsou média nebo vrstevnické skupiny. Pokud rodiče přijmou realitu, ale přesto se ji pokusí změnit, může následovat pokus o „léčbu“. Tato „léčba“ může zahrnovat obrácení se na náboženské nebo tradiční léčitele, psychoterapii nebo jiné neúčinné a často škodlivé praktiky, jejichž cílem je „vyléčit“ homosexuální orientaci dítěte. Toto úsilí nejen zvyšuje citovou vzdálenost mezi rodiči a dětmi, ale může vést i k trvalé psychické újmě na straně dítěte (Biên C. A., 2024)

Po fázi popírání a pokusů o změnu může následovat postupné přijímání. Tento proces může být dlouhý a bolestivý, ale je nezbytný pro obnovení vzájemného porozumění a podpory. Rodiče, kteří dosáhnou této fáze, často začnou vyhledávat informace o LGBT komunitě, navštěvují setkání podpůrných skupin pro rodiče LGBT dětí a učí se, jak lépe komunikovat a podporovat své děti bez podmínek (Biên C. A., 2024).

„Pamatuji si to jasně. Psal jsem si s přítelem. A najednou do mého pokoje vtrhl otec. V jeho očích jsem viděl hněv. Vyrhl mi telefon, přečetl si moje konverzace s přítelem. A v návalu vzteku mě tvrdě udeřil. Spadl jsem na zem, dopad jeho úderů mě srazil do bezvědomí. Když jsem se probudil, v domě bylo ticho.“

Moje matka se pohybovala ve svých domácích pracích, neptala se na mé modřiny nebo otoky, jako by se nic nestalo. Otec se mi vyhýbal, jeho pohled byl plný hněvu a zklamání. Doma jsem se cítil jako ve vězení. Stáhl jsem se hlouběji do sebe a bál jsem se dalšího úderu.“ (TQH, gay 31 let)

Z příběhu TQH můžeme vyčíst hluboké a komplexní účinky, které může mít coming out na rodinné vztahy v kontextu vietnamské společnosti. V tomto případě byla reakce otce extrémně negativní, projevovala se násilím a zjevným zklamáním. Jeho agresivní chování, které vyústilo ve fyzické napadení, ilustruje jeden z nejhorších scénářů, které mohou nastat, když rodinná přijetí selže. Tento okamžik násilí přináší nejen fyzickou újmu, ale je také ničující pro duševní a emocionální zdraví dítěte. Matčina reakce ignorace situace a neposkytnutí podpory synovi vyvolala další společný problém – citový odstup a nedostatek empatie, které mohou být pro dítě stejně škodlivé jako samotný akt násilí.

Tento příběh přispívá k pochopení toho, jak silné kulturní a osobní přesvědčení může vést k extrémním reakcím na coming out, což může mít dlouhodobé důsledky pro rodinné vztahy a celkovou pohodu dítěte. Tyto odpovědi nejenže odhalují hloubku stigma a nepochopení spojeného s LGBT identitou v některých částech vietnamské společnosti, ale také poukazují na naléhavou potřebu větší informovanosti, vzdělávání a podpory rodin procházejících tímto složitým procesem.

V příběhu od matky TTH popisuje, jak ji dcera informovala o své homosexuální orientaci. Její reakce je směsí obav o budoucnost její dcery a osobního smutku způsobeného narušením jejích vlastních představ o životě její dcery. Tento příběh ukazuje, jak rodiče často procházejí procesem vyrovnávání se s realitou, která se liší od jejich očekávání a snů. Přestože matka bojuje se strachem a zklamáním, nakonec se rozhodne podporovat svou dceru, což je klíčové pro udržení pozitivního rodinného vztahu. Její manžel však zůstává v šoku a není schopen přijmout realitu dcery, což poukazuje na rozdílné úrovně přijetí v rámci rodiny.

„Vzpomínám si na den, kdy mě moje dcera posadila a v jejích očích jsem viděla strach a odhodlání. Jako matka jsem ten pohled dobře znala. Nebyla jsem zcela připravena na slova, která brzy změni svět, jak jsem ji znala. "Potřebuješ o mně vědět něco důležitého," začala ... "Jsem lesba." Cítila jsem, jak se mi sevřelo srdce, ne ze zklamání, ale ze strachu, o kolik těžší může být jeho život. Trvalo ve mně všechno, abych se nerozbrečela. Už od malička jsem viděla známky, narážky, že není jako ostatní dívky v sousedství. Měla odpor k šatům, nepohodlí s dlouhými vlasy. Ale odstrčila jsem tato znamení pryč a přisuzovala jsem je nějaké fázi nebo prostě šílenství. Bylo snazší žít v popření, než čelit pravdě, že moje dítě zápasí s realitou, která nám oběma může způsobit tolik bolesti. Když jsem zpracovávala její slova, myšlenky se mi hnaly k manželovi. Jeho reakce byla chladnější, ponořená do ticha, které bylo hlasitější než jakákoliv slova. Vždy

doufal v dceru, která by odpovídala jeho ideálům – dívku, která milovala šaty a snila o pohádkových svatbách. Můj manžel se stáhl do sebe, tiše zápasil se svými zklamáním. Nebyl připraven čelit realitě naší dcery. Chodila jsem na dlouhé procházky, často jsem tiše plakala za zavřenými dveřmi a truchlila nad ztrátou lehkosti, kterou jsem si myslela, že moje dítě v životě bude mít. Ale rozhodla jsem se stát při ní, bojovat za její štěstí a přijetí. Zatímco můj manžel stále není schopen přijmout identitu naší dcery. Přísahala jsem, že budu oporou, kterou naše dcera potřebuje.“ (Máma TTH, lesba, 28 let)

Dále nám matka z TVA vypráví o svém synovi, který vychází jako transgender. Její reakce je zpočátku zakořeněna v tradičním přesvědčení a obavách současné společnosti. Strach z toho, co si pomyslí ostatní, a obtíže a odmítnutí, kterým bude její syn čelit, jsou pro ni zdrojem velké úzkosti. Tento příběh ukazuje, jak silný může být strach z odcizení a sociálního vyloučení, který může vést rodiče k negativní reakci. Přestože se matka snaží porozumět a přijmout novou realitu svého syna, její strach a tradiční hodnoty ztěžují plné přijetí.

„Když mi můj syn statečně odhalil svou pravou identitu, moje první reakce byla hluboce zakořeněna v tradičním přesvědčení a vnitřním strachu ze společenského úsudku. Zeptala jsem se „Proč musíš jít touto obtížnou cestou? Svět není laskavý k těm, kdo se vzpírají jeho pravidlům,“ pokračovala jsem. Měla jsem strach, co si společnost bude o naší rodině myslet. Nebála jsem se jen štěstí mého syna, ale byla také podbarvena strachem z vyloučení v naší úzké komunitě. Dále jsem hodně přemýšlela nad výzvami a odmítnutími, kterým bude můj syn čelit. Můj manžel na to reagoval horším způsobem. Přece je to náš jediný syn, který má po něm převzít povinnost. Nemohl akceptovat, že chce být holkou. „(Máma TVA, transgender 26 let)

Tyto dva příběhy ilustrují různé aspekty reakce rodiny na coming out, o kterých se hovořilo v kapitole o reakcích rodičů. Tyto příběhy ukazují, jak rozdílně mohou rodiče reagovat na odhalení sexuální nebo genderové identity svých dětí a jak tyto reakce ovlivňují dynamiku rodinných vztahů.

Někteří rodiče mohou nakonec najít cestu k podpoře a přijetí, jiní mohou zůstat utápaní ve svých obavách a předsudcích. Tyto reakce nejenže ovlivňují osobní vztahy v rodině, ale také mají dalekosáhlý dopad na psychickou pohodu dětí.

Na tomto příběhu od THD respondenta, jehož rodiče reagovali na jeho coming out s pochopením a přijetím, což pro něj bylo překvapivě pozitivní. Tento moment ukazuje, jak silnou podporu mohou rodiče poskytnout, i když zbytek rodiny je proti tomuto přijetí. Reakce širší rodiny, která považovala přijetí za zradu kulturních a rodinných tradic, však ukazuje, jak mohou vnější tlaky a společenské normy ovlivnit rodinnou dynamiku. Dochází tak k situacím, kdy se rodinné vztahy vyhrcojí a mohou vést až k vyloučení z rodinného kruhu.

„K mému překvapení nebyla reakce mých rodičů taková, jakou jsem se obával. Místo odmítnutí jsem v jejich očích viděl něco jiného – pochopení, možná i přijetí. Máma se natáhla po mé ruce a jemně ji stiskla, tiché gesto podpory. Můj táta si odkašlal a pomalu přikývl, jako by si tu záležitost jednou provždy urovnal v hlavě. Avšak zbytek rodiny to bralo jinak. O tom že jsem gay se mezi našimi příbuznými rychle rozšířilo a následovala vlna kritiky, kterou jsem nikdy nečekal. Na rodinných sešlostech byla atmosféra mrazivá. „Jak jste to mohli podpořit?“ zeptali by se mých rodičů. Copak si neuvědomujete, co lidé řeknou?“ Bylo jasné, že přijetí mých rodičů považovali za zradu našich tradic, naší samotné kultury. Postupně už nás ani neberou za rodinu.“ (THD, gay, 32let)

Druhý příběh popisuje matku, která se snaží vyrovnat s coming outem své dcery. Její bezprostřední reakce, odmítnutí přijmout realitu, odráží hluboce zakořeněná kulturní očekávání a osobní sny o životě její dcery. Tento příběh zdůrazňuje, jak kulturní normy a osobní očekávání mohou způsobit silné emocionální reakce, které mohou být pro rodiče ničující. Strach z poškození reputace a společenského odsouzení v těsné komunitě je častým důvodem, proč mají rodiče potíže s přijetím LGBT+ identity svých dětí.

„Pamatuju si, že když mi řekl, že je gay. Tak jsem zavrtěla hlavou, jako bych mohla popřít realitu a nechat ji zmizet a říkala jsem „Ne, to nemůže být.“ Bylo toho na mě najednou moc, zápasila jsem s emocí. Tíha kulturních očekávání a mých snů o mé dceři se najednou zhroutily. Říkala jsem si, že nebudu moci se stát babičkou. Moje dcera nebude mít děti. Jak mi hlavou probleskvalo tolik myšlenek, najednou jsem omdlela. Nechápu, jak si mohla zvolit tuhle cestu. Zničila nám reputaci naši rodiny a budoucnost v jejich těsné komunitě.“ (Máma KGL, lesba 26 let)

Z těchto dvou příběhů od respondenta THD a matky KGL je patrné, jak různorodé mohou být rodinné reakce na coming out. Příběhy ilustrují pozitivní i negativní reakce a ukazují složitost emocí, které mohou z takových odhalení vzniknout.

Oba příběhy společně ilustrují, jak může být proces přijetí v rodinách komplikovaný a ovlivněný řadou faktorů, včetně osobních přesvědčení, kulturních hodnot a společenského tlaku. Tyto příběhy poskytují hluboký vhled do emocionální a sociální dynamiky, která hraje roli v rodinných reakcích na coming out, a zdůrazňují důležitost podpory, porozumění a otevřené komunikace v těchto situacích.

Závěrem lze říci, že reakce rodičů na coming out jejich dětí v kontextu vietnamské rodiny může být ovlivněna mnoha faktory, které vedou k různorodým a často komplexním emočním reakcím. Tyto faktory mohou zahrnovat kulturní normy, osobní očekávání, sociální stigma a nedostatek informací o LGBT+ komunitě. Ve společnostech, kde jsou hluboce zakořeněny tradiční hodnoty a kulturní očekávání, může být odhalení neheterosexuální nebo transgenderové identity považováno za přímé

porušení těchto norem. Rodiče mohou mít pocit, že jejich děti tímto krokem ohrožují rodinnou čest nebo pověst. Rodiče mají často představy o budoucnosti svých dětí, které zahrnují předpoklady o jejich sexuálním a genderovém vývoji. Coming out lze vnímat jako rozbití těchto představ a snů, což může vést k pocitům zklamání a ztráty (Biên C. A., 2024).

Strach z negativních reakcí širší společnosti může vést rodiče k odmítání identity svých dětí. Obavy z toho, co si budou myslet sousedé, přátelé a společnost obecně, mohou rodiče vést k tomu, že se aktivně postaví proti sexuální orientaci nebo genderové identitě dítěte. Neznalost LGBT+ problémů je častým důvodem nedorozumění a předsudků. Rodiče, kteří nejsou vystaveni informacím o rozmanitosti sexuálních a genderových identit, mohou mít tendenci přebírat negativní stereotypy nebo věřit, že jejich děti mohou být „vyléčeny“ (Tú A., 2022).

Z těchto důvodů je klíčové podporovat vzdělávání a otevřenou komunikaci ve společnosti i v rodinách. Informovanost a empatie mohou významně pomoci překonat bariéry a podporovat zdravější, podpůrnější prostředí pro LGBT+ jedince a jejich rodiny.

6.3 Nynější vztah s rodinou

Vztahy s rodinou hrají zásadní roli v životech všech lidí, zejména pro členy LGBT+ komunity, kteří prošli procesem coming outu. Zkušenosti těch, kteří se rozhodli sdílet svou pravou identitu, odhalují různé stupně přijetí, odmítnutí a napětí, které jsou ovlivněny mnoha faktory včetně kulturních norem, osobních hodnot a rodinné pověsti.

Kulturní očekávání a rodinné hodnoty mohou výrazně zkomplikovat proces přijímání LGBTQ+ identit. TQH byl rodinou odmítnut a nakonec vyloučen, protože nesplňoval očekávání tradičního syna v kontextu vietnamské kultury, která klade velký důraz na zachování rodinné cti a pokračování rodové linie. Jeho příběh zdůrazňuje, jak silný může být kulturní tlak a jak ničující může být jeho dopad na jednotlivce, kteří se rozhodnou žít podle své skutečné identity.

„Už od začátku to mezi mnou a mými rodiči moc neklapalo, a když se dozvěděli o mé skutečné identitě, situace se ještě zhoršila. V jejich očích jsem měl být synem, podle tradičních vietnamských hodnot. . Rodiče si stále mysleli, že budu zas "normální". Tím že jsem syn, to znamená ve vietnamské kultuře hodně. Ve vietnamské kultuře má být syn důležitý a přinášet rodině poctu. Rodiče mě nechtěli přijmout, jaký

doopravdy jsem, tak tedy mě vyhodili z rodiny. Od té doby uběhlo čtyři dlouhé roky a já jsem se s nimi nestýkal. Informace o nich dostávám pouze od své sestry nebo od mých bratranců a sestřenic.“ (TQH,gay 31 let)

Někdy rodinné vztahy nejsou zcela narušeny, ale přesto jsou napjaté a plné konfliktů. TVA popisuje, jak je komunikace s matkou povrchní a nucená, zatímco s otcem prakticky žádná. Jeho zkušenosti ukazují, jak těžké může být udržovat rodinné vztahy, když není plně akceptováno. Příběh TVA ilustruje, že i při určité míře snahy o udržení vztahu může dojít ke zklamání a odmítnutí, které může být pro člověka bolestivé a vést k pocitům zklamání a izolace.

„Vztah s rodiči se trochu rozpadá. I když vidím, že moje mamka se snaží, cítím, že naše konverzace jsou spíše povrchní a vynucené, než upřímné a přirozené. S tátou už vůbec nekomunikujeme, a když se na mě podívá, cítím v jeho pohledu jen zklamání a odmítnutí. Chápu, že moje identita a životní rozhodnutí je pro ně těžké pochopit a přijmout. Byl jsem pro ně jejich jediný syn, a cítím, že jsem je zklamal tím, že jsem se odvážil žít autenticky podle svých pocitů a přesvědčení.“ (TVA,transgender 26 let)

Z těchto příběhů TQH a TVA můžeme vyčíst několik důležitých aspektů o účincích coming outu v rodinách, které se pevně drží tradičních hodnot, a o obtížnosti procesu přijetí v těchto rodinných prostředích.

„Doufala jsem, že moji rodiče budou mou oporou poté, co jsem odhalila svoji pravou identitu. Bohužel, jejich tradiční předsudky a očekávání způsobily napětí a postupnou distanci mezi námi. Sama teď žiji s mojí přítelkyní, a komunikace s rodiči je omezená a vytrácí se. Rodiče teď projevují zájem o mě pouze skrze mého sourozence. Cítím, že jsou zklamaní, protože si myslí, že nebudu schopná mít vlastní děti, což je pro ně důležitá součást jejich představ o rodině.“ (KGL, lesba 26 let)

Na příběhu KGL je jasně vidět, jak tradiční předsudky a očekávání jejich rodičů vedly k napětí a citovému odstupu. KGL doufala v podporu, ale místo toho zaznamenala rozchod ve vztazích, což je bohužel běžným výsledkem pro mnohé LGBTQ+ jedince. Rodiče jsou zklamaní hlavně proto, že si myslí, že jejich dcera nebude moci mít vlastní děti, což je pro ně klíčová součást představy o rodině. Tento aspekt zdůrazňuje, že kulturní očekávání týkající se rodičovství a pokračování rodové linie mohou být zdrojem velkého tlaku a nedorozumění.

„Dva roky jsem nebyla v kontaktu s rodiči. Teďka se to o něco zlepšilo. Rodiče mě už zvou na večeri. Akorát moji rodiče stále nenechají téma vnučat být. Máma mi stále vyčítá, že jí nenaplním tou drahocennou rolí babičky, kterou si tak moc přeje.“ (HPT, lesba 28 let)

HPT vypráví o obnovení kontaktu s rodiči po dvouleté pauze, což naznačuje možný postupný posun k lepšímu porozumění a přijetí v rodině. Stále však existují třetí místa,

zejména pokud jde o očekávání, že se stane babičkou, což HPT vnímá jako tlak a zdroj neustálé lítosti. I když došlo k určitému zlepšení, stále existují přetrvávající konflikty způsobené nenaplněnými očekáváním, které mohou vést k pocitům viny a frustrace na obou stranách.

KGL a HPT poukazují na hluboký emocionální dopad, který mohou mít kulturní a rodinná očekávání na jednotlivce, kteří se snaží žít svou pravou identitu. Zdůrazňují také, že i když může dojít ke zlepšení rodinných vztahů, proces přijetí a porozumění může být dlouhý a obtížný.

„S mou maminkou máme skvělý vztah. Vždy mě podporovala ve všem, a dokonce se zajímala o můj vztah s přítelem. Za to jsem jí nesmírně vděčný. Ale s mým otcem to je jinak. Cítím, že mě už nepovažuje za svého syna. I když máma se usilovně snaží ho přesvědčit, aby mě přijal, někdy se cítím vinný, že kvůli mně mají hádky. Vidět, jak se máma trápí tím, že stojí mezi mnou a otcem, je pro mě těžký.“ (NTH, gay, 29 let)

V případě NTH jeho zkušenosti odhalují smíšené reakce v rodině, kde matka hraje roli podporujícího a chápavého člena, zatímco otec má problémy s akceptováním sexuální orientace svého syna. NTH pociťuje vinu a bolest, když vidí, že jeho situace způsobuje konflikt mezi jeho rodiči, a to situaci ztěžuje na emocionální úrovni. Jeho zkušenost ukazuje, jak významně mohou rodinné vztahy ovlivnit duševní zdraví jedince, který se snaží být sám sebou v prostředí, které není zcela akceptováno.

„Jsem jedináček a vždy jsem cítil, že má rodina má ze mě vysoká očekávání, zejména co se týče mého potenciálního rodičovství. Rozhodnutí, že pravděpodobně nebudu mít vlastní děti, je pro ně těžké pochopit a akceptovat. S rodinou jsem úplně přestala komunikovat, a to mě hluboce mrzí. Vždy jsem byl tatínkova princezna, a když jsem mu oznámil, že se cítím být klukem, zlomil jsem mu srdce. Myslel jsem si, že bude mít radost, že má syna. Přece ve Vietnamu je obvyklejší mít syny než dcery ne? Tak jsem si myslel, že mě budou brát pozitivněji. Bohužel, mé rodiče se spíše báli o svou reputaci a raději se mnou nechtěli mít nic společného.“ (NDT, transgender 24 let)

NDT ukazuje jiný typ rodinného napětí, kde genderová identita stojí v centru konfliktu. Jako transgender jedinec, který se narodil jako dívka a identifikuje se jako chlapec, čelí NDT nepochopení a odmítnutí ze strany svých rodičů, kteří se obávají o jeho společenskou pověst. Ironií je, že zatímco ve vietnamské kultuře může být preferován syn, jeho rozhodnutí žít jako muž se setkává s obavami a zklamáním, což ukazuje, jak silně mohou kulturní a společenské normy ovlivnit reakce na genderovou diverzitu.

Z příběhů různých jedinců, kteří se snaží vyjádřit svou pravou identitu v kontextu rodin, které se drží tradičních hodnot, vycházejí důležité poznatky o dynamice a

důsledcích coming outu. Tyto zkušenosti odhalují, jak mohou reakce rodiny na odhalení LGBT+ identity ovlivnit osobní vztahy a emocionální pohodu jednotlivců. Některé příběhy ilustrují přímé odmítnutí rodiny a ztrátu kontaktu. Jako v případě mladého muže z Vietnamu, kterého rodina ostrakizovala, protože nespĺňoval očekávání tradičního syna. Tato situace ukazuje, jak silný může být kulturní tlak a jak ničující může být jeho dopad na ty, kteří se rozhodnou žít podle své skutečné identity. Vyloučení z rodiny je extrémním, ale nikoli neobvyklým důsledkem, který může vést k hlubokému pocitu osamělosti a izolace. Jiné příběhy popisují situace, kdy rodinné vztahy zůstávají nedotčeny, ale jsou značně napjaté a povrchní. Jedna z postav například popisuje, jak její rozhodnutí žít autenticky vedlo k povrchním a vynuceným rozhovorům s matkou a naprostému zhroucení komunikace s otcem. Tyto zkušenosti poukazují na složitost situace, kdy i přes určité snahy o udržení vztahu může dojít ke zklamání a odmítnutí.

Některé příběhy také naznačují postupné zlepšování vztahů, jak ukazuje příklad ženy, která se po dvou letech nepřetržitého odloučení začíná znovu stýkat se svými rodiči. Přesto zde zůstávají třecí plochy, zejména pokud jde o rodičovská očekávání, která mohou stále vést k pocitům viny a frustrace. Příběhy také zdůrazňují, že i při částečném nebo postupném přijetí může být tento proces plný problémů. Často se jedná o dlouhodobý vývoj, kdy jednotlivci a rodiny procházejí složitými emocemi a kulturními očekáváními. Kulturní normy a hodnoty hrají zásadní roli v tom, jak jsou LGBT+ jednotlivci přijímáni v jejich rodinách. Tyto zkušenosti ilustrují, jak různorodé a složité mohou být reakce na coming out v rodinném prostředí, zejména v kulturách, které silně zastávají tradiční názory na gender a sexualitu. Přestože je každý příběh jedinečný, společným jmenovatelem je hledání rovnováhy mezi potřebou být sám sebou a touhou po přijetí a lásce od vlastní rodiny. Mnohé z těchto příběhů odhalují hluboký emocionální dopad, který mohou mít rodinná a kulturní očekávání na jednotlivce, kteří se snaží žít svou pravou identitu. Tento kontext ukazuje, jak mohou rodinné vztahy významně ovlivnit duševní zdraví a osobní pohodu, a zároveň poukazuje na potřebu většího porozumění a podpory v procesu přijímání v rámci rodin.

6.4 Pohledy rodičů

Názory rodičů je klíčovou součástí této diplomové práce, neboť se zaměřuje na rozbor pohledů rodičů ve vietnamských rodinách žijících v České republice na coming out jejich dětí. V kontextu specifických sociokulturních dynamik, které ovlivňují vietnamskou komunitu v ČR, tato kapitola umožňuje hlubší porozumění emocionálním

a psychologickým reakcím rodičů na odhalení LGBT+ identity jejich potomků. Analýza těchto pohledů je zásadní pro pochopení, jak rodinné vztahy a sociální reakce ovlivňují proces coming outu.

Naše společnost se neustále vyvíjí a s ní se mění i naše chápání rodinných vztahů, zejména v kontextu LGBT+ komunity. Kulturní očekávání a sociální normy utvářejí reakce rodičů na coming out jejich dětí. Výzva pro rodiče, aby poskytovali bezpodmínečnou lásku a podporu, je zásadní pro zdravý psychický a emocionální vývoj jejich LGBT+ potomků (Vu T. T., 2021).

Reakce rodičů na coming out svých dětí často reflektuje hluboké osobní boje a emoční zmatení. Matka NMH například popisuje svůj šok a zmatek, když zjistila, že její syn je gay. Trápí ji otázky, co udělala špatně. Tento silný boj s pocitem viny a hledání „ideálního vysvětlení“ ukazuje, jak rodiče mohou těžko přijímat novou situaci, což často vede k silným emocím.

„První, co mě napadlo, bylo, že si ze mě dělá legraci, když jsem zjistila, že ne, říkala jsem si, co jsem udělala špatně. Proč zrovna já? Proč teď? Tyto otázky mi neustále zněly v hlavě, ať chci nebo ne. Připadala jsem si jako v bludišti, ze kterého není cesty ven. Hlavou se mi honily scénáře a přehrávala jsem si je znovu a znovu a snažil se najít kouzelné vysvětlení, které by celou tu matoucí situaci objasnilo. Ale nebylo. Chtělo se mi brečet, tak strašně. Cítila jsem, jak se mi v hrudi zvedá tlak, svírá se mi hrdlo a do očí se mi derou slzy. Snažila jsem ten pocit potlačit a předstírat, že jsem v pohodě. A pak se mnou začal lomcovat vztek. Vztek na sebe, že jsem nebyla dost opatrná, abych tomu zabránila. Vztek na něj, že mi to neřekl dřív, že mě pustil do této slepé uličky nejistoty. Ten vztek se ve mně bouřil, a bylo mi jasné, že tohle nebude jen tak. Budu muset najít způsob, jak s tím vším bojovat, překonat to a najít zpět svou stabilitu.“ (Máma NMH, gay, 29let)

Vnitřní konflikt je často doprovázen pocitem beznaděje a vzteku, které se mísí s neschopností přijmout novou identitu svého dítěte, jak je vidět na reakci otce TVA. Otec vyjadřuje hluboké nepochopení a pocit zrady, které pocházejí z jeho přesvědčení, že jeho synovu transgender identitu nelze přijmout.

„Já tomu vůbec nerozumím? Co jsem udělal špatně? Proč právě on? Byl jsem pro mého syna asi špatným vzorem, že z něho je teďka žena. Vždyť si úplně zničil život. Je to pro mě už cizí člověk, nemohu tohoto člověka přijmout jako své dítě.“ (Táta TVA, transgender 26 let)

Oba příběhy naznačují, že rodiče se cítí provinile a selhávají ve výchově svých dětí, když se dozvědí o jejich LGBT+ identitě. Oba rodiče zpochybňují svou roli rodičů a vliv, který mohli mít na životní cesty svých dětí.

Někteří rodiče hledají způsoby, jak „napravit“ své děti, protože nechápou, že LGBT+ identita není nemoc nebo porucha.

*„Vyhledala jsem pomoc u psychiatra a doufala, že mou dceru napraví. A že to, jak se cítí, je jen dočasné.“
(Máma KGL, lesba 29let)*

Rodiče LTT se vydali na dlouhou a strastiplnou cestu hledat léčbu pro svou dceru, která sahala od tradiční medicíny po spiritualitu a náboženské rituály. Tento přístup ukazuje, jak hluboké může být zoufalství a nepochopení pro rodiče, kteří se snaží své dítě „napravit“, místo aby je podporovali a přijali.

„Vzali jsme ji ke všem možným lékařům. Od tradičních po alternativní, hledající naději na uzdravení na každém kroku. Dokonce jsme ji brali k věštkyni, v níž jsme doufali, že najdeme odpověď, kterou nám medicína nedokázala poskytnout. Pak jsme se obrátili i k víře. Chodili jsme do kláštera a modlili se, aby byla naše dcera napravena.“ (Rodiče LTT, lesba 27let)

Z těchto příběhů je zřejmé, že se rodiče snažili LGBT+ identitu svých dětí „léčit“ různými metodami, od psychiatrické péče až po alternativní léčbu a náboženské obřady. Tento přístup ukazuje, že sexuální orientaci svých dětí považovali za něco, co může a mělo by být změněno, což může odrážet jejich nepochopení nebo odmítnutí LGBT+ identity jako legitimní.

„Měla jsem velké obavy, že to někdo zjistí, teď to zní hloupě. Věděla jsem, jak jsou lidé krutí, jak dokážou soudit a odsuzovat. Představovala jsem si ty pohrdavé pohledy před a ty nechutné poznámky. Nechtěla jsem, aby se na nás dívali jako na něco jiného, jako na něco špatného. Jen jsem nechtěla, aby moje rodina byla terčem posměchu, nebo ještě hůř, nenávisti.“ (NDT, transgender 24 let)

V tomto příběhu můžeme vidět, jak strach z negativního vnímání společností může mít ničující dopad na rodinné vztahy. Matka se rozhodla svého dítěte vzdát, protože je transgender, což svědčí o silném tlaku a strachu z odsouzení a zesměšnění okolí. Tento příklad ukazuje, jak sociální stigma může ovlivnit rozhodování rodičů a ztížit ty, kteří hledají přijetí své identity.

Od odmítnutí a pocitu neúspěchu až po snahu „vyléčit“ své děti, tyto příběhy ukazují boj s osobními předsudky a strachem ze společenského odmítnutí. Vyzývají nás, abychom více chápali a podporovali diverzitu v rodinném prostředí, které je klíčem k emocionální a psychické pohodě LGBT+ jedinců a jejich rodin. Větší přijetí a vzdělání by mohly pomoci zmírnit tyto bolestivé zkušenosti.

7 Zkušenosti jedinců s homofobií a diskriminací

Homofobie a diskriminace jsou komplexní jevy, které mohou významně ovlivnit životy jedinců z LGBT+ komunity. Tato kapitola nabízí pohled na jejich zkušenosti, od osobních příběhů až po strukturální výzvy, kterým denně čelí. Prozkoumáme, jak se tato negativní zkušenost odráží v jejich osobním, profesním a rodinném životě a jaké strategie používají k obraně svých práv a sebeúcty v prostředí, které je často nepřátelské a odsuzující.

Příběh KGL ukazuje, jak veřejné projevy lásky mohou vyvolat nežádoucí a někdy i agresivní reakce od ostatních, což zdůrazňuje potřebu širší společenské akceptace a respektu.

„Minulý rok jsem cestovala letadlem se svou partnerkou. Chovaly jsme se jako normální pár, hladila jsem ji po tváři a říkala jsem jí, že ji mám ráda. Najednou jsem ale začala cítit kopání do mé židle od osoby za mnou. Předpokládala jsem, že to byla náhoda, a ignorovala jsem to. Nicméně situace se zhoršila, když se tato žena za mnou začala hlasitě vyjadřovat, označujíc nás za hnusné. Přesto jsem se snažila situaci ignorovat, ale týrání pokračovalo – kopání do mého sedadla a urážky, že jsme nechutné. Nakonec jsem se otočila a klidně navrhla, aby si paní zavřela oči nebo se dívala jinam. To ovšem ještě zhoršilo situaci, když začala hlasitě prohlašovat, že kvůli nám nemůže jít, protože jsme nechutné. Požádala letušky, aby ji přesunuly na jiné sedadlo, což udělaly.“ (KGL, lesba 26let)

Zkušenost LTT v převlékárně a na školních výletech odhaluje další vrstvu komplikací, se kterými se LGBT+ osoby setkávají v každodenním životě. Tato situace ukazuje, jak silné mohou být stereotypy a jak mohou ovlivnit chování a pohodlí ostatních lidí v běžných společenských situacích.

„Během hodiny tělocviku jsem se setkávala s nepříjemnými komentáři dívek v převlékárně, které si stěžovaly, že se chtějí rychle obléknout nebo převléknout, aby se na ně "lesbička" zírала. Jednou dokonce došlo k situaci, kdy jsem se na celou hodinu uzamkla v převlékárně, protože některé dívky vyjádřily, že je jim nepříjemné se kolem mě převlékat. Podobně na školních výletech, kde jsme byli ubytováni přes noc, jsem se setkávala s komentáři od ostatních studentů, kteří vyjadřovali, že nechtějí být ve stejné místnosti se mnou kvůli obavám, že bych je v noci napadla.“ (LTT, lesba, 27let)

Tyto příběhy ukazují, že lidé z LGBT+ komunity mohou čelit přímé diskriminaci a homofobii ve veřejném i soukromém prostředí. Obě situace zdůrazňují společné předsudky a potřebu většího porozumění a respektu vůči LGBT+ jedincům ve společnosti.

Za diskriminaci lze také považovat to, jak rodina vnímá LGBT+ identitu jako něco, co je třeba „napravit“. Například příběh TQH, kde zažil násilné pokusy o změnu své

sexuální orientace, včetně fyzických trestů od vlastního otce, poukazuje na extrémní formu rodinné diskriminace. V tomto případě nejde pouze o odmítání a nepochopení, ale o přímé násilí, které bohužel někteří LGBT+ osoby zažívají ve svých nejbližších vztazích.

„Pro mě znamená diskriminace to, že moji rodiče odmítají přijmout mou identitu. Je to pro mě bolestný pocit, když si uvědomuji, že můj otec mě bil, aby mě přiměl být „normální“, podle jeho chápání toho, co normální je.“ (TQH, gay 31 let)

Příběh NMH ilustruje, jak se předsudky mohou přenést i na nejmladší členy rodiny. Incident, kdy byl odstrčen od hraní se svým malým synovcem kvůli iracionálnímu strachu z ‚gay nemoci‘, odhaluje nejen nepochopení LGBT+ lidí, ale také to, jak může takové chování ovlivnit dětské vnímání odlišnosti.

„Během rodinné oslavy, na kterou mě pozvala má sestřenka, si se mnou chtěl hrát její tříletý syn. Avšak hned jak to zaznamenala máma sestřenky, okamžitě přišla a ode mě vzala jejího vnuka pryč. Nahlas prohlásila, že si se mnou nemůže hrát, protože bych mohl dostat nemoc gayů.“ (NMH, gay, 29let)

Z těchto příběhů vyplývá, že diskriminace a nepochopení může být hluboce zakořeněné i v rodinném prostředí, kde by mělo panovat porozumění a podpora. První příběh ilustruje extrémní případ, kdy rodič používá fyzické násilí jako prostředek, jak donutit dítě, aby se přizpůsobilo jejich představám o normálnosti. Druhý příklad ukazuje, jak mohou předsudky vést k izolaci a sociálnímu vyloučení, a to i ze strany blízkých příbuzných, zesilující pocity odmítnutí a osamělosti.

„U jedné dívky, se kterou jsem navázal vztah, to nejdřív vypadalo nadějně. Měli jsme spoustu společných témat a zdálo se, že se skvěle doplňujeme. Proto jsem se rozhodl otevřeně sdílet pravdu o své transgender identitě. Její reakce mě však zasáhla, když mi bez zábran řekla, že jsem zrůda.“ (NDT, transgender 24 let)

Tento příběh ukazuje, jak obtížné může být pro transgender jedince sdílet svou identitu s ostatními, zejména v intimitě vztahů. Tento konkrétní případ ukazuje bolestnou realitu odmítnutí a krutosti, které mohou čelit poté, co se otevřou o svém pravém já, což může vést k hlubokému zranění.

Závěr této kapitoly shrnuje hluboký dopad, který homofobie a diskriminace mají na lidi z LGBT+ komunity. Příběhy ilustrují, jak předsudky a nepochopení negativně ovlivňují jejich životy, ať už ve veřejném prostoru, na pracovišti, při vzdělávání nebo v kruhu rodiny. Není to jen bolest a osamělost, kterou tato zkušenost přináší, ale také odolnost, kterou tito lidé musí prokázat, aby se postavili stigmatu a odmítnutí. Výzvou pro společnost zůstává vytvořit inkluzivnější prostředí, kde bude každý respektován a

přijímán bez ohledu na jeho sexuální orientaci nebo genderovou identitu. Vzdělávání, otevřený dialog a podpora ze strany rodin a institucí mohou vést k většímu porozumění a přijetí. Napříč vyprávěnými příběhy je zřejmé, že právě ztráta podpory ze strany blízkých a sociální izolace mohou mít zničující dopady na psychické zdraví jedinců.

Ačkoli jsou projevy diskriminace a homofobie bolestivé a někdy zničující, mnoho LGBT+ lidí nachází sílu ve společenství a v osobních příbězích odvahy a sebeurčení. Sdílení svých zkušeností a výzev pomáhá prolomit kruh nenávisti a předsudků a dláždí cestu k lépe informované a empatické společnosti. Důležitým krokem vpřed je také legislativní ochrana před diskriminací, která může výrazně pomoci v boji proti homofobii. Legislativa může posílit práva LGBT+ jednotlivců a zaručit rovný přístup k základním službám a ochraně. Zároveň je třeba od nejútlejšího věku podporovat výchovu k toleranci a porozumění, aby se další generace naučily respektovat rozmanitost a odlišnosti mezi lidmi. Výzvy zůstávají, ale každý krok, který vede ke změně, přispívá k lepší budoucnosti, kde každý jedinec může žít svůj život naplno a beze strachu. Je důležité, aby si společnost uvědomila, že přijetí a rovnost by neměly být výsadou, ale základním právem každého člověka.

8 Výsledky rozhovorů

Proces uvědomění si své sexuální orientace nebo genderové identity je pro jedince často dlouhý a emocionálně náročný. Mnoho respondentů popisuje, jak jim dlouho trvalo, než si plně připustili a přijali svou odlišnost. Tento proces je často komplikován strachem z negativních reakcí rodiny a společnosti, která LGBT+ identitu nepřijímá. Někteří zažili izolaci, strach z odmítnutí a dokonce i pocit viny. Mnozí uvedli, že nacházeli útěchu při hledání identity a komunity na internetu, kde nacházeli příběhy lidí s podobnými zkušenostmi. V některých případech byl klíčový moment uvědomění spuštěn sledováním filmů nebo čtením příběhů, které jednotlivcům pomohly lépe porozumět a vyjádřit své pocity. Je důležité mít přístup k informacím a podpůrným skupinám, které mohou osobám LGBT+ pomoci v procesu uvědomění si a přijetí své skutečné identity.

Mnozí respondenti popisují, jak se rozhodli sdělit svou pravdu během rodinných setkání, což často vedlo k intenzivním a okamžitým reakcím, od šoku a zklamání po ostrou kritiku a konflikty. Jeden respondent například popsal, jak jeho otevření během rodinné večeře vedlo k výkřikům a vzlykům zklamaných rodičů. Někteří lidé volí postupnější přístup, kde nejprve naznačí možnost jiné identity a později o ní otevřeněji mluví, což může rodině umožnit lépe přijmout informaci. Tento metodický přístup může snížit okamžitý emocionální náboj a umožnit plynulejší přechod pro obě strany. Příběhy respondentů také ukazují, že způsob, jakým lidé sdílejí svou identitu, výrazně ovlivňuje jejich rodinné a sociální prostředí. V rodinách s tradičními názory může být coming out obtížnější a často méně přijímán. Naopak v liberálnějších rodinách může být proces přijímán s větší podporou a pochopením.

Reakce rodičů na coming out svých dětí se pohybují od extrémně negativních po pozitivní a podporující, často ovlivněné kulturními normami a osobními očekáváními. Negativní reakce zahrnují šok, zklamání a odmítnutí, které mohou vyústit ve fyzické násilí nebo emoční zanedbávání, jak ukazuje příběh TQH, kde otec reagoval agresivně a matka situaci ignorovala. Na druhé straně dokument také popisuje případy, kde rodiče postupně přijímají LGBT+ identitu svého dítěte. Příběh matky TTH ukazuje, že i přes počáteční strach a smutek se nakonec rozhodla podporovat svou dceru, což je klíčové pro udržení pozitivního rodinného vztahu.

Některé případy ukazují, že po coming outu dochází k radikálnímu zhoršení rodinných vztahů. Jeden z respondentů, TQH, byl odmítnut a vyloučen ze své rodiny, protože nesplňoval tradiční očekávání, což vyvolává otázky o kulturním tlaku a jeho ničujícím dopadu na jedince, kteří se rozhodnou žít podle své skutečné identity. Po odmítnutí nebyl TQH schopen obnovit vztah se svou rodinou, což vedlo k jeho izolaci a emocionálnímu utrpení. Na druhou stranu existují i případy, kdy rodinné vztahy zůstávají napjaté a konfliktní, ale ne zcela zničené. Například TVA zmiňuje, že i když vede povrchní rozhovory s matkou a téměř vůbec nekomunikuje s otcem, stále existuje určitá forma rodinného kontaktu, i když nucená a omezená. Příběh respondentky KGL je příkladem, kdy tradiční předsudky a očekávání způsobily napětí a postupný odstup, ale stále zůstává v omezeném kontaktu se svou rodinou, především prostřednictvím svého sourozence. V případě respondentky HPT uvádí příklad pomalého zlepšování rodinných vztahů, kdy po dvouletém odloučení začala znovu navazovat kontakt s rodiči, i když stále existují určitá třecí místa, např. mít vnoučata, což způsobuje emocionální potíže.

Většina rodičů vyjadřuje šok, zmatek a zápasí s pocitem viny, odhaluje hluboké osobní konflikty a emocionální zmatek. Někteří rodiče se snaží své děti „léčit“ různými metodami, což ukazuje na nepochopení a odmítání LGBT+ identity jako legitimní. Příběhy rodičů také ukazují, jak silný může být sociální tlak a jak tato situace ovlivňuje rodinné vztahy a emoční pohodu dětí.

Z výsledků rozhovorů respondentů vyplývá, že proces coming outu je emocionálně náročný jak pro lidi, tak pro jejich rodiny. Mnozí respondenti zažili intenzivní a okamžité reakce od rodiny, od šoku a zklamání po agresi. Některé rodiny se sice postupně vyrovnávají s LGBT+ identitou svých dětí, což může vést k pozvolnému zlepšení vztahů, zatímco jiné si udržují povrchní nebo dokonce konfliktní vztahy.

9 Závěr

Diplomová práce je věnována zkoumání procesu coming outu mezi vietnamskými jedinci LGBT+ komunity v České republice. Zvláštní důraz je kladen na interakce s jejich rodinami a širší vietnamskou komunitou a poskytuje detailní pohled na komplexní dynamiku, která ovlivňuje životy těchto jedinců. Studie odhaluje, že kulturní rozdíly hrají klíčovou roli v procesu coming outu pro vietnamské LGBT+ jedince. Tyto rozdíly formují nejen jejich osobní zkušenosti, ale mají také významný dopad na jejich životy. Například ve vietnamské kultuře může být homosexualita stigmatizována a považována za tabu, což vytváří složité emocionální a sociální výzvy pro ty, kteří se rozhodnou otevřeně vyjádřit svou sexuální orientaci nebo genderovou identitu. V rámci studie jsou analyzovány konkrétní případy a rozhovory, které ilustrují různé strategie a zkušenosti vietnamských LGBT+ jedinců při coming outu. Tyto příklady odhalují, jak se jednotlivci vyrovnávají s tlaky rodiny a komunity a jak hledají podporu a přijetí v prostředí, které často netoleruje odlišnosti.

V této studii bylo podrobně zkoumáno, jak konzervativní hodnoty ve vietnamské rodině ovlivňují reakce na coming out. Mnoho vietnamských rodin udržuje tradicionalistický přístup k sexuální orientaci a genderové identitě, často zakořeněný v historických a kulturních kořenech. Tato rigidita v postojích ke genderu a sexualitě může vytvořit nepřekonatelné překážky pro LGBT+ jedince, kteří se snaží otevřeně vyjádřit svou identitu. Reakce vietnamských rodin na coming out se často pohybují od citového odcizení až po naprosté odmítnutí. Emoční distancování může být pro coming out jedince velmi bolestivé, protože znamená ztrátu podpory a porozumění od lidí, od kterých by očekávali největší podporu. Kromě toho může jedinec zažít sociální odcizení od své rodiny nebo širší komunity, což vede k pocitům izolace a osamělosti. Tyto negativní reakce mají kořeny v hluboce zakořeněných historických a kulturních normách, které definují rodinné vztahy a povinnosti ve vietnamské společnosti.

V mnoha případech se jedná o tlak na zachování tradic a zachování rodinné pověsti, což může vést k potlačení individuální identity a potřeb LGBT+ jedince. Takové odpovědi odhalují složitost a výzvy, kterým čelí vietnamští LGBT+ jednotlivci při coming outu, a zdůrazňují důležitost podpory a porozumění ze strany rodiny a komunity v procesu přijetí vlastní identity.

V rámci diplomové práce bylo zjištěno, že proces sdělování LGBT+ identity rodičům ze strany vietnamských jedinců je často složitý a náročný z důvodu obav z negativních reakcí a možného odmítnutí. Studie ukázala, že přístupy k coming outu se liší a závisí na mnoha faktorech, včetně osobní odvahy jednotlivce, vnímané otevřenosti rodiny k LGBT+ otázkám a předchozích zkušeností s reakcemi rodiny na rozdíly. Někteří účastníci výzkumu zvolili přímý a otevřený přístup, kdy svou identitu odhalili během osobního rozhovoru. Tento přístup často vyžadoval pečlivou přípravu a načasování, aby se zajistilo, že rozhovor proběhne v podpůrném a klidném prostředí. Ačkoli byl tento přístup často nejvíce stresující, mnozí jej považovali za nejefektivnější způsob, jak vyjádřit svou pravdu a získat příležitost k otevřené diskusi.

Další skupina respondentů zvolila postupnou komunikaci, kdy dlouhodobě nepřímě odkazovala na svou LGBT+ identitu. Tento přístup často zahrnoval zmiňování LGBT+ témat a přátel, ukazování na mediální obsah s LGBT+ postavami a postupné naznačování vlastní identity, než jasně vyšlo najevo. Tento metodický přístup umožnil některým jednotlivcům otestovat reakce jejich rodin a připravit cestu k plnému přijetí své identity.

Menšina účastníků se rozhodla zveřejnit svou identitu prostřednictvím písemných zpráv, jako jsou dopisy nebo e-maily. Tato metoda jim umožnila pečlivě formulovat své myšlenky a obavy bez přímé konfrontace, což často vedlo k pozitivnějším odpovědím, protože rodiče měli čas zpracovat informace sami před osobním rozhovorem.

Tyto různé způsoby komunikace představují širokou škálu strategií, které vietnamští LGBT+ jednotlivci v České republice používají k vyjádření své identity v kontextu rodinných a kulturních očekávání. Tyto strategie odrážejí nejen osobní preference, ale i komplexní sociální dynamiku a potřebu orientovat se mezi osobní autenticitou a rodinnou soudržností.

Dále bylo zjištěno důvody, které vedou vietnamské rodiče k negativním reakcím na coming out jejich dětí, bylo zjištěno, že důležitým faktorem je ochrana pověsti rodiny. Mnoho rodičů se obává, že coming out jejich dětí může vést ke společenskému odsouzení nejen jednotlivce, ale celé rodiny, což je v kontextu vietnamské komunity,

kde rodinná čest a pověst hrají klíčovou roli, velmi citlivé. Tato obava je často spojena s tradičními hodnotami a přesvědčením o důležitosti zachování „tváře“ v rámci komunity.

Dalším zásadním faktorem ovlivňujícím akceptaci LGBT+ identit ze strany rodičů je přesvědčení, že jejich děti nebudou mít možnost mít vlastního biologického potomka, což je vnímáno jako selhání v plnění rodinných a rodových povinností předat rodinnou linii dalším generacím. Tato víra je hluboce zakořeněna v kulturních normách a je posílena společenským očekáváním, že každý jedinec by měl přispět k pokračování rodové linie.

Tyto kulturně specifické principy ovlivňují to, jak rodiče vnímají své děti, a mohou vést k vážným rodinným konfliktům a nedorozuměním. V důsledku těchto faktorů mnoho vietnamských LGBT+ jednotlivců čelí nejen výzvám souvisejícím s coming outem, ale také nepřijetím, které může mít hluboký dopad na jejich psychické a emocionální zdraví.

Přes všechna úskalí spojená s coming outem a někdy bolestné nepřijetí ze strany rodiny dospělo mnoho vietnamských LGBT+ jedinců v ČR k rozhodnutí žít otevřeně v souladu se svou skutečnou identitou. Výzkum zjistil, že ačkoli litovali, že nemají plnou podporu svých rodin, preference být sami sebou a nežít v utajení nebo nepravdě byla silnější. Toto rozhodnutí není učiněno lehkovážně, ale po zralé úvaze a často po mnoha letech skrývání své pravé identity před blízkými.

Mnoho účastníků vyjádřilo, že i když pocítovali zklamání z odmítnutí rodiny, pocit svobody a osobní integrity, který získali přijetím své skutečné identity, daleko převyšoval strach z odsouzení.

Navzdory obtížným podmínkám a výzvám, kterým čelí ve svých rodinných kruzích, nachází mnoho vietnamských LGBT+ jednotlivců důležitou podporu a porozumění mimo své rodiny. Neziskové organizace a skupiny se stávají klíčovými zdroji podpory a solidarity pro ty, kteří se doma potýkají s odmítnutím a nepochopením. Tyto externí zdroje poskytují jednotlivcům bezpečné a přátelské prostředí, aby mohli sdílet své zkušenosti, obavy a naděje s lidmi, kteří prošli podobnou situací. Tyto externí zdroje poskytují jednotlivcům bezpečné a přátelské prostředí, aby mohli sdílet své zkušenosti, obavy a naděje s lidmi, kteří prošli podobnou situací. Neziskové organizace a skupiny také vytvářejí platformu pro vyjádření své skutečné identity a aktivní zapojení do

LGBT+ komunity. Poskytují informace, rady a podporu v různých oblastech, od právních otázek až po psychosociální podporu, pomáhají jednotlivcům vyrovnat se s jejich vlastními emocemi a zkušenostmi. Celkově jsou tyto externí zdroje podpory a porozumění pro vietnamské LGBT+ jedince na jejich cestě k sebepřijetí a plné integraci do společnosti nenahraditelné. Ukazují, že i přes vnitřní i vnější výzvy dokážou najít sílu a podporu ve sdílení svých zkušeností a spojení s lidmi, kteří je plně přijímají takové, jací jsou.

Analýza získaných dat naznačuje, že i když Česká republika poskytuje liberálnější prostředí, které by mohlo podpořit větší toleranci a otevřenost vůči LGBT+ komunitě, zůstává vietnamská diaspora v přijímání těchto norem v mnoha směrech izolovaná. Je to důsledek silného přetrvávání tradičních hodnot a kulturních vzorců ve vietnamské komunitě. Navzdory geografické blízkosti k evropským liberálním hodnotám žije mnoho Vietnamců stále v sociokulturní bublině, v níž dominují konzervativní přístupy k otázkám sexuality a genderové identity. Může to být důsledek nedostatečné integrace do širší společnosti, jazykových bariér, ale také silného vlivu tradice a rodinných vazeb, které i v novém prostředí udržují konzervativní hodnoty. Tato izolace může být problematická pro LGBT+ jedince ve vietnamské diaspoře, kteří hledají podporu a porozumění v procesu akceptování své identity. Nedostatek podpory komunity může vést k pocitům osamělosti a izolace, a tím zhoršit již tak složitý proces coming outu a sebepřijetí.

Tato situace ukazuje, že geografická blízkost k liberálnímu prostředí není vždy dostatečná ke změně tradičních hodnot a postojů v rámci komunity. Je třeba podporovat iniciativy a programy, které cílí na integraci a osvětu v rámci vietnamské diaspoře, aby se zvýšila tolerance a akceptace vůči LGBT+ jedincům a aby se vytvořilo prostředí, které podporuje jejich plnou participaci a zapojení do společnosti.

Závěrem je důležité zdůraznit, že přijetí vietnamských LGBT+ jedinců do jejich komunity je dlouhodobý proces, který vyžaduje výrazné změny v myšlení a postojích.

Tato práce ukázala, že cesta k přijetí a podpoře vietnamských LGBT+ jedinců může být plná výzev, ale také nabízí mnoho příležitostí pro pozitivní změny a rozvoj. Je nezbytně nutné, aby se jednotlivci a instituce aktivně zapojily do procesu budování zdravější a přijímající společnosti.

Pouze vzájemným porozuměním, respektem a solidaritou můžeme vytvořit prostředí, které podporuje každého jednotlivce bez ohledu na jeho sexuální orientaci, genderovou identitu nebo kulturní zázemí. I když cesta může být obtížná, je nezbytné, abychom se nevzdávali a spolupracovali na vytvoření společnosti, kde je každý člověk respektován a přijímán takový, jaký je.

10 Literatura

1. Bao, H. T. G. (2023). The Influence of Internalized Homophobia on Vietnamese Gays 'Partnering Processes. *Journal for Undergraduate Ethnography*, 13(1), 53-69. <https://doi.org/10.15273/jue.v13i1.11650>
2. Blank H. (2012). *Straight: The Surprisingly Short History of Heterosexuality*. Boston: Beacon Press.
3. Boustani, K., & Taylor, K. A. (2020). Navigating LGBTQ+ discrimination in academia: where do we go from here?. *The biochemist*, 42(3), 16-20. <https://doi.org/10.1042/BIO20200024>
4. Britannica, T. Editors of Encyclopaedia. "Nguyen Dynasty." *Encyclopedia Britannica*, September 1, 2011. <https://www.britannica.com/topic/Nguyen-dynasty>.
5. Brouček S., (2005) 'Historie imigrace z Vietnamu do českých zemí'. SEA-L. Dostupné na: <https://sea-l.cz/cs/clanky/posts/historie-imigrace-z-vietnamu-do-ceskych-zemi/>
6. Cao An Biên. (2024, 15. března). Cha mẹ làm gì khi một ngày biết con 'kết bạn' cùng giới, thuộc cộng đồng LGBT? Thanh Niên. Dostupné na: <https://thanhnien.vn/cha-me-lam-gi-khi-mot-ngay-biet-con-ket-ban-cung-gioi-thuoc-cong-dong-lgbt-185240313110453014.htm> (Zobrazeno: duben, 2024)
7. Conroy, K. (2021, 24. srpna). Top Common LGBTQ Symbols. *We Are Pride*. Available at: <https://www.wearepride.com/blogs/news/top-common-lgbtq-symbols> (Zobrazeno: duben, 2024)
8. D'Emilio J. & Freedman E. B. (1988). *Intimate Matters: A History of Sexuality in America*. Chicago: University of Chicago Press.
9. Denver, 2018. 'Public Places at Heart of Fight for LGBT Equality'. *Movement Advancement Project*. [online] Dostupné na: <https://www.lgbtmap.org/news/public-places-at-heart-of-fight-for-lgbt-equality> (Zobrazeno: duben, 2024)
10. Duhový Magazín. (2020, listopad 26). Symboly v LGBT+ komunitě. Získáno z <https://duhovymagazin.cz/2020/11/symboly-v-lgbt-komunitě-2/> (Zobrazeno: duben, 2024)

11. Dunin-Wąsowicz, R. (2016). The Rainbow is burning: analysing public contemporary art as site of the polish symbolic conflict over LGBT rights, the nation and Europe. *Studies in Ethnicity and Nationalism*, 16(1), 20-39.
12. Foucault M. (1988). *Dějiny sexuality*. Praha: Mladá fronta.
13. Fraïssé, C. & Barrientos, J. (2016). The concept of homophobia: A psychosocial perspective. *Sexologies*, 25(4), e65-e69.
14. Freidingerová T., (2019) 'Vietnamská diaspora v České republice'. *Encyclopedia of Migration*. Dostupné na:
<https://www.encyclopediaofmigration.org/vietnamska-diaspora-v-ceske-republice/> (Zobrazeno: duben, 2024)
15. Gammeltoft, T. (2002). Seeking trust and transcendence: sexual risk-taking among Vietnamese youth. *Social Science & Medicine*, 55, 483-496.
16. Grau, S. L., & Zotos, Y. C. (2018). Gender stereotypes in advertising: a review of current research. *Current Research on Gender Issues in Advertising*, 3-12.
17. Ha, D. X., Hien, N. P., Sinh, B. M., & Phuong Linh, N. T. (2020). LGBTQIA+ at the Blue Sky Club in Ho Chi Minh City. *Journal of Asian and African Studies*, 55(6), 910-925. <https://doi.org/10.1177/0021909620935434>
18. Hemphill, A.N. (2020). Negative effects of coming out as LGBTQ+ in a non-supportive family. Master's Thesis, Abilene Christian University. Available at: <https://digitalcommons.acu.edu/etd/249> (Zobrazeno: duben, 2024).
19. History.com Editors, 2017: The Stonewall Riots. Available at:
20. Horton, P. (2019). Recognising shadows: masculinism, resistance, and recognition in Vietnam. *Norma*, 14(1), 66-80.
<https://doi.org/10.1080/18902138.2019.1565166>
21. Horton, P., & Rydstrom, H. (2019). Reshaping boundaries: Family politics and GLBTQ resistance in urban Vietnam. *Journal of GLBT Family Studies*, 15(3), 290-305. <https://doi.org/10.1080/1550428X.2018.1518739>
22. Horton, Paul. (2014). I thought I was the only one: the misrecognition of LGBT youth in contemporary Vietnam. *Culture, Health & Sexuality*, 16(8), 960-973.
<https://doi.org/10.1080/13691058.2014.924556>.
<https://doi.org/10.2307/3096843> (Zobrazeno: duben, 2024)
<https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/28111/1001883.pdf?seq#page=126>

https://tailieu.vn/docview/tailieu/2016/20160409/thuythuy1702/sò_1989_trandin_hhuou_846.pdf

<https://www.cssd.cz/aktualne/nazory-a-komentare/pojmy-a-otazky-kdo-je-uprchlik-a-kdo-migrant/>

<https://www.history.com/topics/gay-rights/the-stonewall-riots> (Zobrazeno: duben, 2024)

23. Huynh J. (2023). “Family Is the Beginning but Not the End”: Intergenerational LGBTQ Chosen Family, Social Support, and Health in a Vietnamese American Community Organization. *Journal of Homosexuality*, 70(7), 1240–1262.

<https://doi.org/10.1080/00918369.2021.2018879>

24. Huynh, J. (2023). “Family is the beginning but not the end”: Intergenerational LGBTQ chosen family, social support, and health in a Vietnamese American Community Organization. *Journal of Homosexuality*, 70(7), 1240-1262.

<https://doi.org/10.1080/00918369.2021.2018879>

25. Integrace vietnamské menšiny v ČR [Hospodářská a kulturní studia]. In *Hospodářská a kulturní studia (HKS) [online]* from 2020 October 10th.

26. Katz J. N. (1995). *The Invention of Heterosexuality*. New York: Dutton.

27. Kinsey A. (1953). *Sexual Behavior in the Human Female*. Philadelphia: W.B. Saunders.

28. Kniha, M., Kaňák, J., Drábek, T., & Krčmářová, B. (2014). *Děti a jejich sexualita-rádce pro rodiče a pedagogy*. Brně: Cpress.[in Czech].

29. Kolajová, M. (25. srpen 2019). *Homosexualita se šíří geneticky, teorií o jejím vzniku je mnoho, tvrdí biologka*.

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/homosexualita-se-siri-geneticky-teorii-o-jejim-vzniku-je-mno/r~e6f378acc27a11e9a01c0cc47ab5f122/> (Zobrazeno: duben, 2024)

30. Laumann E. O., Gagnon J. H., Michael R. T., & Michaels S. (1994). *The Social Organization of Sexuality: Sexual Practices in the United States*. Chicago: University of Chicago Press.

31. Le Thanh, N. (2022). IMPACTS OF MASS MEDIA ON THE LGBT COMMUNITY IN HO CHI MINH CITY NOWADAYS. *Hue University Journal of Science: Social Sciences and Humanities*, 131(6C), 235-247.

32. Linh, N. T. M., Van Khanh, D., & Giang, P. T. T. (2023). HOMOSEXUAL RIGHTS AND SAME-SEX MARRIAGE IN VIETNAM. *Russian Law Journal*, 11(3), 416-422. <https://cyberleninka.ru/article/n/homosexual-rights-and-same-sex-marriage-in-vietna> (Zobrazeno: duben, 2024)
33. Mai, Y. (2024). Vietnamese LGBTQ Youth's Transition to Adulthood: Expressions of Agency. *YOUNG*, 32(1), 40-60. <https://doi.org/10.1177/1103308823120515>
34. Ministerstvo vnitra (2023) 'Čtvrtletní zpráva o migraci I. 2023'. Dostupné na: <https://www.mvcr.cz/clanek/zpravodajstvi-ctvrtletni-zprava-o-migraci-za-i-ctvrtleti-2023.aspx> (Zobrazeno: duben, 2024)
35. National Sexual Violence Resource Center & Pennsylvania Coalition Against Rape. (2012). *The Process of Coming Out: Sexual Violence & Individuals Who Identify as LGBTQ*. [pdf] Enola, PA: National Sexual Violence Resource Center.
36. Nazli Kibria. (1994, 1. února). Household Structure and Family Ideologies: The Dynamics of Immigrant Economic Adaptation Among Vietnamese Refugees. *Social Problems*, 41(1), 81–96.
37. Nguyễn L. P., 1998. Về một số điều kiện kết hôn trong Luật Hôn nhân và gia đình Việt Nam. (O některých podmínkách manželství ve Vietnamském zákoně o manželství a rodině.) In *Luật học* from 1998. (Vol. 5), s. 46-52. (Zobrazeno 21. 4.2024) <https://thegioiluat.vn/uploads/users/2017/08/89/10NguyenPhuongLan.pdf>
38. Nguyen, P.A. (2007). Relationships Based on Love and Relationships Based on Needs: Emerging Trends in Youth Sex Culture in Contemporary Urban Vietnam. *Modern Asian Studies*, 41(2), 287-313. doi:10.1017/S0026749X05002258.
39. Nketiah, R. (2022). Homophobia is a Feminist Issue. Human Rights Watch. Dostupné na: <https://www.hrw.org/news/2022/03/08/homophobia-feminist-issue> (Zobrazeno: duben, 2024)
40. Pechová, E., 2007. Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťování. Praha: La Strada. (Zobrazeno 14. 3.2024) <https://documentation.lastradainternational.org/lisidocs/Migration%20from%20V>

[ietnam%20to%20the%20Czech%20Republic%20in%20the%20Context%20of%20Human%20Trafficking%20and%20Exploitation\(1\).pdf](#)

41. Pham, Quan Thuong. (2022). Changing Social Attitudes Towards LGBT in Vietnam. Vietnam National University, Ho Chi Minh City, February 2022.
42. Pham, Quynh Phuong. (2022). From Social Evils to Human Beings: Vietnam's LGBT Movement and the Politics of Recognition. *Journal of Current Southeast Asian Affairs*, 41(3), 422-439. <https://doi.org/10.1177/18681034221108748>.
43. Phạm, V. N., 2022. Xây dựng gia đình Việt Nam trong giai đoạn hiện nay. (Budování vietnamské rodiny v aktuálním období.) In *Công thông tin điện tử Phường Phước Tân [online]* from 2022 March 23th. <https://phuocvan.nhatrang.khanhhoa.gov.vn/vi/tin-noi-bat/xay-dung-gia-dinh-viet-nam-trong-giai-doan-hien-nay> (Zobrazeno: 30. 3. 2024)
44. Richterová, K.G. (2020). 'Šikana LGBT+ osob ve školách'. HateFree Culture. [online] Dostupné na: <https://www.hatefree.cz/clanky/sikana-lgbt-skoly> (Zobrazeno: duben, 2024)
45. Silva, C. 2021. 'Gay couple says NYC restaurant kicked them out because of their sexuality'. NBC News. [online] Dostupné na: <https://www.nbcnews.com/feature/nbc-out/gay-couple-says-nyc-restaurant-kicked-them-out-because-their-n1255436> (Zobrazeno: duben, 2024)
46. Smith, E.W. (2019, 19. června). Violets, Bi-Angles, And Double Moons: A Guide To LGBTQ+ Symbols. Refinery29. Dostupné na: <https://www.refinery29.com/en-us/lgbt-symbols> (Zobrazeno: duben, 2024)
47. Steensma, T. D., Kreukels, B. P., de Vries, A. L., & Cohen-Kettenis, P. T. (2013). Gender identity development in adolescence. *Hormones and behavior*, 64(2), 288-297.
48. Svobodová, A., & Janská, E., 2016. Identity development among youth of Vietnamese descent in the Czech Republic. (Rozvoj identity u mládeže vietnamského původu v České republice.) In *Contested childhoods: Growing up in migrancy* (pp. 121-137). Springer, Cham. (Zobrazeno 3. 4. 2024)
49. Štěrbová, D., & Rašková, M. (2016). Specifika komunikace ve vztahu k sexualitě II: pomáhající profese ve vztahu k sexualitě, včetně osob s mentálním postižením-z empirického výzkumu. Univerzita Palackého v Olomouci.
50. Taylor, K., Coulombe, S., Coleman, T. A., Cameron, R., Davis, C., Wilson, C. L., ... & Travers, R. (2022). Social support, discrimination, and self-esteem in

- LGBTQ+ high school and post-secondary students. *Journal of LGBT Youth*, 19(3), 350-374. <https://doi.org/10.1080/19361653.2020.1812465>
51. Thomas, M. (2004). Transitions in Taste in Vietnam and the Diaspora. *The Australian journal of anthropology*, 15(1), 54-67. <https://doi.org/10.1111/j.1835-9310.2004.tb00365.x>
 52. Trần, H. Đ., 1989. Về gia đình truyền thống Việt Nam với ảnh hưởng nho giáo. (O vietnamské tradiční rodině s konfuciánským vlivem.) In *Tap chí Xã hội học*, số 2. (Zobrazeno 18. 4. 2022)
 53. Trần, T. M. T., 2020. Những biến đổi của gia đình Việt Nam hiện nay và một số khuyến nghị chính sách. (Aktuální změny vietnamské rodiny a některá politická doporučení.) In *Tap chí Cộng sản* from June 10th. (Zobrazeno: 30. 3. 2024)
 54. Tri, N. M. (2022). Understanding the LGBT subculture in Vietnam: Toward theories of cultural studies.
 55. United Nations Development Programme, 2018. Indicators for the LGBTI Inclusion Index. New York: United Nations Development Programme.
 56. Vodáčková, D., & Obrátilová, E. (Eds.). (2018). Porozumění a krize: Podpora interkulturní vnímavosti české společnosti prostřednictvím rozborů krizových situací u Vietnamců a Mongolů žijících v ČR. Charita Česká Republika.
 57. Winter, M., 2017. Vietnamci maloobchod umí, konkurence se nebojí. In *iProsperita.cz. Home - iProsperita.cz [online]* from 2017. (Zobrazeno 14. 4. 2024) <https://www.iprosperita.cz/analyzy/8184-vietnamci-maloobchod-umi-konkurence-se-neboji>
 58. Wolowic J. M., Heston L. V., Saewyc E. M., Porta C., a Eisenberg M. E. (2017). Chasing the rainbow: lesbian, gay, bisexual, transgender and queer youth and pride semiotics. *Culture, Health & Sexuality*, 19(5), 557–571. <https://doi.org/10.1080/13691058.2016.1251613>
 59. Zemánek, M., 2015. Pojmy a otázky: Kdo je uprchlík a kdo migrant? - Česká strana sociálně demokratická. In *Česká strana sociálně demokratická – Svoboda, spravedlnost, solidarita [online]* from 2015. (Zobrazeno 2. 3. 2024)
 60. Zoufalá, Marcela. (2012). *Judaismus a ženy v Izraeli*. V Praze: Karolinum. ISBN 978-80-246-2039-8.

